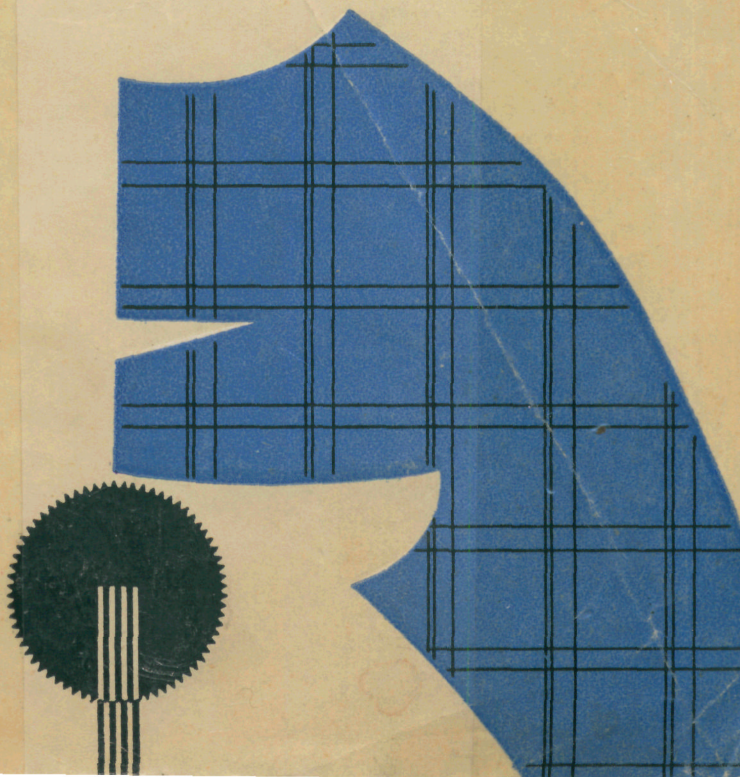
КОНСТРУЮВАННЯ ЧОЛОВІЧОГО ОДЯГУ ЗАЛЕЖНО ВІД ВИДУ ТКАНИНИ

Г. А. ШВАРЦБУРГ,
М. І. СМИРНОВ

Конструювання чоловічого одягу залежно від виду тканини

КИЇВ 1970

6П9.3
Ш33

УДК 687.11.072 = 83

Конструирование мужской одежды в зависимости от вида ткани. Шварцбург Г. А., Смирнов М. И. «Техніка», 1970, 100 стр.

Изложены основные свойства различных тканей, общие требования к ним, особенности конструирования и технологии пошива в зависимости от вида ткани и с учетом измерений типовых мужских фигур, приведены данные, основанные на результатах работы Украинского научно-исследовательского института швейной промышленности и опыта работы ленинградского швейного объединения им. Володарского. Брошюра рассчитана на технологов и конструкторов швейных предприятий, а также работников научно-исследовательских институтов швейной промышленности.

Табл. 10, илл. 24.

Рецензент інж. *Д. Ф. Читах*
Редакція літератури з легкої, харчової промисловості, торгівлі та побутового обслуговування
Завідуючий редакцією інж. *О. І. Касперська*

3-16-3
163-70М

ПЕРЕДМОВА

Для виконання завдань, поставлених Комуністичною партією і Радянським урядом перед швейною промисловістю, необхідно в першу чергу різко поліпшити якість продукції, що випускається.

Внаслідок швидкого і всестороннього розвитку хімії швейна промисловість одержала велику кількість тканин з синтетичними волокнами (лавсан, капрон, терилен та ін.). При цьому змінились структура тканин і їх стан при виготовленні одягу, особливо в процесі волого-теплової обробки. Технологічні властивості нових тканин з синтетичними волокнами внесли істотні зміни і поправки в існуючі технологічні інструкції по виготовленню одягу, а також і в технічні розрахунки конструювання.

При конструюванні чоловічих костюмів і пальт з усіх видів тканин розкрій провадиться по одній конструкції (виняток становить чоловічий костюм з тканини з підвищеним вмістом лавсану — більше 50%).

Відомо, що тканини залежно від прядіння, змішування і структури мають різні пошивні властивості, які впливають на конструкцію виробів і технологію їх обробки. Тому вироби з різних тканин, розкроєні по однакових лекалах і пошиті за однією технологією, часто в готовому вигляді мають істотні недоліки, головним чином у посадці їх на фігурі.

Пошиття одягу на великих механізованих підприємствах і об'єднаннях, де випускають сотні тисяч виробів і переробляють мільйони метрів тканин, потребує від конструкторів і технологів постійного вдосконалення конструкцій одягу, поліпшення технологічного процесу пошиття виробів і їх економічності. Враховуючи те, що у виготовленні одягу майже 90% його вартості становлять матеріали, економія тканин набирає дуже великого значення. За рахунок удосконалення конструкцій та уніфікації основних деталей за групами фасонів реальна економія може становити мільйони карбованців.

Зміни в моделюванні, а також еволюційні зміни в будові тіла людини потребують від конструкторів постійної великої роботи над поліпшенням посадки одягу на фігурі та відповідності конструкцій напрямку сучасної моди.

У цій книжці вирішуються такі основні завдання: а) поліпшення посадки костюмів на фігурах; б) створення найбільш економічних конструкцій і підвищення рентабельності виготовлення чоловічих костюмів; в) створення технологічних конструкцій з мінімальними, але необхідними нормами пластичної обробки; г) створення універсальних і технічно обумовлених розрахунків для конструювання чоловічих костюмів з тканин будь-яких структур і на різні будови тіла; д) створення методу конструювання на науковій основі антропологічних вимірювань з використанням принципів єдиної методики ЦНДІшвейпрому, як-то: єдине позначення мірок, побудова рисунків без припусків на ширину швів і складання прибавок за елементами.

Розробці нового методу конструювання передувала велика дослідна робота по вивченню

усадки і пластичності всіх перероблюваних тканин, яка проводилась в УкрНДІшвейпромі і ленінградському швейному об'єднанні ім. Володарського, що дало змогу встановити обгрунтовані припуски на усадку тканин за групами; встановити норми спрасувань і розтягання в деталях. В процесі розробки конструкцій і складання технічних розрахунків було проведено велику кількість розкладок з метою знаходження найбільш вдалих ліній в деталях і зменшення витрати тканини на виріб.

Автори виносять подяку спеціалістам ленінградського швейного об'єднання ім. Володарського, які допомагали в апробації, практичній розробці та впровадженні нових конструкцій чоловічого одягу у виробництво.

Відзиви та побажання просимо надсилати на адресу: *Київ, 4, Пушкінська, 28, видавництво «Техніка».*

ХАРАКТЕРИСТИКА ТКАНИН

Асортимент тканин, що виробляються текстильною промисловістю, різноманітний. Найбільш поширені шерстяні тканини, властивості яких відповідають вимогам, що ставляться до цього виду тканин: красивий зовнішній вигляд, міцність, високі теплозахисні властивості. Для виготовлення шерстяних тканин використовують шерсть, бавовну, штучні і синтетичні волокна.

Залежно від способу виробництва розрізняють камвольні і тонкосуконні (шерстяні і напівшерстяні) тканини. Після детального вивчення різних властивостей цих тканин працівники лабораторії матеріалознавства Українського науково-дослідного інституту швейної промисловості прийшли до висновку, що тканини можна згрупувати в чотири групи за більш або менш однорідними властивостями.

І. **Камвольні тканини** з гладенькою поверхнею і чітко вираженим ткацьким переплетенням. Це найбільш тонкі (0,7—1,1 *мм*) і легкі тканини (вага 1 $м^2$ становить 230—260 *г*) з відносною густиною 70—140% (показник відносної густини дає уявлення про густину тканин, що мають різні номери пряжі). Тканини цупкі, але жорсткуваті.

У процесі шиття такі тканини складні — вони мають підвищену сипкість, важко піддаються спрасуванню і відтяжці. Гладенька поверхня тканини потребує великої старанності при пошитті тому, що всі дефекти пошиття дуже помітні у виробах. Проте під час носіння вироби з цієї тканини добре зберігають свою форму. Приблизний перелік артикулів камвольних шерстяних костюмних тканин, з яких шиють вироби, такий:

а) тканини чистошерстяні:

трико «Ударник» арт. 1338;
трико арт. 1355, 1308;
тканини костюмні арт. 1357, 1223, 1353 та ін.;
крепи костюмні арт. 1332, 1212, 1214, 1231, 1233, 1229;
бостон арт. 1203;

б) тканини напівшерстяні:

крепи костюмні арт. 2235, 2244;
тканини костюмні арт. 23101, 2302, 23194, 2383, 2393, 23100, 2321, 2394, 23203, 23129, 23148, 23144, 23149, 23205, 23109, 23153, 23154, 23189, 23164, 23188 та ін.;
трико арт. 2395, 2330, 2348, 23121, 29210, 28209, 23190, 2379, 23108, 2384 та ін.;
шевйоти арт. 2202, 2207, 2209, 2210.

II. **Тонкосуконні тканини** пухкі, м'які й еластичні. Такі тканини мають підвищену розтяжність, яка утруднює настил і пошив, а вироби з таких тканин швидко втрачають первісну форму. Із збільшенням процента інших волокон вироби з цих тканин трудніше піддаються волого-тепловій обробці. Приблизний перелік артикулів тонкосуконних шерстяних костюмних тканин такий:

трико костюмні арт. 4350, 43188, 43240, 4386, 4341, 43103, 43176, 4325, 4357, 4389, 43205, 43258, 4358, 4334, 43245, 4336, 43151, 43167, 43220 та ін.;
тканини піджачні арт. 4342, 43264, 4329, 4380 та ін.;
шевйоти арт. 4211, 4233, 4231, 4235.

III. **Шерстяні костюмні тканини з вмістом волокна лавсан понад 50%**. З добавлянням до шерсті значної кількості волокна лавсан збільшується термостійкість тканини, її пористість, міцність на розрив і подовження, зменшується об'ємна вага і усадка від замочування і волого-теплової обробки, що утруднює спрасування, зменшує зім'яття. Вироби з таких тканин добре зберігають надану їм форму і розміри в процесі носіння. Приблизний перелік артикулів шерстяних костюмних тканин з добавлянням волокна лавсан понад 50% такий:

трико костюмне арт. 23198, 23197;
тканини костюмні арт. 23248, Н-298, Н-165 і Н-164.

IV. **Драпи пальтові:**
Осінній арт. 3683, Полегшений арт. 3650, Кавказ арт. 46170, Литоксос арт. 36122 та ін.

Дослідження усадки тканин

Всі тканини в процесі прасування дають усадку, що призводить до зміни лінійних розмірів деталей і спотворення виробів.

При розробці конструкцій деталей одягу враховують усадку тканин (декатировка пропарюванням на пресі двічі по 40 *сек*).

Для спрощення і полегшення роботи конструкторів всі тканини, що підлягають переробці, вивчають за фактичною усадкою від декатировки і поєднують в три групи:

Група А — малоусадочні тканини з великим вмістом лавсану і докрону Калінінського та Івановського камвольних комбінатів, їх усадка, %:

по основі	0—0,7;
» утоку	0—0,7.

Група Б — всі шерстяні і напівшерстяні тканини середньої усадки, %:

по основі	0,7—1,4;
» утоку	0,7—1,4.

Група В — тканини великої усадки, %:

по основі	1,4—2,1;
» утоку	1,1—1,5.

Дослідження спрасовуваності та розтяжності тканин

Під час пошиття виробів зрізи деяких деталей спрасовують і розтягують, що необхідно для хорошої посадки одягу на фігурі людини.

На ленінградському швейному об'єднанні ім. Володарського проведено дослідження тканин на спрасовуваність та розтяжність в виробничих умовах при даних параметрах температурних режимів (табл. 1).

ВИХІДНІ ДАНІ ДЛЯ КОНСТРУЮВАННЯ ОДЯГУ

Особливості методу конструювання

1. Конструювання чоловічих костюмів і пальт можливе з тканин будь-яких структур за єдиними розрахунковими формулами, для цього встановлені обгрунтовані прибавки на усадку тканини по групах.

2. Всі рисунки викройок креслять без прибавок на ширину швів (прибавки на шви роблять в лекалах, після побудови рисунків).

3. Всі розрахунки основних формул на фігури різних типів будови тіла залишаються без змін (змінюються мірки

Таблиця 1

Результати спрасовуваності та розтяжності тканин, %

Кут нахилу зрізу відносно нитки основи, *град*	М'які тканини (арт. 1338, 1395, 23137, 23190)		Крепи (арт. 1214, 1238, 2233, 2237)		Лавсан і докрон Калінінського та Івановського комбінатів		Драпи та ратини	
	Спрасовуваність	Розтяжність	Спрасовуваність	Розтяжність	Спрасовуваність	Розтяжність	Спрасовуваність	Розтяжність
0	2	1	3	0,5	2	0,5	2,5	3
10	4	4	5	3	4	3	4	5
20	6	7	7	5,5	6	5	5,5	7
30	7,5	9	8,5	7,5	7,5	7	8	8,5
40	9	11	9,5	9	8,5	8	9	10
45	10	12	10	10	9	9	10	12
50	10	12	10	10	9	9	10	12
60	9	10	8,5	9	8,5	8	8,5	10
70	8	8	6,5	7	7	6,5	6,5	8
80	5,5	6	4	4	4	4	4,5	5,5
90	3	4	1	1	1	1	3	3

Примітка. В усіх випадках при проектуванні норм спрасовуваності і розтяжності виробів, вони не повинні перевищувати відповідних норм спрасовуваності або розтяжності для тканин.

і прибавки), що полегшує правильність визначення балансових точок, величин деталей і їх залежність від основних параметрів.

4. Наведені нові рішення сполучення рукава з проймою і коміра з горловиною, а технічні розрахунки побудовані на прямій і взаємній залежності цих величин, що забезпечує задані норми посадки і хороший баланс рукава.

5. Мірки виписують з таблиць вимірювання типових чоловічих фігур, які розроблені ЦНДІшвейпрому (табл. 3, рис. 1).

6. Побудову рисунка викройки піджака або пальта роблять в три етапи. На першому етапі будують основу рисунка викройки (сітку), де правильно визначають балансові точки і основні параметри деталей (рис. 2); на другому будують основні лінії в деталях піджака без півзаносу, силуетне рішення роблять у відповідності з моделлю (рис. 3); на третьому у суворій відповідності з вибраною моделлю будують півзанос, лацкан, комір, кокетки, складки та інші деталі і лінії, які передбачені в моделі (рис. 4).

Знімання мірок і умовні позначення вимірювань фігур чоловіків (рис. 1)

Для правильного знімання мірок чоловік повинен стояти спокійно, без напруження, незмінюючи звичайної постави. Випрямлені руки з витягнутими пальцями прикладаються до бокових поверхонь стегон; ступні стикаються п'ятками, відстань між носками — 15—20 *см*. Фігуру вимірюють сантиметровою стрічкою по білизні.

Великими буквами позначають такі виміри: висота — *В*; довжина — *Д*; повний обхват — *О*; положення точки або лінії — *П*; зріст — *Зр*; півобхват — С; відстань між центрами або виступаючими точками — *Ц*; ширина — *Ш*. Малими буквами або цифрами при великих буквах позначають місця вимірювання. Вимірювання висот, довжин, повних обхватів, положення точки або лінії, вимірювання зросту, а також вимірювання ширини плечового спаду (*Шп*) проводять і записують повністю.

Вимірювання півобхватів, відстані між центрами або виступаючими точками і ширин, крім вимірювання ширини плечового спаду, роблять повністю, а записують у половинному розмірі.

Вимірюють чоловічу фігуру в послідовності наведеній у табл. 2.

Величини вимірювань типових фігур чоловіків

Величини вимірювання встановлюються для типових фігур чоловіків розмірів 44—60, зростів I—V і повнот — малої (М), середньої (С), великої (В) і дуже великої (ДВ) (табл. 3).

Прибавки на вільне облягання **(Пв)** наведені в табл. 4.

На підставі досліджень усадочності тканин і їх групування складена таблиця прибавок на усадку **(Пус)** в деталях (табл. 5).

Норми спрасувань і розтягання, які розроблені у відповідності з пластичністю тканин і формами деталей, наведені в табл. 6.

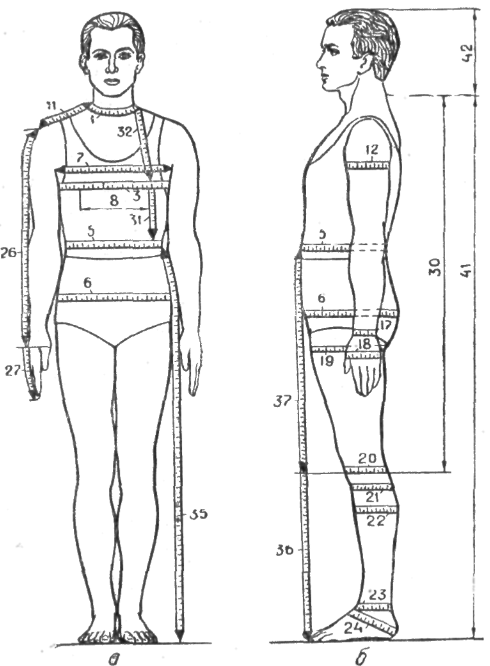

Рис. 1. Знімання мірок.

Таблиця 2

Послідовність знімання мірок

Номер вимірювання і рисунка	Найменування вимірювання	Умовне позначення	Місце і спосіб вимірювання
1 (рис. 1, *а*, *д*)	Півобхват шиї	*Сш*	Вимірюють повний обхват шиї. Сантиметрову стрічку нижнім кінцем накладають на 0,5 *см* вище виступаючої частини остистого відростка сьомого шийного хребця, збоку і спереду стрічка лягає по основі шиї
3 (рис. 1, *а*, *г*, *д*)	Півобхват грудей (косий перетин)	*Сг*	Вимірюють повний обхват грудей. Вимірювальна стрічка повинна проходити навколо тулуба, по спинці, на рівні задніх кутів підпахвових западин, горизонтально між лопатками, потім в площині косого перетину крізь соскові точки грудей, горизонтально між ними
5 (рис. 1, *а*, *б*, *г*, *д*)	Півобхват талії	*Ст*	Вимірюють повний обхват талії в суворо горизонтальній площині через найбільш вдавлені частини на боках тулуба між нижніми ребрами і гребінцями клубових кісток
6 (рис. 1, *а*, *б*)	Півобхват стегон	*Сс*	Вимірюють повний обхват стегон в суворо горизонтальній площині; ззаду стрічка проходить по найбільш виступаючих точках сідниць і замикається спереду з урахуванням виступу живота
7 (рис. 1, *а*)	Ширина грудей	*Шг*	Вимірюють горизонтально між передніми кутами підпахвових западин, безпосередньо над ними; сантиметрова стрічка своїм нижнім краєм дотикається до передніх кутів підпахвових западин. Вимірювання записують у половинному розмірі
8 (рис. 1, *а*)	Відстань між сосковими точками грудей	*Цг*	Вимірюють горизонтально по прямій між сосковими точками грудей. Записують у половинному розмірі
9 (рис. 1, *д*)	Ширина спинки	*Шсп*	Вимірюють горизонтально по лопатках між задніми кутами підпахвових западин, безпосередньо над ними. Записують в половинному розмірі
10 (рис. 1, *д*)	Відстань між виступаючими точками лопаток	*Цл*	Вимірюють горизонтально по прямій між виступаючими точками лопаток. Записують в половинному розмірі

Номер вимірювання і рисунка	Найменування вимірювання	Умовне позначення	Місце і спосіб вимірювання
11 (рис. 1, *а*)	Ширина плечового спаду	*Шп*	Вимірюють від основи шиї до плечової точки, що лежить на перетині середньої лінії плечового спаду з лопаткою
12 (рис. 1, *б*)	Обхват плеча у верхній частині	*Спв*	Вимірюють при вільно опущеній руці перпендикулярно до осі плеча так, щоб верхній край стрічки був дотичним до заднього кута підпахвової западини
14 (рис. 1, *в*)	Обхват руки у ліктьовому суглобі	*Ол*	Вимірюють при зігнутій під прямим кутом руці через ліктьовий суглоб
17 (рис. 1, *б, д*)	Обхват зап'ястя	*Озап*	Вимірюють перпендикулярно до осі передпліччя по променево-зап'ястному суглобу через головку ліктьової кістки
18 (рис. 1, *б*)	Обхват кисті	*Окис*	Вимірюють перпендикулярно до осі кисті по головках п'ясних кісток через великий палець
19 (рис. 1, *б*)	Обхват стегна	*Ос*	Вимірюють в суворо горизонтальній площині на рівні підсідничної складки (положення стоячи, нога випрямлена)
20 (рис. 1, *б*)	Обхват коліна	*Ок*	Вимірюють горизонтально через центр колінної чашечки (положення стоячи, нога випрямлена)
21 (рис. 1, *б*)	Обхват під коліном	*Опк*	Вимірюють горизонтально під колінною чашечкою (положення стоячи, нога випрямлена)
22 (рис. 1, *б*)	Обхват литки	*Ол*	Вимірюють горизонтально в місці найбільшого литкового м'яза (положення стоячи, нога випрямлена)
23 (рис. 1, *б*)	Обхват кісточки	*Ок*	Вимірюють горизонтально над внутрішньою кісточкою (положення стоячи, нога випрямлена)
24 (рис. 1, *б*)	Обхват стопи через п'ятку	*Осп*	Вимірюють через задню найбільш виступаючу вниз точку п'ятки і найглибшу точку згину стопи
25 (рис. 1, *г*)	Обхват голови	*Огол*	Вимірюють через лобні бугри і найбільшу точку потиличного бугра
26 (рис. 1, *а*)	Довжина руки до першого суглоба великого пальця	*Др1с*	Вимірюють при вільно опущеній руці від плечової точки по зовнішній поверхні плеча і передпліччя до першого суглоба великого пальця

Номер вимірювання і рисунка	Найменування вимірювання	Умовне позначення	Місце і спосіб вимірювання
27 (рис. 1, *а*)	Довжина руки до кінця третього пальця	*ДрЗп*	Вимірюють при вільно опущеній руці і випрямленій кисті від плечової точки по зовнішній поверхні плеча і передпліччя до кінцевої точки третього пальця
28 (рис. 1, *д*)	Довжина кисті	*Дкис*	Вимірюють від рівня обхвату зап'ястя до кінцевої точки третього пальця випрямленої кисті
29 (рис. 1, *г*)	Зріст	*Зр*	Вимірюють по вертикалі від верхньої точки (вища точка голови) до підлоги
30 (рис. 1, *б*)	Відстань від сьомого шийного хребця до коліна	*Д7к*	Вимірюють по вертикалі від горизонтальної площини, що проходить через остистий відросток сьомого шийного хребця до коліна на рівні центра колінної чашечки
31 (рис. 1, *а, г*)	Довжина талії переду	*Дтп*	Вимірюють від остистого відростка сьомого шийного хребця по основі шиї, через соскову точку грудей і далі вниз до лінії талії. Для визначення лінії талії фігуру слід підперезати шнурком по лінії обхвату талії і перевірити горизонтальність шнурка від підлоги спереду, збоку і ззаду (всі мірки, що залежать від рівня лінії талії, слід знімати від шнурка)
32 (рис. 1, *а, г*)	Висота грудей	*Вг*	Вимірюють від остистого відростка сьомого шийного хребця по основі шиї до соскової точки грудей (мірку записують при вимірюванні довжини талії спереду)
33 (рис. 1, *д*)	Довжина талії спинки	*Дтс*	Вимірюють від остистого відростка сьомого шийного хребця вздовж хребта до лінії талії
34 (рис. 1, *д*)	Висота плеча ко́са	*Впк*	Вимірюють по найближчій відстані від точки перетину лінії талії з хребтом до плечової точки правої сторони
35 (рис. 1, *а*)	Відстань від лінії талії до підлоги збоку	*Дзб*	Вимірюють від лінії талії по боковій поверхні стегна і далі вертикально до підлоги

Номер вимірювання і рисунка	Найменування вимірювання	Умовне позначення	Місце і спосіб вимірювання
36 (рис. 1, *б*)	Відстань від лінії талії до підлоги спереду	*Дсп*	Вимірюють від лінії талії через виступаючу точку живота і далі вертикально до підлоги
37 (рис. 1, *б*)	Відстань від лінії талії до коліна	*Дтк*	Вимірюють одночасно з вимірюванням *Дсп* від лінії талії через виступаючу точку живота і далі до коліна на рівні центра колінної чашечки
38 (рис. 1, *г*)	Висота підсідничної складки	*Впс*	Вимірюють вертикально від лінії підсідничної складки до підлоги
39 (рис. 1, *г*)	Положення корпуса	*Пк*	Вимірюють по горизонталі від остистого відростка сьомого шийного хребця до вертикальної площини, дотичної до найбільш виступаючих точок обох лопаток
40 (рис. 1, *д*)	Висота плеча	*Вп*	Вимірюють по вертикалі від горизонтальної площини, яка проходить на рівні остистого відростка сьомого шийного хребця до плечової точки
41 (рис. 1, *б*)	Висота сьомого шийного хребця від підлоги	*В7п*	Вимірюють по вертикалі від горизонтальної площини, яка проходить на рівні остистого відростка сьомого шийного хребця, до підлоги
42 (рис. 1, *б*)	Висота голови	*Вгол*	Вимірюють по вертикалі від верхівкової точки (вищої точки голови) до горизонтальної площини, яка проходить на рівні остистого відростка сьомого шийного хребця

Номер вимірювання і рисунка	Найменування вимірювання	Умовні позначення	Повнота	Зріст
1 (рис. 1, *а*, *д*)	Півобхват шиї	*Сш*	М С В ДВ	I—IV
	Обхват шиї для конструювання сорочок (середній округлений)	*Ош*	М, С, В, ДВ	I—V
3 (рис. 1, *а*, *г*, *д*)	Півобхват грудей	*Сг*	М, С, В, ДВ	I—V
5 (рис. 1, *а*, *б*, *г*, *д*)	» талії	*Ст*	М С В ДВ	I—V
6 (рис. 1, *а*, *б*)	» стегон	*Сс*	М С В ДВ	I—V
7 (рис. 1, *а*)	Ширина грудей	*Шг*	М С В ДВ	I—V
8 (рис. 1, *а*)	Відстань між сосковими точками грудей	*Цг*	М С В ДВ	I—V
9 (рис. 1, *д*)	Ширина спинки	*Шсп*	М С В ДВ	I—V
10 (рис. 1, *д*)	Відстань між виступаючими точками лопаток	*Цл*	М С В ДВ	I—V
11 (рис. 1, *а*)	Ширина плечового спаду	*Шп*	М С В ДВ	I—V
12 (рис. 1, *б*)	Обхват плеча у верхній частині	*Опв*	М С В ДВ	I—V
14 (рис. 1, *в*)	Обхват руки у ліктьовому суглобі	*Ол*	М, С, В, ДВ	I—V
17 (рис. 1, *б*, *д*)	Обхват зап'ястя	*Озап*	М С В ДВ	I—V

типових фігур, *см*

Таблиця 3

Розмір								
44	46	48	50	52	54	56	58	60
18,6	19,0	19,4	19,8	20,2	20,6	21,0	21,4	21,8
18,9	19,3	19,7	20,1	20,5	20,9	21,3	21,7	22,1
19,2	19,6	20,0	20,4	20,8	21,2	21,6	22,0	22,4
—	—	—	—	—	—	21,9	22,3	22,7
37,0	38,0	39,0	40,0	41,0	42,0	43,0	44,0	45,0
44,0	46,0	48,0	50,0	52,0	54,0	56,0	58,0	60,0
33,0	35,0	37,0	39,0	40,5	42,0	43,5	45,0	46,5
36,0	38,0	40,0	42,0	44,5	46,0	47,5	49,0	50,5
39,0	41,0	43,0	45,0	48,5	50,0	51,5	53,0	54,5
—	—	—	—	—	—	55,5	57,0	58,5
45,0	46,5	48,0	49,5	51,0	52,0	53,0	54,0	55,0
47,0	48,5	50,0	51,5	53,5	54,5	55,5	56,5	57,5
49,0	50,5	52,0	53,5	56,0	57,0	58,0	59,0	60,0
—	—	—	—	—	—	60,5	61,5	62,5
16,5	17,15	17,8	18,45	19,1	19,75	20,4	21,05	21,7
17,0	17,65	18,3	18,95	19,6	20,25	20,9	21,55	22,2
17,5	18,15	18,8	19,45	20,1	20,75	21,4	22,05	22,7
—	—	—	—	—	—	21,9	22,55	23,2
9,4	9,8	10,2	10,6	11,0	11,4	11,8	12,2	12,6
9,6	10,0	10,4	10,8	11,2	11,6	12,0	12,4	12,8
9,8	10,2	10,6	11,0	11,4	11,8	12,2	12,6	13,0
—	—	—	—	—	—	12,4	12,8	13,2
17,6	18,3	19,0	19,7	20,4	21,1	21,8	22,5	23,2
17,5	18,2	18,9	19,6	20,3	21,0	21,7	22,4	23,1
17,4	18,1	18,8	19,5	20,2	20,9	21,6	22,3	23,0
—	—	—	—	—	—	21,5	22,2	22,9
7,5	7,6	7,7	7,8	7,9	8,0	8,1	8,2	8,3
7,25	7,4	7,55	7,7	7,85	8,0	8,15	8,3	8,45
7,0	7,2	7,4	7,6	7,8	8,0	8,2	8,4	8,6
—	—	—	—	—	—	8,25	8,5	8,75
14,2	14,5	14,8	15,1	15,4	15,7	16,0	16,3	16,6
14,4	14,7	15,0	15,3	15,6	15,9	16,2	16,5	16,8
14,6	14,9	15,2	15,5	15,8	16,1	16,4	16,7	17,0
—	—	—	—	—	—	16,6	16,9	17,2
27,7	28,8	29,9	31,0	32,1	33,2	34,3	35,4	36,5
28,5	29,6	30,7	31,8	32,9	34,0	35,1	36,2	37,3
29,3	30,4	31,5	32,6	33,7	34,8	35,9	37,0	38,1
—	—	—	—	—	—	36,7	37,8	38,9
28,4	29,2	30,0	30,8	31,6	32,4	33,2	34,0	34,8
17,2	17,4	17,6	17,8	18,0	18,2	18,4	18,6	18,8
17,4	17,6	17,8	18,0	18,2	18,4	18,6	18,8	19,0
17,6	17,8	18,0	18,2	18,4	18,6	18,8	19,0	19,2
—	—	—	—	—	—	19,0	19,2	19,4

Номер вимірювання і рисунка	Найменування вимірювання	Умовні позначення	Повнота	Зріст
18 (рис. 1, *б*)	Обхват кисті	*Окис*	М, С, В, ДВ	I—V
19 (рис. 1, *б*)	» стегна	*Ос*	М С В ДВ	I—V
20 (рис. 1, *б*)	» коліна	*Ок*	М С В ДВ	I—V
21 (рис. 1, *б*)	» під коліном	*Опк*	М С В ДВ	I—V
22 (рис. 1, *б*)	» литки	*Ол*	М С В ДВ	I—V
23 (рис. 1, *б*)	» кісточки	*Ок*	М С В ДВ	I—V
24 (рис. 1, *б*)	» стопи через п'ятку	*Осп*	М, С, В, ДВ	I—V
25 (рис. 1, *г*)	Обхват голови	*Огол*	М, С, В	I—V
26 (рис. 1, *а*)	Довжина руки до першого суглоба великого пальця	*Др1с*	М, С, В, ДВ	I II III IV V
27 (рис. 1, *а*)	Довжина руки до кінця третього пальця	*Др3п*	М, С, В, ДВ	I II III IV V
28 (рис. 1, *д*)	Довжина кисті	*Дкис*	М, С, В, ДВ	I II III IV V
29 (рис. 1, *г*)	Зріст	*Зр*	М, С, В, ДВ	I II III IV V

Розмір								
44	46	48	50	52	54	56	58	60
28,8	29,1	29,4	29,7	30,0	30,3	30,6	30,9	31,2
46,5	48,3	50,1	51,9	53,7	55,5	57,3	59,1	60,9
48,3	50,1	51,9	53,7	55,5	57,3	59,1	60,9	62,7
50,1	51,9	53,7	55,5	57,3	59,1	60,9	62,7	64,5
—	—	—	—	—	—	62,7	64,5	66,3
33,7	34,4	35,1	35,8	36,5	37,2	37,9	38,6	39,3
34,4	35,1	35,8	36,5	37,2	37,9	38,6	39,3	40,0
35,1	35,8	36,5	37,2	37,9	38,6	39,3	40,0	40,7
—	—	—	—	—	—	40,0	40,7	41,4
29,7	30,4	31,1	31,8	32,5	33,2	33,9	34,6	35,3
30,4	31,1	31,8	32,5	33,2	33,9	34,6	35,3	36,0
31,1	31,8	32,5	33,2	33,9	34,6	35,3	36,0	36,7
—	—	—	—	—	—	36,0	36,7	37,4
32,2	33,1	34,0	34,9	35,8	36,7	37,6	38,5	39,4
32,9	33,8	34,7	35,6	36,5	37,4	38,3	39,2	40,1
33,6	34,5	35,4	36,3	37,2	38,1	39,0	39,9	40,8
—	—	—	—	—	—	39,7	40,6	41,5
21,4	21,7	22,0	22,3	22,6	22,9	23,2	23,5	23,8
21,7	22,0	22,3	22,6	22,9	23,2	23,5	23,8	24,1
22,0	22,3	22,6	22,9	23,2	23,5	23,8	24,1	24,4
—	—	—	—	—	—	24,1	24,4	24,7
32,8	33,6	34,4	35,2	36,0	36,8	37,6	38,4	39,2
54,0	54,8	55,6	56,4	57,2	58,0	58,8	59,6	60,4
59,0	59,2	59,4	59,6	59,8	60,0	60,2	60,4	60,6
61,0	61,2	61,4	61,6	61,8	62,0	62,2	62,4	62,6
63,0	63,2	63,4	63,6	63,8	64,0	64,2	64,4	64,6
65,0	65,2	65,4	65,6	65,8	66,0	66,2	66,4	66,6
67,0	67,2	67,4	67,6	67,8	68,0	68,2	68,4	68,6
69,2	69,4	69,6	69,8	70,0	70,2	70,4	70,6	70,8
71,6	71,8	72,0	72,2	72,4	72,6	72,8	73,0	73,2
74,0	74,2	74,4	74,6	74,8	75,0	75,2	75,4	75,6
76,4	76,6	76,8	77,0	77,2	77,4	77,6	77,8	78,0
78,8	79,0	79,2	79,4	79,6	79,8	80,0	80,2	80,4
17,5	17,5	17,5	17,5	17,5	17,5	17,5	17,5	17,5
18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0	18,0
18,5	18,5	18,5	18,5	18,5	18,5	18,5	18,5	18,5
19,0	19,0	19,0	19,0	19,0	19,0	19,0	19,0	19,0
19,5	19,5	19,5	19,5	19,5	19,5	19,5	19,5	19,5
155,0	155,0	155,0	155,0	155,0	155,0	155,0	155,0	155,0
161,0	161,0	161,0	161,0	161,0	161,0	161,0	161,0	161,0
167,0	167,0	167,0	167,0	167,0	167,0	167,0	167,0	167,0
173,0	173,0	173,0	173,0	173,0	173,0	173,0	173,0	173,0
179,0	179,0	179,0	179,0	179,0	179,0	179,0	179,0	179,0

Номер вимірювання і рисунка	Найменування вимірювання	Умовні позначення	Повнота	Зріст
30 (рис. 1, *б*)	Відстань від сьомого шийного хребця до коліна	*Д7к*	М, С, В, ДВ	I II III IV V
31 (рис. 1, *а*, *г*)	Довжина талії спереду	*Дтп*	М	I II III IV V
			С	I II III IV V
			В	I II III IV V
			ДВ	I II III IV V
32 (рис. 1, *а*, *г*)	Висота грудей	*Вг*	М	I II III IV V
			С	I II III IV V
			В	I II III IV V
			ДВ	I II III IV V

Продовження табл. 3

Розмір								
44	46	48	50	52	54	56	58	60
87,9	87,8	87,8	87,8	87,8	87,9	87,8	87,8	87,8
91,4	91,4	91,4	91,4	91,4	91,4	91,4	91,4	91,4
95,0	95,0	95,0	95,0	95,0	95,0	95,0	95,0	95,0
98,6	98,6	98,6	98,6	98,6	98,6	98,6	98,6	98,6
102,2	102,2	102,2	102,2	102,2	102,2	102,2	102,2	102,2
48,7	49,4	50,1	50,8	51,5	52,2	52,9	53,6	54,3
49,7	50,4	51,1	51,8	52,5	53,2	53,9	54,6	55,3
50,7	51,4	52,1	52,8	53,5	54,2	54,9	55,6	56,3
51,7	52,4	53,1	53,8	54,5	55,2	55,9	56,6	57,3
52,7	53,4	54,1	54,8	55,5	56,2	56,9	57,6	58,3
48,9	49,6	50,3	51,0	51,7	52,4	53,1	53,8	54,5
49,9	50,6	51,3	52,0	52,7	53,4	54,1	54,8	55,5
50,9	51,6	52,3	53,0	53,7	54,4	55,1	55,8	56,5
51,9	52,6	53,3	54,0	54,7	55,4	56,1	56,8	57,5
52,9	53,6	54,3	55,0	55,7	56,4	57,1	57,8	58,5
49.1	49,8	50,5	51,2	51,9	52,6	53,3	54,0	54,7
50,1	50,8	51,5	52,2	52,9	53,6	54,3	55,0	55,7
51,1	51,8	52,5	53,2	53,9	54,6	55,3	56,0	56,7
52,1	52,8	53,5	54,2	54,9	55,6	56,3	57,0	57,7
53,1	53,8	54,5	55,2	55,9	56,6	57,3	58,0	58,7
—	—	—	—	—	—	53,5	54,2	54,9
—	—	—	—	—	—	54,5	55,2	55,9
—	—	—	—	—	—	55,5	56,2	56,9
—	—	—	—	—	—	56,5	57,2	57,9
—	—	—	—	—	—	57,5	58,2	58,9
31,6	32,4	33,2	34,0	34,8	35,6	36,4	37,2	38,0
32,0	32,8	33,6	34,4	35,2	36,0	36,8	37,6	38,4
32,4	33,2	34,0	34,8	35,6	36,4	37,2	38,0	38,8
32,8	33,6	34,4	35,2	36,0	36,8	37,6	38,4	39,2
33,2	34,0	34,8	35,6	36,4	37,2	38,0	38,8	39,6
31,8	32,6	33,4	34,2	35,0	35,8	36,6	37,4	38,2
32,2	33,0	33,8	34,6	35,4	36,2	37,0	37,8	38,6
32,6	33,4	34,2	35,0	35,8	36,6	37,4	38,2	39,0
33,0	33,8	34,6	35,4	35,4	36,2	37,8	38,6	39,4
33,4	34,2	35,0	35,8	36,6	37,4	38,2	39,0	39,8
32,0	32,8	33,6	34,4	35,2	36,0	36,8	37,6	38,4
32,4	33,2	34,0	34,8	35,6	36,4	37,2	38,0	38,8
32,8	33,6	34,4	35,2	36,0	36,8	37,6	38,4	39,2
33,2	34,0	34,8	35,6	36,4	37,2	38,0	38,8	39,6
33,6	34,4	35,2	36,0	36,8	37,6	38,4	39,2	40,0
—	—	—	—	—	—	37,0	37,8	38,6
—	—	—	—	—	—	37,4	38,2	39,0
—	—	—	—	—	—	37,8	38,6	39,4
—	—	—	—	—	—	38,2	39,0	39,8
—	—	—	—	—	—	38,6	39,4	40,2

Номер вимірювання і рисунка	Найменування вимірювання	Умовні позначення	Повнота	Зріст
33 (рис. 1, *д*)	Довжина талії спинки	*Дтс*	М, С, В, ДВ	I II III IV V
34 (рис. 1, *д*)	Висота плеча коса	*Впк*	М, С, В, ДВ	I II III IV V
35 (рис. 1, *а*)	Відстань від лінії талії до підлоги збоку	*Дзб*	М, С, В, ДВ	I II III IV V
36 (рис. 1, *б*)	Відстань від лінії талії до підлоги спереду	*Дсп*	М	I II III IV V
			С	I II III IV V
			В	I II III IV V
			ДВ	I II III IV V
37 (рис. 1, *б*)	Відстань від лінії талії до коліна	*Дтк*	М	I II III IV V
			С	I II III IV V

Розмір								
44	46	48	50	52	54	56	58	60
39,8	40,0	40,2	40,4	40,6	40,8	41,0	41,2	41,4
40,8	41,0	41,2	41,4	41,6	41,8	42,0	42,2	42,4
41,8	42,0	42,2	42,4	42,6	42,8	43,0	43,2	43,4
42,8	43,0	43,2	43,4	43,6	43,8	44,0	44,2	44,4
43,8	44,0	44,2	44,4	44,6	44,8	45,0	45,2	45,4
43,4	43,8	44,2	44,6	45,0	45,4	45,8	46,2	46,6
44,3	44,7	45,1	45,5	45,9	46,3	46,7	47,1	47,5
45,2	45,6	46,0	46,4	46,8	47,2	47,6	48,0	48,4
46,1	46,5	46,9	47,3	47,7	48,1	48,5	48,9	49,3
47,0	47,4	47,8	48,2	48,6	49,0	49,4	49,8	50,2
96,2	96,2	96,2	96,2	96,2	96,2	96,2	96,2	96,2
100,7	100,7	100,7	100,7	100,7	100,7	100,7	100,7	100,7
105,2	105,2	105,2	105,2	105,2	105,2	105,2	105,2	105,2
109,7	109,7	109,7	109,7	109,7	109,7	109,7	109,7	109,7
114,2	114,2	114,2	114,2	114,2	114,2	114,2	114,2	114,2
94,6	94,5	94,4	94,3	94,2	94,1	94,0	93,9	93,8
99,1	99,0	98,9	98,8	98,7	98,6	98,5	98,4	98,3
103,6	103,5	103,4	103,3	103,2	103,1	103,0	102,9	102,8
108,1	108,0	107,9	107,8	107,7	107,6	107,5	107,4	107,3
112,6	112,5	112,4	112,3	112,2	112,1	112,0	111,9	111,8
94,8	94,7	94,6	94,5	94,4	94,3	94,2	94,1	94,0
99,3	99,2	99,1	99,0	98,9	98,8	98,7	98,6	98,5
103,8	103,7	103,6	103,5	103,4	103,3	103,2	103,1	103,0
108,3	108,2	108,1	108,0	107,9	107,8	107,7	107,6	107,5
112,8	112,7	112,6	112,5	112,4	112,3	112,2	112,1	112,0
95,0	94,9	94,8	94,7	94,6	94,5	94,4	94,3	94,2
99,5	99,4	99,3	99,2	99,1	99,0	98,9	98,8	98,7
104,0	103,9	103,8	103,7	103,6	103,5	103,4	103,3	103,2
108,5	108,4	108,3	108,2	108,1	108,0	107,9	107,8	107,7
113,0	112,9	112,8	112,7	112,6	112,5	112,4	112,3	112,2
—	—	—	—	—	—	94,6	94,5	94,4
—	—	—	—	—	—	99,1	99,0	98,9
—	—	—	—	—	—	103,6	103,5	103,4
—	—	—	—	—	—	108,1	108,0	107,9
—	—	—	—	—	—	112,6	112,5	112,4
50,0	49,9	49,8	49,7	49,6	49,5	49,4	49,3	49,2
52,6	52,5	52,4	52,3	52,2	52,1	52,0	51,9	51,8
55,2	55,1	55,0	54,9	54,8	54,7	54,6	54,5	54,4
57,8	57,7	57,6	57,5	57,4	57,3	57,2	57,1	57,0
60,4	60,3	60,2	60,1	60,0	59,9	59,8	59,7	59,6
50,2	50,1	50,0	49,9	49,8	49,7	49,6	49,5	49,4
52,8	52,7	52,6	52,5	52,4	52,3	52,2	52,1	52,0
55,4	55,3	55,2	55,1	55,0	54,9	54,8	54,7	54,6
58,0	57,9	57,8	57,7	57,6	57,5	57,4	57,3	57,2
60,6	60,5	60,4	60,3	60,2	60,1	60,0	59,9	59,8

Номер вимірювання і рисунка	Найменування вимірювання	Умовні позначення	Повнота	Зріст
37 (рис. 1, *б*)	Відстань від лінії талії до коліна	*Дтк*	В	I II III IV V
			ДВ	I II III IV V
38 (рис. 1, *б*)	Висота підсідничної складки	*Впс*	М, С, В, ДВ	I II III IV V
39 (рис. 1, *г*)	Положення корпуса	*Пк*	М	I II III IV V
			С	I II III IV V
			В	I II III IV V
			ДВ	I II III IV V
40 (рис. 1, *д*)	Висота плеча	*Вп*	М, С, В, ДВ	I—V
41 (рис. 1, *б*)	Висота сьомого шийного хребця	*В7п*	М, С, В, ДВ	I II III IV V
42 (рис. 1, *б*)	Висота голови	*Вгол*	М, С, В, ДВ	I II III IV V

Примітка. Абсолютні величини вимірювань наведені на типо

Розмір								
44	46	48	50	52	54	56	58	60
50,4	50,3	50,2	50,1	50,0	49,9	49,8	49,7	49,6
53,0	52,9	52,8	52,7	52,6	52,5	52,4	52,3	52,2
55,6	55,5	55,4	55,3	55,2	55,1	55,0	54,9	54,8
58,2	58,1	58,0	57,9	57,8	57,7	57,6	57,5	57,4
60,8	60,7	60,6	60,5	60,4	60,3	60,2	60,1	60,0
—	—	—	—	—	—	50,0	49,9	49,8
—	—	—	—	—	—	52,6	52,5	52,4
—	—	—	—	—	—	55,2	55,1	55,0
—	—	—	—	—	—	57,8	57,7	57,6
—	—	—	—	—	—	60,4	60,3	60,2
68,4	68,3	68,2	68,1	68,0	67,9	67,8	67,7	67,6
71,9	71,8	71,7	71,6	71,5	71,4	71,3	71,2	71,1
75,4	75,3	75,2	75,1	75,0	74,9	74,8	74,7	74,6
78,9	78,8	78,7	78,6	78,5	78,4	78,3	78,2	78,1
82,4	82,3	82,2	82,1	82,0	81,9	81,8	81,7	81,6
6,3	6,4	6,5	6,6	6,7	6,8	6,9	7,0	7,1
6,5	6,6	6,7	6,8	6,9	7,0	7,1	7,2	7,3
6,7	6,8	6,9	7,0	7,1	7,2	7,3	7,4	7,5
6,9	7,0	7,1	7,2	7,3	7,4	7,5	7,6	7,7
7,1	7,2	7,3	7,4	7,5	7,6	7,7	7,8	7,9
6,6	6,7	6,8	6,9	7,0	7,1	7,2	7,3	7,4
6,8	6,9	7,0	7,1	7,2	7,3	7,4	7,5	7,6
7,0	7,1	7,2	7,3	7,4	7,5	7,6	7,7	7,8
7,2	7,3	7,4	7,5	7,6	7,7	7,8	7,9	8,0
7,4	7,5	7,6	7,7	7,8	7,9	8,0	8,1	8,2
6,9	7,0	7,1	7,2	7,3	7,4	7,5	7,6	7,7
7,1	7,2	7,3	7,4	7,5	7,6	7,7	7,8	7,9
7,3	7,4	7,5	7,6	7,7	7,8	7,9	8,0	8,1
7,5	7,6	7,7	7,8	7,9	8,0	8,1	8,2	8,3
7,7	7,8	7,9	8,0	8,1	8,2	8,3	8,4	8,5
—	—	—	—	—	—	7,8	7,9	8,0
—	—	—	—	—	—	8,0	8,1	8,2
—	—	—	—	—	—	8,2	8,3	8,4
—	—	—	—	—	—	8,4	8,5	8,6
—	—	—	—	—	—	8,6	8,7	8,8
7,0	7,1	7,2	7,3	7,4	7,5	7,6	7,7	7,8
132,4	132,4	132,4	132,4	132,4	132,4	132,4	132,4	132,4
137,9	137,9	137,9	137,9	137,9	137,9	137,9	137,9	137,9
143,4	143,4	143,4	143,4	143,4	143,4	143,4	143,4	143,4
148,9	148,9	148,9	148,9	148,9	148,9	148,9	148,9	148,9
154,4	154,4	154,4	154,4	154,4	154,4	154,4	154,4	154,4
22,6	22,6	22,6	22,6	22,6	22,6	22,6	22,6	22,6
23,1	23,1	23,1	23,1	23,1	23,1	23,1	23,1	23,1
23,6	23,6	23,6	23,6	23,6	23,6	23,6	23,6	23,6
24,1	24,1	24,1	24,1	24,1	24,1	24,1	24,1	24,1
24,6	24,6	24,6	24,6	24,6	24,6	24,6	24,6	24,6

ву чоловічу фігуру у білизні.

Прибавки на вільне облягання (Пв)

Місце прибавки	Позначення на рисунках	Костюм		
		Силует		Прибавка
		прилягаючий	напівприлягаючий	
Висота основи пройми	*АБ*	3,7	4,0	0,7 — на облягання лопаток 0,8 — технічна 2,2 —2,5 — на повітряний прошарок
Довжина талії	$АТ_0$	0,7	0,7	На облягання лопаток
Ширина спинки	$ББ_2$	2,5	2,5	1,0 — технічна 1,5 — силуетна
» грудей	$Б_3Б_1$	1,8	2,2	1,0 — технічна 0,8—1,2 — силуетна
» рукава	$Б_0Б_1$	2,5	2,5	Силуетна
Висота пройми	$Б_2О$	4,2	4,5	0,4 — норма спрасування 0,8 — технічна 0,8 — на плечову накладку 2,2 — 2,5 — на повітряний прошарок
» грудей	$Б_4А_3$	3,0	3,3	0,8 — технічна 2,2 — 2,5 — на повітряний прошарок
Ширина ростка	$А_0А_1$	1,5	1,5	0,5 — технічна 1,0 — для нахилу стійки коміра
» плеча	$А_2О_1$ і $А_3О_3$	—0,3	—0,3	На розтягання плечового зрізу
Ширина спинки в стегнах	$У_0У_2$	1,0	1,0	На вільне облягання
Ширина пілочки в стегнах	$У_1У_4$	4,5	5,0	2,0 — технічна 2,5 — 3,0 — на вільне облягання
Півобхват талії для штанів	*Ст*	2,0	3,0	1,5 — технічна 0,5 — 1,5 на вільне облягання

Таблиця 4

в деталях костюма і пальта, *см*

Пальто				
Силует			Прибавка	Прибавка на ватин
приля-гаючий	напівприлягаючий	прямий		
6,8	6,8	7,3	0,7 — на облягання лопаток 4,6 — технічна 1,5—2,0— на повітряний прошарок	0,5
1,0	1,0	1,0	0,7 — на облягання лопаток 0,3 — технічна	0,5
3,5	3,5	3,5	2,0 — технічна 1,5 — силуетна	0,5
3,0	3,0	3,5	2,0 — технічна 1,0 — 1,5 — силуетна	0,5
4,7	4,7	5,0	2,8 — технічна 1,9 — 2,2 — силуетна	0,5
7,3	7,8	7,8	0,4 — норма спрасування 4,6 — технічна 1,5 — 2,0 — на повітряний прошарок 0,8 — на плечову накладку	0,5
6,8	6,8	7,3	0,7 — на огинання коміра 4,6 — технічна 1,5 — 2,0 — на повітряний прошарок	0,5
2,0	2,0	2,0	1,0 — технічна 1,0 — для нахилу стойки коміра	0,2
0,5	0,5	0,5	Технічна	0,2
3,3	3,3	4,0	На вільне облягання 6,0 — технічна	0,5
10	10	12	4—6 — на вільне облягання	1,5
—	—	—	—	—

Місце прибавки	Позначення на рисунках	Костюм		
		Силует		Прибавка
		прилягаючий	напівприлягаючий	
Півобхват стегон для штанів	*Сс*	3,0	4,0—4,5	2,0 — технічна 1,0—2,5 — силуетна
Ширина переду в талії для великих повнот	T_3T_1	—	2,2	1,0 — технічна 1,2 — на вільне облягання

Примітки: 1. Силуетні прибавки можуть бути збільшені або
2. У великій і дуже великій повнотах Пв до ширини спинки і до
3. При пошитті штанів без затяжників Пв до *Ст* півобхвату талії —
4. В прибавки для плечових виробів по стегнах входять 1,5 *см*,

Таблиця 5

Прибавки в деталях костюма і пальта на усадку тканин (Пус), *см*

Місце прибавки	Позначення на рисунках	Група тканини		
		А	Б	В
Висота основи пройми	*АБ*	0,2	0,3	0,5
Довжина талії	AT_0	0,3	0,6	0,9
» піджака	*АН*	0,5	1,0	1,5
» пальта	*АН*	0,7	1,4	2,2
Ширина спинки	$ББ_2$	0,2	0,2	0,3
» грудей	$Б_1Б_3$	0,2	0,2	0,3
» рукава	$Б_0Б_1$	0,2	0,2	0,3
Висота пройми	$Б_2О$ і $Б_3О_2$	0,2	0,2	0,3
» грудей	$Б_4А_3$	0,2	0,3	0,5
Ширина пілочки на лінії стегон	$У_1У_4$	0,4	0,6	0,9
Довжина рукава	*АН*	0,4	0,8	1,2
» штанів	*АН*	0,8	1,5	2,2
Висота сидіння штанів	*АБ*	0,2	0,3	0,5
» коліна	*АК*	0,4	0,8	1,2
Ширина штанів знизу	$Н_1Н_2$	0,2	0,2	0,3
» задньої половинки зверху	$Т_4Т_5$	0,4	0,4	0,6

Примітка. При розробці викройки штанів з суцільнокроєним поясом прибавку до ширини задньої половинки зверху ($Т_4Т_5$) не дають.

Пальто				Прибавка на ватин
Силует			Прибавка	
приля-гаючий	напівпри-лягаючий	прямий		
—	—	—	—	—
—	3,0	3,5	2,0 — технічна 1—1,5 — на вільне облягання	

зменшені в залежності від модного силуету.
ширини рукава скорочують на 0,6 *см* для всіх виробів.
2 *см*, до ширини спинки в стегнах збільшують на 0,5 *см*.
які передбачені в МРТУ 17—577—67.

ПОБУДОВА РИСУНКІВ ДЕТАЛЕЙ КОСТЮМА

Перед побудовою рисунків піджака і штанів встановлюють основні параметри: зріст, розмір і повноту, а також визначають силует і тканину, з якої шиють виріб.

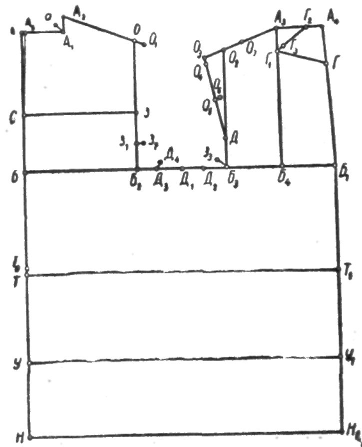

Рис. 2. Побудова рисунка основи.

Відповідно до способів вимірювання і встановлених параметрів з табл. 2—3 виписують мірки. Прибавки на вільне облягання **(Пв)** беруть з табл. 4, на усадку тканини **(Пус)** — з табл. 5, з тієї графи, що відповідає групі тканини за усадкою. Якщо усадка тканини невідома, її визначають випробуванням — декатируванням на паровому пресі, або праскою. Після встановлення процента усадки тканини її відносять до відповідної групи і користуються встановленими прибавками для даної групи.

Норми посадок ($Н_{пос}$) і розтягання у деталях беруть з табл. 6, проте вони не повинні перевищувати процента спрасування тканин, які застосовуються (див. табл. 1).

Таблиця 6

Норми посадок (спрасувань) і розтягання в деталях костюма і пальта, *см*

Норма посадки або розтягання	Тканини		
	Лавсан і докрон	Шерстяні і камвольні	Драпи і ратини
Норма посадки спинки на опуклість лопаток $H_{пос} = 0{,}4Пк \pm 0{,}3$ *см*			
Якщо $Пк = 7{,}2$ *см*, $H_{пос} = 0{,}4 \times 7{,}2 = 2{,}9$ *см*			
В тому числі:			
$H_{пос}$ по плечовому зрізу дорівнює 0,5 загальної посадки спинки $(0{,}5 \times 2{,}9)$	1,5	1,5	1,2
З них:			
спрасування	1,0	1,0	0,7
посадка	0,5	0,5	0,5
$H_{пос}$ спинки по проймі (спрасування)	0,3	0,4	0,5
$H_{пос}$ у верхній частині бокового шва на протязі 8—10 *см* (спрасування)	0,3	0,3	0,4
$H_{пос}$ по середньому зрізу проти лопаток (спрасування)	0,6	0,7	0,6
Норма посадки по шлиці	0,1	0,3	0,7
Посадка підборта проти кожної пари петель	0,3	0,3	0,5
Посадка підборта проти перегину лацкана	0,3	0,3	0,5
Посадка підборта по довжині лацкана, крім посадки в кутиках і на перегині: для лавсану і докрону дорівнює 0,01 довжини; для шерстяних тканин дорівнює 0,015 довжини лацкана; для драпів 0,025 довжини лацкана. Величина посадки по лацкану при застібці виробу на три гудзики	0,2	0,3	0,5
Те саме, на два гудзики	0,3	0,4	0,7
Посадка підборта по уступу лацкана: для лавсану і докрону дорівнює 0,5 величини уступу + 0,3 *см*; для шерстяних камвольних тканин дорівнює 0,08 величини уступу + 0,3 *см*; для драпів —0,1 величини уступу + 0,3 *см*. Величина посадки при величині уступу 3 *см*	0,45	0,55	—
Те саме, 4 *см*	0,5	0,6	0,7
Посадка пілочки на пружок внизу проти підборта	0,3	0,4	0,6
Посадка пілочки на пружок по лінії низу від підборта — 25 — 30 *см*	0,3	0,4	0,8
Посадка верхньої половинки рукава по ліктьовому шву	0,2	0,3	0,5
Розтягання верхньої половинки рукава по передньому зрізу	0,2	0,3	0,5
Норма посадки рукава по окату відносно довжини пройми	0,06	0,07	0,09

Норма посадки або розтягання	Тканини		
	Лавсан і докрон	Шерстяні і камвольні	Драпи і ратини
Величина посадки по окату для 48-го розміру	3,2	3,8	5,4
Норма посадки на першій ділянці (від передньої до другої надсічки)	0,03	0,04	0,06
Величина посадки на ділянці	0,2	0,3	0,5
Норма посадки на другій ділянці (від другої надсічки до плечового шва)	0,11	0,12	0,15
Величина посадки	0,9	1,0	1,3
Норма посадки на третій ділянці пройми (від плечового до ліктьового шва)	0,09	0,10	0,12
Величина посадки	1,2	1,3	1,9
Норма посадки на четвертій ділянці пройми (від ліктьового шва вниз — 11 *см* для піджака і 13 *см* для пальта)	0,06	0,08	0,1
Величина посадки	0,7	0,9	1,3
На п'ятій ділянці (внизу) посадку не дають	—	—	—
Норма посадки рукава на шостій ділянці пройми (від переднього шва до першої надсічки)	0,03	0,04	0,05
Величина посадки	0,2	0,3	0,4

Примітки: 1. Спрасування пілочок піджака в ділянці грудей не проектують, за винятком великих повнот. У великій повноті спрасування пілочок по борту дорівнює: у однобортних піджаках — 1 *см*; у двобортних — 1,5 *см*; у однобортних пальтах — 1,5 *см*, у двобортних — 2,0 *см*. В дуже великих повнотах для зменшення спрасування роблять виточку по горловині.

2. Посадку верхньої половинки рукава по ліктьовому зрізу і розтягання по передньому зрізу, також практично не роблять в усіх тканинах, розтягання переднього зрізу верхньої половинки виконують під час спрасування переднього шва.

Побудова рисунка основи піджака (рис. 2)

Проводять довільну вертикальну лінію і вверху ставлять точку *А*, яка відповідає положенню сьомого шийного хребця на фігурі людини.

Висота основи пройми:

$$АБ = 0{,}2\ Сг + 0{,}07\ Зр + \textbf{Пв} + \textbf{Пус}\ (\text{вниз}).$$

Положення талії:

$$АТ_0 = Дтс + \textbf{Пв} + \textbf{Пус}\ (\text{вниз}).$$

Припуск до довжини талії:

$$T_0T = 1\ см\ \text{(вниз)}.$$

Довжина піджака:

$$AH = Д_в + \mathbf{Пус} + H_{пос}\ \text{(вниз)}.$$

Довжину піджака визначають по шкалі, яка затверджена художньою радою.

Висота опуклості на лопатки:

$$AC = 0{,}6\ \ AБ\ \text{(вниз)}.$$

Висота опуклості на стегна:

$$T_0У = 0{,}5\,Зр + 0{,}2\ Сг\ \text{(вниз)}.$$

З точок A, $Б$, T, $У$, H проводять горизонтальні лінії вправо.

Визначення ширини рукава:

$$Шр = 0{,}6\ Опв + \mathbf{Пв} + \mathbf{Пус}.$$

Визначення ширини пройми:

$$Ш_{пр} = Шр - 0{,}5\ H_{пос} - 2{,}3\ см\ \text{(конструктивна величина)}.$$

Ширина спинки з прибавками:

$$ББ_2 = Шсп + \mathbf{Пв} + \mathbf{Пус}\ \text{(вправо)}.$$

Ширина пройми з прибавками:

$$Б_2Б_3 = Шр - 0{,}5\ H_{пос} - 2{,}3\ см.$$

Ширина грудей з прибавками:

$$Б_3Б_1 = Шг + \mathbf{Пв} + \mathbf{Пус}\ \text{(вправо)}.$$

Ширина виробу з прибавками:

$$ББ_1 = ББ_2 + Б_2Б_3 + Б_3Б_1\ \text{(вправо)}.$$

З точки $Б_1$ проводять вертикальну лінію вниз і на перетині з горизонтальними лініями з точок T, $У$, H відповідно ставлять точки T_1, $У_1$, H_1.

З точок $Б_2$ і $Б_3$ проводять вертикальні лінії вверх.

Скіс середньої лінії:

$$AA_0 = 0{,}3\ \ см\ \text{(вправо)}.$$

Ширина ростка:

$$A_0A_1 = 0{,}35\ Сш + \mathbf{Пв}\ \text{(вправо)}.$$

Висота ростка:

$$A_1A_2 = 0{,}35\ \ A_0A_1\ \text{(вверх)}.$$

Припуск для оформлення лінії:

$A_1a = 0{,}7\ A_1A_2$ (по бісектрисі кута $A_0A_1A_2$).

Висота пройми спинки:

$$Б_2О = 0{,}2\ Сг + 0{,}05\ Зр + \textbf{Пв} + \textbf{Пус} + 1\ см$$

(вверх — для переведення шва).

На перетині вертикалі $Б_2О$ з горизонтальною лінією з точки $С$ ставлять точку $З$.

Точку A_2 сполучають з точкою $О$ і лінію продовжують вправо.

Ширина плеча спинки:

$A_2O_1 = Шпл + Н_{пос} - 0{,}3\ см$ (вправо по похилій — для розтягу плечового зрізу).

Висота передньої надсічки:

$Б_3Д = 5{,}2\ см$ (вверх).

Вершина бокового зрізу спинки:

$$Б_2З_1 = 0{,}2\ Б_2О;$$

$З_1З_2 = 1{,}2\ см$ (вправо по горизонталі).

Визначення допоміжних точок:

$$Б_2Д_1 = 0{,}5\ Б_2Б_3;$$

$Б_3Д_2 = 5\ см$ (вліво);

$Б_3З_3 = 2{,}3\ см$ по бісектрисі кута $ДБ_3Д_2$;

$Б_2Д_3 = 0{,}25\ Б_2Б_3$ (вправо від точки $Б_2$).

Визначення допоміжної точки вертикалі вершини горловини:

$Б_3Б_4 = 0{,}5\ Б_3Б_1 - 0{,}5\ см$ (вправо від точки $Б_3$).

З точки $Б_4$ проводять вертикальну лінію вверх.

Висота вершини горловини:

$Б_4А_3 = 0{,}25\ Сг + 0{,}06\ Зр + \textbf{Пв} + \textbf{Пус}$ (вверх).

Висота пройми пілочки:

$Б_3О_2 = Б_2О - 2\ см$ вверх, якщо шов не переводять на середину плеча, то $Б_3О_2 = Б_2О$.

Точку $А_3$ сполучають з точкою $О_2$ і лінію продовжують вліво.

Ширина плеча пілочки:

$А_3О_3 = Шп - 0{,}3\ см$ (вліво по похилій — для розтягу плечового зрізу).

Для побудови ліній пройми і плечового зрізу точку O_3 сполучають з точкою $Д$:

$O_3O_4 = 0,5$ *см* (в напрямку до точки $Д$).

$O_4O_5 = 0,5\ O_4Д$;

$O_5O_6 = 1,1$ *см* (вправо);

$O_3O_7 = 0,4 \cdot O_3A_3$ (в напрямку до точки A_3);

$Д_3Д_4 = 1,4$ *см* (в напрямку до точки O_4).

Ширина горловини:

$A_3A_4 = A_0A_1 + 0,6$ *см* (вправо по горизонталі).

Точку A_4 сполучають з точкою $Б_1$.

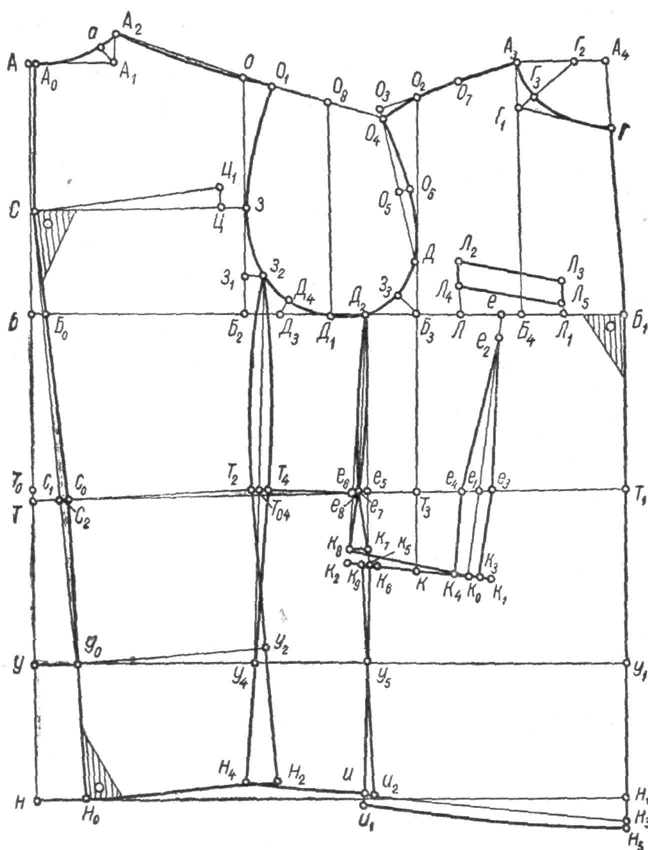

Рис. 3. Побудова рисунка деталей піджака.

Глибина горловини:

$$A_4Г = A_3A_4 - 2\ см \text{ (вниз до точки } Б_1).$$

Допоміжні точки:

$$A_3Г_1 = 0{,}25\ Сш \text{ (вниз)}.$$

З точки $Г_1$ проводять лінію, яка ділить кут $A_3Г_1Г$ пополам і на перетині з горизонтальною лінією A_3A_4 ставлять точку $Г_2$.

Побудова рисунка деталей піджака на рисунку основи (рис. 3)

Через точки A_0, a, A_2 проводять угнуту лінію ростка.

Через точки O_1, $З$, $З_2$, $Д_4$, $Д_1$, $Д_2$, $З_3$, $Д$, O_6, O_4 проводять угнуту лінію пройми.

Примітка. Лінія плечового зрізу спинки залежно від силуету може бути прямою або угнутою. У сучасному силуеті вона угнута.

Через точки A_3, O_7, O_4 проводять лінію плечового зрізу пілочки. Радіусом $Г_2A_3$ проводять дугу від точки A_3 вниз до лінії $ГГ_1$ і на перетині з лінією $Г_1Г_2$ ставлять точку $Г_3$.

Побудова середньої лінії спинки:

$$СЦ = Шсп \text{ (вправо по горизонталі)}.$$

$$ЦЦ_1 = 0{,}3\ Пк \text{ (вверх по вертикалі від точки } Ц).$$

Точку $Ц_1$ сполучають з точкою $С$ прямою. З точки $С$ під прямим кутом до лінії $СЦ_1$ проводять лінію вниз і на перетині з лінією $ТТ_1$ ставлять точку C_0.

$$C_0C_1 = 0{,}8\ см \text{ (вліво по горизонталі)}.$$

З точки $С$ через точку C_1 проводять похилу лінію вниз і на перетині з лінією низу ставлять точку $Н_0$.

$C_1C_2 = 0{,}8\ см$ (вправо по горизонталі—для напівприлягаючих піджаків);

$C_1C_2 = 1{,}2\ см$ (вправо по горизонталі—для прилягаючих піджаків).

Точку C_2 сполучають з точками $С$ і $Н_0$; на перетині з лінією $ББ_2$ ставлять точку $Б_0$, а на перетині з горизонтальною лінією $УУ_1$ — точку $У_0$. Точку A_0 сполучають з точкою $С$. З точок C_2, $У_0$, $Н_0$ під прямим кутом до лінії $C_2Н_0$ проводять прямі вправо (на ширину спинки).

Ширина спинки в стегнах:

$$У_0У_2 = 0{,}35\ Сс + \textbf{Пв} \text{ (вправо)}.$$

3*

Ширина спинки в талії:

$$C_2T_2 = У_0У_2 - 0,8\ см$$ (вправо — для напівприлягаючого силуету);

$$C_2T_2 = У_0У_2 - 1—1,5\ см$$ (вправо — для прилягаючого силуету).

Через точки T_2, $У_2$ проводять вниз похилу лінію, що дорівнює C_2H_0, і позначають точку H_2. Точку H_2 сполучають з точкою H_0. Точку $З_2$ сполучають з точкою T_2, в ділянці талії лінію проводять злегка угнутою.

Подовження пілочки спереду:

$$H_1H_3 = 0,06\ Ст$$ (вниз).

Ширина пілочки в стегнах:

$У_1У_4 = Сс +$ **Пв** $+$ **Пус** $- У_0У_2$ (вліво від точки $У_1$).

Точку $У_4$ сполучають з точкою $З_2$ і на перетині з лінією C_2T_2, або на рівні точки T_2, ставимо точку T_{04}.

Виїмка по лінії талії:

$$T_{04}T_4 = 0,6 \div 1,2$$ (залежно від проектованого силуету).

Точку T_4 сполучають угнутою лінією з точкою $З_2$. Через точки T_4, $У_4$ вниз проводять пряму, що дорівнює T_2H_2, і позначають точку H_4, яку сполучають з точкою H_3 прямою.

Побудова рисунка кишень. Величини входу в кишеню уніфіковані за такими групами розмірів:

Розмір	см
44—50	15
52—56	16
58—62	17

Положення бокової кишені по висоті:

$$Б_3К = 0,2\ Зр - 0,1\ Сг - 2,5\ см$$ (вниз).

Лінію розрізу кишені проводять паралельно лінії H_3H_4. При зміні лінії низу відповідно змінюють лінію кишені. Точка $К$ знаходиться на середині лінії входу в кишеню.

Довжина листочки:

Розмір	см
44—46	10
48—50	10,5
52—56	11
58—62	11,5

Положення листочки на пілочці:

$$Б_3Л = 0{,}2\,Б_3Б_1 - 1{,}0\,см$$ (вправо від точки $Б_3$);

$ЛЛ_1$ — довжина листочки (вправо);

$ЛЛ_2 = 5\,см$ (вверх по вертикалі);

$Л_1Л_3 = 3{,}2\,см$ (вверх);

$Л_2Л_4 = Л_3Л_5 = 2{,}5\,см$ (ширина листочки).

Точки $Л_2$ і $Л_3$, $Л_4$ і $Л_5$ сполучаємо прямими.

Побудова передньої виточки:

$К_1К_0 = 2{,}5\,см$ (вліво по лінії кишені);

$Ле = 0{,}5\,ЛЛ_1 - 1\,см$ (вправо по горизонталі).

Точку $е$ сполучають з точкою $К_0$ і на перетині з лінією $Т_1Т_3$ ставлять точку $е_1$, яку сполучають з точкою $Т_4$:

$ее_2 = 2\,см$ (вниз по похилій);

$е_1е_3 = е_1е_4 = 1{,}2\,см$ (вправо і вліво під прямим кутом до лінії $еК_0$).

$К_0К_3 = К_0К_4 = 1{,}0$ (вправо і вліво під прямим кутом до лінії $еК_0$).

Точку $е_3$ сполучають з точками $е_2$ і $К_3$, а точку $е_4$ — з точками $е_2$ і $К_4$.

Побудова рисунка бочка і бокового зрізу пілочки. Від точки $Д_2$ вниз проводять вертикальну лінію і на перетині з лінією $Т_4е_1$ позначають точку $е_5$, на перетині з лінією кишені — точку $К_5$, на перетині з лінією $УУ_1$ — точку $У_5$.

Скіс бокової лінії:

$$К_5К_6 = 0{,}3 \div 0{,}4\,см \text{ (вправо)}.$$

З точки $К_6$ через точку $У_5$ проводять пряму лінію вниз і на перетині з лінією $Н_3Н_4$ позначають точку $и$.

Розхил виточки:

$$К_5К_7 = 1{,}2\,см \text{ (вверх)}.$$

З точки $К_7$ проводять горизонтальну лінію вліво:

$$К_7К_8 = К_3К_4 - К_5К_6.$$

Точку $К_8$ сполучають з точками $К_4$ і $Д_2$ і на перетині з лінією $Т_4е_1$ позначають точку $е_6$.

$$е_6е_7 = 1 \div 1{,}2\,см \text{ (вправо)}.$$

Через точки $Д_2$, $е_7$, $К_8$ проводять злегка угнуту лінію бокового зрізу пілочки.

$ии_1 = К_5К_7 = 1{,}2\,см$ (вниз);

$Н_3Н_5 = 0{,}6\,К_5К_7 = 0{,}7\,см$ (вниз).

Через точки $и_1$ і $Н_5$ проводять лінію низу пілочки:

$$К_5К_9 = 0,3\ см \quad (\text{вліво}).$$

Через точки $К_9$ і $У_5$ проводять похилу лінію вниз і на перетині з лінією $Н_3Н_4$ позначають точку $и_2$:

$$е_5е_8 = 1\ см \quad (\text{вліво}).$$

Через точки $Д_2$, $е_8$, $К_9$ проводять лінію бочка.

Побудова рисунка борта і лацкана (рис. 4). Довжина, ширина і форма лацканів, а також заокруглення бортів внизу і розміщення петель повинні відповідати моделі або рисунку. Ширина півзаносу для однобортних піджаків дорівнює 2 *см*, для двобортних 6—8 *см*:

$$Б_1Б_5 = Т_1Т_5 = Н_6Н_5 = 2\ см.$$

Нижня петля може бути на рівні кишені (піджаки з застібкою на три гудзики і двобортні) або на 2—4 *см* вище кишені (піджаки з застібкою на два гудзики).

Початок нижньої петлі позначають буквою *Ю*, а верхньої — буквою $Ю_1$.

$$Т_5Ю = Т_3К \quad (\text{рис. } 3) - (2 \div 4\ см).$$

Для визначення верхньої петлі від точки *Ю* вверх відкладаємо відстань між петлями:

$$ЮЮ_1 = 8 \div 12\ см.$$

Для визначення верхньої петлі у піджаку з застібкою на три гудзики від точки *Ю* вверх відкладають подвійну відстань між петлями:

$$ЮЮ_1 = 16 \div 24\ см.$$

Середня петля знаходиться на середині між нижньою і верхньою:

$$ЮЮ_2 = 0,5\, ЮЮ_1.$$

Для піджаків з застібкою на один гудзик петлю розміщують проти талії і позначають буквою $Ю_1$. Початок згину лацкана позначають буквою $Ю_3$:

$$Ю_1Ю_3 = 2\ см \quad (\text{вверх}).$$

$$Г_3В = 2,5\ см \ (\text{по бісектрисі кута } А_3Г_1Г).$$

Через точки *В* і $Ю_3$ проводять лінію згину лацкана і на перетині з лінією $ГГ_1$ позначають точку $Г_4$. Після проведення лінії згину лацкана відкладають його ширину:

$$Г_4Г_5 = 8\ см \ (\text{вправо на продовженні лінії } Г_1Г).$$

Сполучаючи точки $Г_5$ і $Ю_3$ одержують лінію зовнішнього краю лацкана відповідно до моделі:

$$Г_5Г_6 = 3\ см\ \text{(вліво по лінії } Г_5Г_1\text{)}.$$

Величина уступу лацкана залежно від моделі може бути більшою або меншою.

Побудова рисунка коміра (рис. 4). З точки $Ю_3$ дотично до лінії горловини проводять похилу і на перетині з лінією $О_3А_3$ позначають точку $В_1$.

$В_1В_2$ дорівнює довжині лінії ростка по кривій—0,3 *см* (вверх).

Від точки $В_2$ радіусом $Г_4В_2$ проводять дугу вліво:

$В_2В_3 = 2{,}5$ *см* (вліво по дузі).

Точку $В_3$ сполучають з лінією горловини і точку дотику позначають буквою $В_0$. З точки $В_3$ під прямим кутом до дотичної лінії проводять похилу лінію вправо:

$В_3В_4 = 2{,}7$ *см* (вправо по похилій —ширина стойки);

$Г_3В_5 = 2{,}2$ *см* (по бісектрисі кута $А_3Г_1Г$).

Через точки $В_4$, $В_5$, $Г_4$ проводять лінію згину стойки.

$В_3В_6 = 6{,}5$ *см* (ширина коміра).

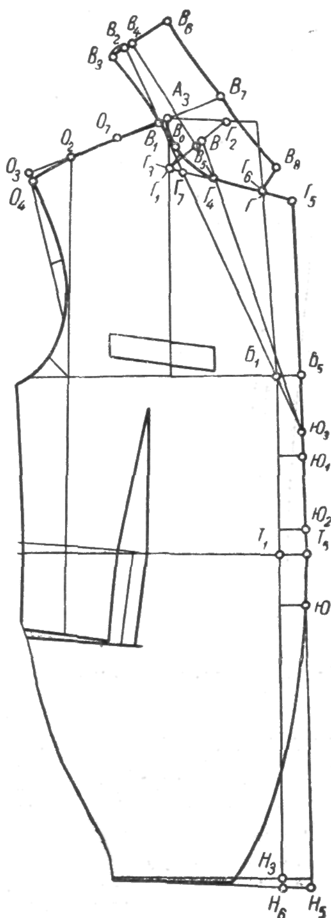

Рис. 4. Побудова рисунка борта, лацкана і коміра.

З точки $В_6$ під прямим кутом до лінії $В_6В_3$ проводять похилу лінію вниз до перетину з продовженням лінії $О_3А_3$ і позначають точку $В_7$.

Від точки $Г_6$ відкладають ширину коміра, яка на кінцях дорівнює $Г_5Г_6 = 0{,}2$ *см*, і позначають точку $В_8$, яку сполучають з точками $В_7$ і $В_6$ (лінія відльоту коміра).

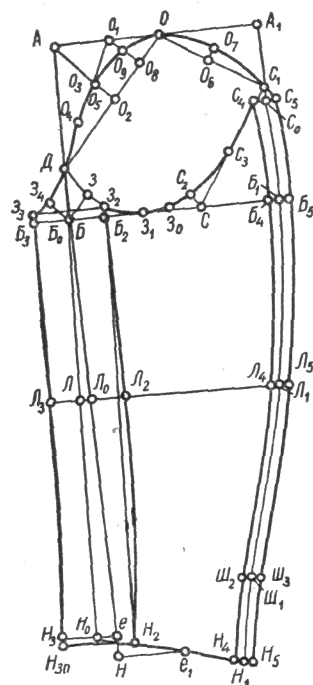

Рис. 5. Побудова рисунка рукава.

Побудова горловини кутиксм:

$Г_4Г_7 = 2{,}5$ *см* вліво по похилій.

Точку $Г_7$ сполучають з лінією горловини і з лінією пришиву коміра плавними лініями.

Верхній комір креслять по нижньому (обкрейдованому) з припуском: по відльоту 1,6—1,8 *см* в залежності від товщини тканини, на кінцях роблять припуск залежно від методу обробки. По лінії пришиву і розкепу дають припуск на ширину швів.

Побудова рукава (рис. 5). Перед побудовою рисунка рукава визначають висоту пройми на основному рисунку (див. рис. 3), для цього кути плечових зрізів і пройми спинки і пілочки $О_1$ і $О_4$ сполучають прямою, потім відрізок $О_1О_4$ ділять пополам і позначають точку $О_8$. Точку $О_8$ сполучають з точкою $Д_1$. Висоту окату рукава визначають залежно від висоти і ширини пройми, а також від норми посадки по окату. Для побудови рисунка рукава проводять вертикальну лінію і верхню її частину позначають точкою $А$ (рис. 5).

Довжина рукава:

$$АН = Др + \textbf{Пус} \text{ (вниз)};$$

$Др$ визначають по шкалі, яку затверджено художньою радою.

Висота окату:

$$АБ = О_8Д_1 - 0{,}25\,Шпр + 0{,}2\,Н_{пос} \text{ (вниз від точки } А).$$

Відстань $О_8Д_1$ і $Шпр$ ($Б_2Б_3$) визначають з рис. 3.

Висота надсічки:

$$БД = 5{,}4\ см \text{ (вверх).}$$

Ширина рукава внизу:

$$Шрн = 0{,}5\ Шр + 4\ см.$$

В залежності від моделі ширина рукава внизу може бути зменшена або збільшена.

Допоміжні точки:

$$Не = 0{,}12\ Шрн \text{ (вверх).}$$

$$еН_0 = 2\ см \text{ (вліво по горизонталі).}$$

Точку $Н_0$ сполучають з точкою $Д$ прямою.

Висота ліктя:

$$ДЛ = 0{,}5\ ДН_0.$$

З точок $А$, $Б$, $Н$ проводять горизонтальні лінії вправо.

З точки $Л$ під прямим кутом до лінії $ДН_0$ проводять пряму лінію вправо:

$$ЛЛ_0 = 1\ см \text{ (для шерстяних тканин)}$$

або

$$ЛЛ_0 = 0{,}6\ см \text{ (для лавсану і терилену).}$$

Через точки $Д$, $Л_0$ і $Н_0$ проводять лінію перекату і на перетині з горизонтальною лінією, проведеною з точки $Б$, ставлять точку $Б_0$ (на ділянці $ДЛ_0$ лінія перекату пряма). Якщо $ЛЛ_0$ дорівнює 1 *см*, точка $Б_0$ збігається з точкою $Б$.

Ширина рукава на рівні основи пройми:

$$Б_0Б_1 = 0{,}6\ Опв + \mathbf{Пв} + \mathbf{Пус} \text{ (вправо).}$$

Ширина рукава вверху:

$$АА_1 = Б_0Б_1 - 1\ см \text{ (вправо).}$$

Ширина рукава у лікті:

$$Л_0Л_1 = 0{,}9\ Б_0Б_1 \text{ (для шерстяних тканин)}$$

або

$$Л_0Л_1 = 0{,}9\ Б_0Б_1 + 0{,}4\ см \text{ (для тканин з лавсаном).}$$

Допоміжна точка для побудови лінії низу:

$$Не_1 = 0{,}5\ Шрн - 2{,}2\ см \text{ (вправо).}$$

Ширина рукава внизу:

$Н_0Н_1 = Шрн$ вправо по похилій через точку $е_1$.

Точки $А_1$, $Б_1$, $Л_1$, $Н_1$ послідовно сполучаємо плавною лінією.

Довжина шлиці:

$$Н_1Ш_1 = 9\ см \text{ (вверх)}.$$

Залежно від моделі довжина шлиці може бути збільшена або зменшена.

Побудова окату рукава:

$$АО = 0{,}5\ АА_1 + 0{,}5\ см \text{ (вправо)};$$

$$АО_1 = 0{,}5\ АО \text{ (вправо)}.$$

Точки $О$ і $О_1$ сполучають прямими лініями з точкою $Д$:

$$ОО_2 = 0{,}5\ ДО.$$

Точку $О_2$ сполучають з точкою $А$ і на перетині з лінією $О_1Д$ позначають точку $О_3$:

$$О_3О_4 = 0{,}5\ ДО_3;$$

$$О_3О_5 = 0{,}5\ см \text{ (до точки } О_2);$$

$$Б_0С = 0{,}75\ Шпр + 0{,}5\ см \text{ (вправо)};$$

$$Б_1С_1 = 0{,}6\ Б_1А_1 + 0{,}8\ см \text{ (вверх по лінії } Б_1А_1).$$

Точку $С_1$ сполучають прямими лініями з точками $О$ і $С$:

$$ОО_6 = 0{,}5\ С_1О;$$

$$О_6О_7 = 0{,}2\ А_1С_1 \text{ (вверх під прямим кутом до лінії } ОС_1);$$

$$ОО_8 = 0{,}5\ ОО_2;$$

$$О_8О_9 = 0{,}5\ О_1О_8;$$

$$Б_0З = 2{,}6\ см \text{ (по бісектрисі кута } ДБ_0С);$$

$$Б_0З_1 = 0{,}3\ Б_0Б_1 - 1\ см \text{ (вправо від точки } Б_0);$$

$$СС_2 = 1{,}4\ см \text{ по бісектрисі кута } С_1СБ_0;$$

$$СС_3 = 0{,}5\ СС_1 - 1\ см.$$

Через точки $Д$, $О_4$, $О_5$, $О_9$, $О$, $О_7$, $С_1$, $С_3$, $С_2$, $З_0$, $З_1$, $З$ проводять лінію окату рукава.

Побудова ліній переднього перекату:

$$Б_0Б_2 = Б_0Б_3 = 3{,}5\ см \text{ (вправо і вліво)};$$

$$Л_0Л_2 = Л_0Л_3 = 3{,}5\ см \text{ (вправо і вліво)};$$

$$Н_0Н_2 = Н_0Н_3 = 3{,}5\ см \text{ (вправо і вліво)}.$$

Через точки $Б_2$, $Л_2$, $Н_2$ проводять лінію переднього зрізу нижньої половинки (на ділянці $Б_2Л_2$ лінія повинна

бути прямою). Перетин кривої $ЗЗ_1$ з продовженням лінії $Л_2Б_2$ позначають точкою $З_2$:

$$Б_3З_3 = Б_2З_2.$$

Через точки $З_3$, $Б_3$, $Л_3$, $Н_3$ проводять лінію переднього зрізу верхньої половинки, продовжують її вниз на 0,4 *см* і позначають точку $Н_{30}$. Точку $Н_{30}$ сполучають з точкою $Н_2$ плавною угнутою лінією.

$$Б_0З_4 = 2{,}6\ см \text{ (по бісектрисі кута } ДБ_0\ Б_3).$$

Точки $З_3$, $З_4$ і $Д$ сполучають угнутою лінією.

Побудова лінії ліктьового перекату:

$$С_1С_0 = 1{,}5\ см \text{ (вниз).}$$

З точки $С_0$ проводять горизонтальну лінію вправо і вліво. На перетині з лінією $С_1С_3$ позначають точку $С_4$:

$$С_0С_4 = С_0С_5 \text{ (вліво і вправо);}$$

$$Б_1Б_4 = Б_1Б_5 = 0{,}8\ С_0С_4 \text{ (вліво і вправо);}$$

$$Л_1Л_4 = Л_1Л_5 = 0{,}7\ С_0С_4 \text{ (вліво і вправо);}$$

$$Ш_1Ш_2 = Ш_1Ш_3 = 0{,}5\ см \text{ (вліво і вправо);}$$

$$Н_1Н_4 = Н_1Н_5 = 0{,}5\ см \text{ (вліво від точки } Н_1).$$

Через точки $С_4$, $Б_4$, $Л_4$, $Ш_2$, $Н_4$ проводять лінію ліктьового зрізу нижньої половинки. Через точки $С_5$, $Б_5$, $Л_5$, $Ш_3$, $Н_5$ проводять лінію ліктьового зрізу верхньої половинки.

Примітка. Щоб запобігти відтяганню переднього зрізу верхньої половинки, лінію переднього зрізу нижньої половинки проводять по прямій, а лінію переднього зрізу верхньої половинки роблять більш угнутою.

Доповнення для побудови рисунків деталей піджака на фігури великих повнот (рис. 6)

В технічних розрахунках даного методу конструювання враховані зростові і розмірні зміни в будові тіла, тому побудова рисунка на повні фігури мало чим відрізняється від побудови рисунка на середні фігури. Проте дуже опуклий живіт, розширений тазовий пояс потребують додаткових розрахунків.

Нижче наведені доповнення до основних розрахунків для побудови рисунка піджака великої і дуже великої повнот.

Перед побудовою рисунка встановлюють основні параметри: зріст, розмір і повноту. Мірки виписують з типових

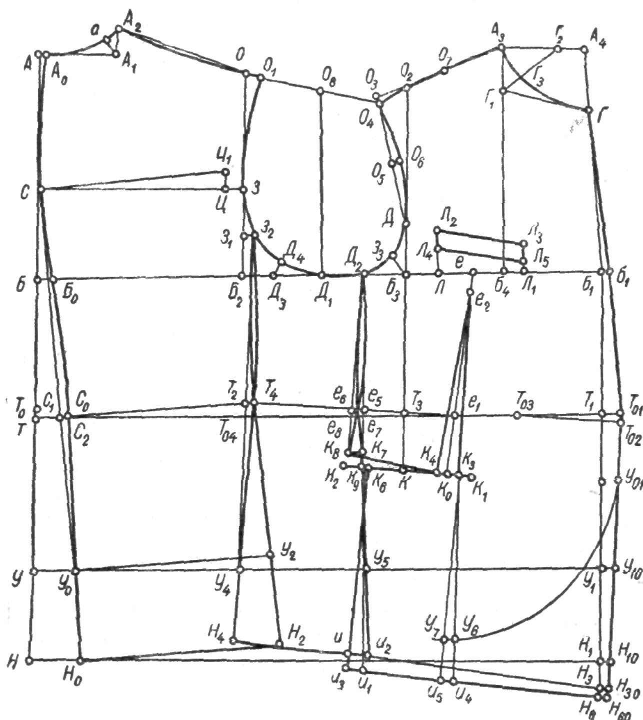

Рис. 6. Доповнення для побудови рисунків деталей піджака на фігури великих повнот.

таблиць, які розроблені ЦНДІшвейпромом. Прибавку на вільне облягання беруть з табл. 4, прибавки на усадку тканини — з табл. 5.

Розрахунки ведуть, як і на середню повноту, але з такими доповненнями:

Висота пройми спинки:

$$Б_2О = 0{,}19\,Сг + 0{,}05\,Зр + \mathbf{Пв} + \mathbf{Пус}.$$

Висота пройми пілочки:

$$Б_3О_2 = 0{,}19\,Сг + 0{,}05\,Зр + \mathbf{Пв} + \mathbf{Пус}.$$

Висота передньої надсічки:

$$Б_3Д = 5\ см.$$

Виступ живота:

$$T_3T_{01} = 0{,}35\ Cm + \textbf{Пт} + \textbf{Пв} + \textbf{Пус}.$$

Примітки. 1. **Пт** = 4,8 *см* (прогин в талії для великих повнот); 2. **Пв** до виступу живота відповідає **Пв** до ширини грудей.

$$T_{01}T_{02} = 0{,}25\ T_1T_{01}\ \text{(вниз від точки } T_{01});$$

$$T_3T_{03} = 0{,}5\ T_3T_{01}.$$

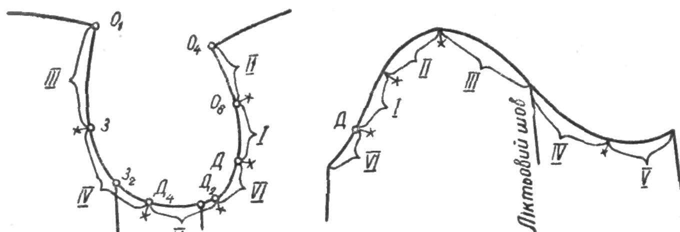

Рис. 7. Розподіл посадки по окату рукава.

Точку T_{03} сполучають з точкою T_{02}. З точки T_{02} під прямим кутом до лінії $T_{02}T_{03}$ проводять лінію вниз і на перетині з горизонтальними лініями, проведеними з точок $У_1$ і H_1, відповідно позначають точки $У_{10}$ і H_{10}:

$$H_{10}H_{30} = 0{,}6\ Cm + T_{01}T_{02}\ \text{(вниз по похилій)};$$

$$H_{30}H_{60} = 0{,}6\ K_5K_7\ \text{(вниз по похилій лінії)};$$

$$Б_1б_1 = 0{,}25\ T_1T_{01}\ \text{(вправо)}.$$

Точку $б_1$ сполучають з точками $Г$ і T_{01}.

Ширина пілочки в стегнах:

$$У_1У_4 = Cc + \textbf{Пв} + \textbf{Пус} - У_0У_2.$$

Лінію кишені проводять паралельно до лінії $H_{30}H_4$. Точки e_3 і e_4 відсутні, а лінії виточки проводять прямими від точки e_2 до точок K_3 і K_4.

Побудова опуклості в ділянці живота. З точки K_3 проводять вертикальну лінію вниз і на перетині з лінією низу позначають точку u_4.

$$T_{02}У_{01} = e_1K_0\ \text{(вниз)}.$$

Радіусом, що дорівнює відстані від точки K_3 до лінії півзаносу ($K_3У_{01}$), проводять дугу від точки $У_{01}$ вниз вліво і на

перетині з лінією $K_3и_4$ позначають точку $У_6$:

$$У_6У_7 = T_1T_{01} \text{ (вліво по дузі).}$$

З точки K_3 через точку $У_7$ проводять похилу лінію вниз і на перетині з лінією низу позначають точку $и_5$.

Розширення пілочки внизу:

$$и_1и_3 = и_4и_5 \text{ (вліво по лінії низу).}$$

Точку $и_3$ сполучають з точкою K_6. Після закладення виточки $и_4и_5$ по лінії низу роблять припуск до випрямлення і уточнюють лінію кишені.

Розподіл посадки по окату рукава (рис. 7). Посадку по окату рукава (по відношенню до пройми) на кожній ділянці виконують відповідно до табл. 6.

Побудова рисунка штанів (рис. 8)

Проводять вертикальну лінію і вверху позначають точку *А*. Довжину штанів беруть по шкалі, яку затверджено художньою радою, і добавляють прибавку на усадку **(Пус)**.

Довжина штанів:

$$АН = Дш + \textbf{Пус} \text{ (вниз від точки } А\text{).}$$

При відсутності шкали довжину штанів визначають за формулами:

$$АН = {}^2/_3\, Зр - 12{,}5\, см + \textbf{Пус} \text{ (для малої повноти);}$$

$$АН = {}^2/_3\, Зр - 12\, см + \textbf{Пус} \text{ (для середньої повноти);}$$

$$АН = {}^2/_3\, Зр - 11{,}5\, см + \textbf{Пус} \text{ (для великої повноти);}$$

$$АН = {}^2/_3\, Зр - 11\, см + \textbf{Пус} \text{ (для дуже великої повноти).}$$

Висота банта:

$$АБ = {}^1/_4\, Сс + {}^1/_{12}\, Зр - 1{,}0\, см + \textbf{Пус} \text{ (для малої повноти);}$$

$$АБ = {}^1/_4\, Сс + {}^1/_{12}\, Зр - 0{,}5\, см + \textbf{Пус} \text{ (для середньої повноти);}$$

$$АБ = {}^1/_4\, Сс + {}^1/_{12}\, Зр + \textbf{Пус} \text{ (для великої повноти);}$$

$$АБ = {}^1/_4\, Сс + {}^1/_{12}і Зр + 0{,}5\, см + \textbf{Пус} \text{ (для дуже великої повноти).}$$

Висота коліна:

$AK = {}^1/_3\, Зр + 3$ *см* + **Пус** (вниз від точки A).

Положення опуклості стегон:

$БС = {}^1/_3\, АБ$ вверх від точки $Б$.

Величина підгину низу або висота манжети:

$НМ = 4 \div 5$ *см* (вверх від точки $Н$).

З точок $А$, $С$, $Б$, $К$, $М$, $Н$ проводять горизонтальні лінії вправо і вліво.

Ширина передньої половинки штанів:

$Б_1Б_2 = 0{,}6\,(Сс +$ **Пв**$) - 1{,}0$ *см*;

$ББ_1 = 0{,}5\; Б_1Б_2 + 0{,}8$ *см* (вправо);

$ББ_2 = 0{,}5\; Б_1Б_2 - 0{,}8$ *см* (вліво);

$Б_1Б_3 = 1{,}6$ *см* (вліво);

$Б_1З = 0{,}1\;(Сс +$ **Пв**$) + 0{,}6$ (вліво).

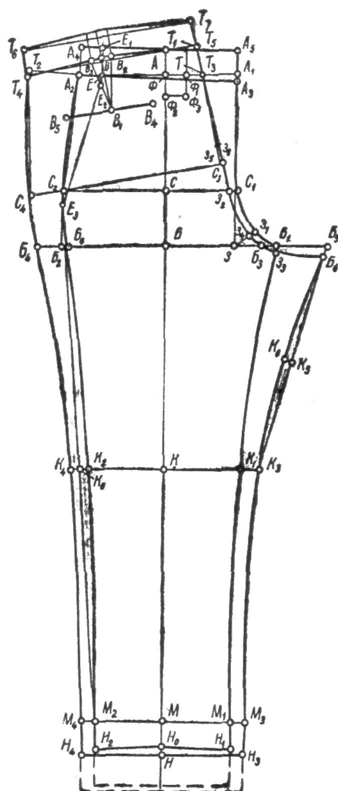

Рис. 8. Побудова рисунка штанів.

Визначення переднього зрізу вверху:

$АА_1 = 0{,}2\;(Ст +$ **Пв**$) + 2$ *см*.

Точку $А_1$ сполучають з точкою $З$ і на перетині з горизонтальною лінією позначають точку $С_1$:

$СС_2 = ББ_2$ (вліво по горизонталі).

Ширина передньої половинки вверху:

$А_1А_2 = 0{,}5\;(Ст +$ **Пв**$) + 2$ *см* (вліво).

Точку $А_2$ сполучають з точкою $С_2$ плавною опуклою лінією.

Скіс передньої половинки вверху:

$$A_1A_3 = 0{,}5 \text{ (для малих і середніх повнот);}$$

$$A_1A_3 = \frac{Сг-(Ст+\textbf{Пв})}{4} - 0{,}75 \text{ (для великих повнот).}$$

Точку A_3 сполучають з точкою A_2 і на перетині з лінією $АБ$ позначають точку $Ф$:

$$ЗЗ_1 = 0{,}5\,ЗБ_1 + 0{,}3\ см \text{ (по бісектрисі кута } С_1ЗБ_1).$$

Через точки $С_1$, $З_1$, $Б_1$ проводять лінію переднього зрізу.

Ширина передньої половинки внизу:

$$НН_0 = 0{,}5\ см \text{ (вверх).}$$

$$Н_0Н_1 = Н_0Н_2 = 0{,}5 \text{ ширини низу} - 1см + \textbf{Пус.}$$

Ширина низу штанів залежить від моделі:

$$ММ_1 = ММ_2 = Н_0Н_1.$$

Точку $С_2$ сполучають з точкою $М_2$, і на перетині лінії коліна позначають точку $К_0$, а на перетині з лінією $ББ_2$ — точку $Б_0$.

$$К_0К_2 = 1\ см \text{ (вправо).}$$

Точку $К_2$ сполучають з точками $Б_0$ і $М_2$ злегка угнутими лініями.

$$КК_1 = КК_2 \text{ (вправо від точки } К).$$

Точку $К_1$ сполучають з точками $Б_1$ і $М_1$ злегка угнутими лініями. Через точки $А_2$, $С_2$, $Б_0$, $К_2$, $М_2$, $Н_2$ проводять лінію бокового зрізу передньої половинки. Через точки $Б_1$, $К_1$, $М_1$, $Н_1$ проводять лінію крокового зрізу передньої половинки.

Для штанів з шерстяних тканин передню половинку вкорочують на 0,5 *см* з наступним відтягненням по зрізах на рівні опуклості литкових м'язів.

Задня половинка:

$$Н_1Н_3 = Н_2Н_4 = 2\ см;$$

$$М_1М_3 = М_2М_4 = 2\ см.$$

Точки $М_3$ і $М_4$ відповідно сполучають з точками $Н_3$ і $Н_4$:

$$К_1К_3 = К_2К_4 = 2{,}5\ см.$$

Точки $К_3$ і $К_4$ відповідно сполучають з точками $М_3$ і $М_4$:

$$С_1З_2 = 0{,}2\ ЗБ_1 \text{ (вліво від точки } С_1).$$

Точку $З_2$ сполучають з точкою $Т$ і лінію продовжують вверх:

$$З_2С_3 = 0{,}1\ Сс - 1{,}5\ см \text{ (вверх по похилій).}$$

Точку C_3 сполучають з точкою C_2 і лінію продовжують вліво:

$$C_3C_4 = Cc + \textbf{Пв} + \textbf{Пус} - C_1C_2 \text{ (вліво по похилій лінії).}$$

Точку C_4 сполучають з точкою K_4 і на перетині з горизонтальною лінією, проведеною з точки $Б$, позначають точку $Б_4$.

$$AT = 0{,}1\ Cm + 1{,}0\ см \text{ (вправо);}$$

$$TT_1 = 0{,}1\ Cc - 1{,}5\ см \text{ (вверх).}$$

$$TT_2 = 0{,}5\ (Cm + \textbf{Пв}) + 4{,}4\ см + \textbf{Пус} \text{ (вліво).}$$

Точку T_2 сполучають з точкою C_4 плавною опуклою лінією:

$$TT_3 = 0{,}2\ см \text{ (вправо);}$$

$$K_4T_4 = A_2K_2 + 0{,}2\ см.$$

Точку T_4 сполучають з точкою T_1 і лінію продовжують вправо:

$$T_4T_5 = 0{,}5\ (Cm + \textbf{Пв}) + 3 + 1\ см + \textbf{Пус.}$$

Примітка. 3 *см* додають на ширину виточки і 1 *см* за рахунок переведення шва з передньої половинки.

$$Б_1Б_5 = 0{,}2\ Б_1Б_2 \text{ (вправо від точки } Б_1\text{).}$$

Точку $Б_5$ сполучають з точкою K_3:

$$K_3Б_6 = K_1Б_1 - 0{,}5\ см \text{ (вверх до точки } Б_5\text{).}$$

$$K_3K_5 = 0{,}5\ K_3Б_6;$$

$$K_5K_6 = 1{,}1\ см \text{ (вліво під прямим кутом до лінії } K_3Б_5\text{).}$$

Через точки T_4, C_4, $Б_4$, K_4, M_4, H_4 проводять лінію бокового зрізу задньої половинки.

Через точки $Б_6$, K_6, K_3, M_3, H_3 проводять лінію крокового зрізу задньої половинки:

$$Б_1З_3 = 0{,}8\ см \text{ (вниз);}$$

$$З_1З_4 = 0{,}53\ З_1 \text{ (по бісектрисі кута } C_1ЗБ_1\text{);}$$

$$З_2З_5 = 0{,}5\ З_2T;$$

$$З_5З_6 = 0{,}5\ см \text{ (вправо під прямим кутом до лінії } C_3T\text{).}$$

Через точки T_5, T_3, $З_6$, $З_2$, $З_4$, $З_3$, $Б_6$ проводять середню лінію.

4 5674

Припуски для суцільнокроєного пояса роблять під прямим кутом до ліній A_2A_3 і T_4T_5:

$$A_2A_4 = A_3A_5 = T_4T_6 = T_5T_7 = 4 \text{ см}.$$

Складочки на передній половинці:

$$ФФ_1 = 3 \text{ см};$$

$$ФФ_2 = Ф_1Ф_3 = 3 \text{ см}$$ (для штанів з суцільнокроєним поясом).

Для штанів з відрізним поясом $ФФ_2 = Ф_1Ф_3 = 5$ *см* (по суцільнокроєному поясу складочки продовжують вертикально вверх).

Таблиця 7

Величина входу в кишеню, *см*

Розмір	Кишеня	
	бокова	задня
44—46	16,5	13,5
48—50	17,0	13,5
52—56	17,5	14,5
58—62	18,0	14,5

Побудова виточки:

$$T_4B = 0,5\, T_4T_5 - 1,5 \text{ см}$$ (вправо по похилій);

$$BB_1 = 7 \text{ см}$$ (вниз по похилій);

$$BB_2 = BB_3 = 1,5 \text{ см}$$ (вправо і вліво).

Побудова кишень. Величина входу в кишеню уніфікована за групами розмірів (табл. 7).

Побудова бокової кишені:

$$A_2E = 3 \text{ см}$$ (вправо).

З точки E проводять вертикальну лінію вверх і вниз, на перетині з лінією A_4A_5 позначають точку E_1.

$$EE_2 = 2 \text{ см}$$ (вниз).

Від точки E_2, похило, в сторону бокового зрізу відкладають величину входу в кишеню плюс 0,6 *см* і позначають точку E_3.

Побудова задньої кишені. З точки B_1 паралельно лінії T_4T_5 проводять лінію вправо і вліво:

$$B_1B_4 = B_1B_5 = 0,5$$ величини входу в задню кишеню (вправо і вліво).

Технічні розрахунки для побудови рисунків конструкцій піджаків напівприлягаючого силуету

В табл. 8 наведені розрахунки для різних повнот при зрості 168 *см* і таких групах тканин:

Мала повнота: *Сг*=48; *Ст* = 37; *Сс* = 48; *Сш* = 19,4; *Опв* = 30,7; *Шг* = 17,8; *Шс* = 19; *Шп* = 15; *Пк* = 7,2; *Дтс* = 42,2; *Дв* = 74; *Др* = 61.

Середня повнота: *Сг* = 48; *Ст* = 40; *Сс* = 50; *Сш* = 19,4; *Опв* = 30,7; *Шг* = 18,3; *Шсп* = 18,9; *Шп* = = 15; *Пк* = 7,2; *Дтс* = 42,2; *Дв* = 74; *Др* = 61.

Велика повнота: *Сг* = 54; *Ст* = 49; *Сс* = 57; *Сш* = 21,2; *Опв* = 34,8; *Шг* = 20,9; *Шсп* = 20,9; *Шп* = = 16,1; *Пк* = 7,8; *Дтс* = 42,8; *Дв* = 76; *Др* = 61; *Пт* = 4,8.

Дуже велика повнота: *Сг* = 60; *Ст* = 58; *Сс* = = 64; *Сш* = 23; *Опв* = 38,1; *Шг* = 23,2; *Шсп* = 22,9; *Шп* = = 17; *Пк* = 8,1; *Дтс* = 43,4; *Дв* = 70; *Др* = 61; *Пт* = 8.

Тканини: Група А, Калінінського камвольного комбінату із вмістом лавсану 60%, усадочність по основі 0,7%.

Група Б, чистошерстяна арт. 1338, усадочність по основі 1,4%, по утоку 1,1%.

Для побудови рисунка конструкцій прибавки на вільне облягання беруть з табл. 4, на усадку — з табл. 5, а норми посадок і спрасувань — з табл. 6.

Примітка. З метою уніфікації лінії пройми і рукавів *Опв* в малій і середній повнотах об'єднані, а також об'єднані деякі інші мірки (*Сш, Шп, Пк*), які не вносять змін в побудову рисунків.

ПОБУДОВА РИСУНКІВ ДЕТАЛЕЙ ПАЛЬТА

Перед побудовою рисунків пальта встановлюють основні параметри: зріст, розмір і повноту,— а також визначають силует і тканину, яка призначена для пошиття виробу.

Відповідно до встановлених параметрів з таблиць вимірювань типових чоловічих фігур або з табл. 2 виписують такі мірки: *Сш*, *Сг*, *Сс*, *Опв*, *Шг*, *Шсп*, *Шп*, *Пк* і *Дтс*.

Таблиця 8

Розрахунки для різних повнот, *см*, при зрості 168 *см*

Позначення на рисунках і розрахункові формули	$Сг = 48$ повнота М		$Сг = 48$ повнота С		$Сг = 54$ повнота В		$Сг = 60$ повнота ДВ	
	Тканина							
	А	Б	А	Б	А	Б	А	Б
Побудова основи піджака (рис. 2)								
$АБ = 0{,}2\,Сг + 0{,}07\,Зр +$ **Пв** $+$ **Пус**	25,6	25,7	25,6	25,7	26,8	26,9	28,0	28,1
$АТ_0 = Дтс +$ **Пв** $+$ **Пус**	43,2	43,5	43,2	43,5	43,8	44,1	44,4	44,7
$Т_0Т$	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
$АН = Дв +$ **Пус** $+ Н_{пос}$	75,0	75,5	75,5	75,0	77,0	77,5	77,0	77,5
$АС = 0{,}6\ АБ$	15,4	15,4	15,4	15,4	15,9	15,9	16,6	16,6
$Т_0У + 0{,}05\,Зр + 0{,}2\,Сг$	18,0	18,0	18,0	18,0	19,2	19,2	20,4	20,4
$Шр = 0{,}6\ Опв +$ **Пв** $+$ **Пус**	21,1	21,1	21,1	21,1	23,0	23,0	24,9	24,9
$Б_2Б_3 = Шр - 0{,}5\ Н_{пос} - 2{,}3$ *см*	17,2	16,9	17,2	16,9	18,9	18,6	20,6	20,3
$ББ_2 = Шсп +$ **Пв** $+$ **Пус**	21,7	21,7	21,6	21,6	23,0	23,0	25,0	25,0
$Б_1Б_3 = Шг +$ **Пв** $+$ **Пус**	20,2	20,2	20,7	20,7	23,2	23,2	25,6	25,6
$АА_0$	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
$А_0А_1 = 0{,}35\ Сш +$ **Пв**	8,3	8,3	8,3	8,3	8,9	8,9	9,5	9,5
$А_1А_2 = 0{,}35\ А_0А_1$	2,9	2,9	2,9	2,9	3,1	3,1	3,4	3,4
$Б_2О = 0{,}2\ Сг + 0{,}05\ Зр +$ **Пв** $+$ **Пус** $+ 1$ *см*	23,7	23,7	23,7	23,7	24,4	24,4	25,5	25,5
$А_2О_1 = Шп + Н_{пос} - 0{,}3$ *см*	16,2	16,2	16,2	16,2	17,4	17,4	18,5	18,5
$Б_2З_1 = 0{,}2\ Б_2О$	4,7	4,7	4,7	4,7	4,9	4,9	5,1	5,1
$З_1З_2$	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
$Б_3Д$	5,2	5,2	5,2	5,2	5,2	5,2	5,2	5,2
$Б_2Д_1 = 0{,}5\ Б_2Б_3$	8,6	8,5	8,6	8,5	9,4	9,3	10,3	10,2
$Б_3Д_2$	5	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
$Б_3З_3$	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3
$Б_2Д_3 = 0{,}25\ Б_2Б_3$	4,3	4,2	4,3	4,2	4,7	4,7	5,1	5,1

$Д_3Д_4$	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
$Б_3Б_4 = 0{,}5\ Б_3Б_1 + 0{,}5$ *см*	9,9	9,9	9,9	9,9	11,1	11,1	12,1	12,1
$Б_4А_3 = 0{,}25\ Сг + 0{,}06\ П$ + **Пв** + **Пус**	25,6	25,7	25,6	25,7	27,1	27,2	28,6	28,7
$Б_3О_2 = Б_2О - 2$ *см*	21,7	21,7	21,7	21,7	22,4	22,4	23,5	23,5
$А_3О_3 = Шп - 0{,}3$ *см*	14,7	14,7	14,7	14,7	15,6	15,6	16,7	16,7
$О_3О_4$	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
$О_4О_5 = 0{,}5\ ДО_5$								
$О_5О_6$	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
$О_3О_7 = 0{,}4\ О_3А_3$	5,9	5,9	5,9	5,9	6,2	6,2	6,7	6,7
$А_3А_4 = А_0А_1 + 0{,}6$ *см*	8,9	8,9	8,9	8,9	9,5	9,5	10,2	10,2
$А_4Г = А_3А_4 - 2$ *см*	6,9	6,9	6,9	6,9	7,5	7,5	8,2	8,2
$А_3Г_1 = 0{,}25\ Сш$	4,9	4,9	4,9	4,9	5,3	5,3	5,8	5,8
Побудова основних деталей піджака (рис. 3)								
$СЦ = Шсп$	19,0	19,0	19,9	19,9	20,9	20,9	22,9	22,9
$ЦЦ_1 = 0{,}3\ Пк$	2,2	2,2	2,2	2,2	2,3	2,3	2,4	2,4
$С_0С_1$	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
$С_1С_2 = 0{,}8$ *см* (для напівприлягаючого силуету)	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
$У_0У_2 = 0{,}35\ Сс$ + **Пв**	17,8	17,8	18,5	18,5	21,5	21,5	23,9	23,9
$С_2Т_2 = У_0У_2 - 0{,}8$ *см*	17,0	17,0	17,7	17,7	20,7	20,7	23,1	23,1
$У_2Н_2 = С_2Н_0$								
$Н_1Н_3 = 0{,}06\ Ст$	2,2	2,2	2,4	2,4	—	—	—	—
$У_1У_4 = Сс$ + **Пв** + **Пус** — $У_0У_2$	35,6	35,8	36,9	37,1	40,9	41,1	45,5	45,7
$Т_{04}Т_4$	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
$Т_4Н_4 = Т_2Н_2$								
Кишені								
$Б_3К = 0{,}2\ Зр - 0{,}1\ Сг - 2{,}5$ *см*	26,3	26,3	26,3	26,3	25,7	25,7	25,1	25,1
$КК_1 = КК_2$	7,5	7,5	7,5	7,5	8	8	8,5	8,5
$Б_3Л = 0{,}2\ Б_3Б_1 - 1{,}0$ *см*	3,2	3,2	3,2	3,2	3,6	3,6	4,0	4,0
$ЛЛ_1$ — довжина листочки	10,5	10,5	10,5	10,5	11,0	11,0	11,5	11,5
$ЛЛ_2$	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0

Продовження табл. 8

Позначення на рисунках і розрахункові формули	$Cг = 48$ повнота М		$Cг = 48$ повнота С		$Cг = 54$ повнота В		$Cг = 60$ повнота ДВ	
	Тканина							
	А	Б	А	Б	А	Б	А	Б
$Л_1Л_3$	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2
$Л_2Л_4 = Л_3Л_5$ — ширина листочки	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3
Виточка								
K_1K_0	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
$Ле = 0,5\ ЛЛ_1 - 1$ *см*	4,25	4,25	4,25	4,25	4,5	4,5	4,75	4,75
e_1 — на перетині з лінією талії								
ee_2	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
$e_1e_3 = e_1e_4$	1,2	1,2	1,2	1,2	—	—	—	—
$K_0K_3 = K_0K_4$	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Бочок і боковий зріз								
$e_5K_5У_5$ — на перетині з вертикаллю точки $Д_2$	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
K_5K_6								
u — на перетині низу								
K_5K_7	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
$K_7K_8 = K_3K_4 - K_5K_6$	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7
e_6 — на перетині з лінією низу T_4e_1								
e_6e_7	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
e_5e_8	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
K_5K_9	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
$uu_1 = K_5K_7$	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
u_2 — на перетині з лінією низу H_3H_5	0,8	0,8	0,8	0,8	—	—	—	—

Борт і лацкан (рис. 4)								
$Б_1Б_5 = Т_1Т_5 = Н_6Н_5$	2,0	2,0	2,0	2,0	—	—	—	—
$Т_5Ю = Т_3К$ — (2 ÷ 6 *см*)	—	—	—	—	—	—	—	—
$ЮЮ_1 = 8 \div 12$ *см*	—	—	—	—	—	—	—	—
$Ю_1Ю_3$	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
$Г_3В$	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
$Г_4$ — на перетині з лінією $ГГ_1$								
$Г_4Г_5$	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0
$Г_5Г_6$	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Комір (рис. 4)								
$В_1$ — на перетині з лінією $О_3А_3$	—	—	—	—	—	—	—	—
$В_1В_2$ — довжина ростка по кривій — 0,3 *см*	—	—	—	—	—	—	—	—
$В_2В_3$	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
$В_3В_4$ — висота стойки	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7
$Г_3В_5$	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2
$В_3В_6$ — ширина коміра	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5
$В_7$ — на перетині продовження лінії $О_3А_3$	—	—	—	—	—	—	—	—
$Г_6В_8$ — ширина коміра на кінцях	—	—	—	—	—	—	—	—
Рукав (рис. 5)								
$АН = Др +$ **Пус**	61,4	61,8	61,4	61,8	61,4	61,8	61,4	61,8
$АБ = О_8Д_1 - 0{,}25\ Шпр + 0{,}2\ Н_{пос}$	—	—	—	—	—	—	—	—
$БД$	5,4	5,4	5,4	5,4	5,4	5,4	5,4	5,4
$Шрн = 0{,}5\ Шр + 4$ *см*	14,6	14,6	14,6	14,6	15,5	15,5	16,4	16,4
$Не = 0{,}12\ Шрн$	1,8	1,8	1,8	1,8	1,9	1,9	2,0	2,0
$еН_0$	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
$ДЛ = 0{,}5\ ДН_0$								
$ЛЛ_0 = 0{,}6 \div 1$ *см*	0,6	1,0	0,6	1,0	0,6	1,0	0,6	1,0
$Б_0$ — на перетині з вертикаллю точки $А$								
$Б_0Б_1 = 0{,}6\ Опв +$ **Пв** + **Пус**	21,1	21,1	21,1	21,1	23,0	23,0	24,9	24,9
$АА_1 = Б_0Б_1 - 1$ *см*	20,1	20,1	20,1	20,1	22,0	22,0	23,9	23,9

Продовження табл. 8

Позначення на рисунках і розрахункові формули	$Сг = 48$ повнота М		$Сг = 48$ повнота С		$Сг = 54$ повнота В		$Сг = 60$ повнота ДВ	
	Тканина							
	А	Б	А	Б	А	Б	А	Б
$Л_0Л_1 = 0{,}9\ Б_0Б_1$	—	19,0	—	19,0	—	20,7	—	22,4
$Л_0Л_1 = 0{,}9\ Б_0Б_1 + 0{,}4$ *см*	19,4	—	19,4	—	21,1	—	22,8	—
$Не_1 = 0{,}5\ Шрн - 2{,}2$ *см*	5,1	5,1	5,1	5,1	5,6	5,6	6,0	6,0
$Н_0Н_1 = Шрн$	14,6	14,6	14,6	14,6	15,5	15,5	16,4	16,4
$Н_1Ш_1$	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
$АО = 0{,}5\ АА_1 + 0{,}5$ *см*	10,6	10,6	10,6	10,6	11,5	11,5	12,5	12,5
$АО_1 = 0{,}5\ АО$	5,3	5,3	5,3	5,3	5,8	5,8	6,3	6,3
$ОО_2 = 0{,}5\ ДО$	—	—	—	—	—	—	—	—
$О_3$ — на перетині з лінією $О_1Д$	—	—	—	—	—	—	—	—
$О_3О_4 = 0{,}5\ ДО_3$	—	—	—	—	—	—	—	—
$О_3О_5$	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
$Б_0С = 0{,}75\ Шпр + 0{,}5$ *см*	13,4	13,2	13,4	13,2	14,7	14,5	15,9	15,7
$Б_1С_1 = 0{,}6\ Б_1А_1 + 0{,}9$ *см*	—	—	—	—	—	—	—	—
$ОО_6 = 0{,}5\ С_1О$	—	—	—	—	—	—	—	—
$О_6О_7 = 0{,}2\ А_1С_1$	—	—	—	—	—	—	—	—
$ОО_8 = 0{,}5\ ОО_2$	—	—	—	—	—	—	—	—
$О_8О_9 = 0{,}5\ О_1О_8$	—	—	—	—	—	—	—	—
$Б_0З$	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6
$Б_0З_1 = 0{,}3\ Б_0Б_1 - 1$ *см*	5,3	5,3	5,3	5,3	5,9	5,9	6,5	6,5
$Б_0З_0 = 0{,}5\ Б_0Б_1 - 1{,}5$ *см*	9,1	9,1	9,1	9,1	10,0	10,0	11,0	11,0
$СС_2$	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
$СС_3 = 0{,}5\ СС_1 - 1$ *см*	—	—	—	—	—	—	—	—
$Б_0Б_2$	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
$Б_2З_2$	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8

$Л_0Л_2 = Н_0Н_2$	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
$Б_0Б_3 = Л_0Л_3 = Н_0Н_3$	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
$Б_3З_3$	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
$Б_0З_4$	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6
$С_1С_0$	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
$С_0С_4 = С_0С_5$	—	—	—	—	—	—	—	—
$Б_1Б_4 = Б_1Б_5 = 0{,}8\ С_0С_4$	—	—	—	—	—	—	—	—
$Л_1Л_4 = Л_1Л_5 = 0{,}7\ С_0С_4$	—	—	—	—	—	—	—	—
$Ш_1Ш_2 = Ш_1Ш_3$	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
$Н_1Н_4 = Н_1Н_5$	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Доповнення до побудови піджака на повні фігури								
$Б_2О = 0{,}19\ Сг + 0{,}06\ Зр$ **Пв** + **Пус**	—	—	—	—	23,4	23,4	25,5	25,5
$Б_3О_2 = 0{,}19\ Сг + 0{,}05\ Зр +$ **Пв** + **Пус**	—	—	—	—	23,4	23,4	25,5	25,5
$Б_3Д$	—	—	—	—	5	5	5	5
$Т_3Т_{01} = 0{,}3\ С_1 +$ **Пт** + **Пв** + **Пус**	—	—	—	—	24,4	24,4	27,5	27,5
$Т_{01}Т_{02} = 0{,}25\ Т_1Т_{01}$	—	—	—	—	0,3	0,3	0,5	0,5
$Т_3Т_{03} = 0{,}5\ Т_3Т_{01}$	—	—	—	—	12,2	12,2	13,8	13,8
$У_{10}Н_{10}$ — на перетині								
$Н_{10}Н_{30} = 0{,}06\ Ст + Т_{01}Т_{02}$	—	—	—	—	3,2	3,2	4,0	4,0
$Н_{30}Н_{60} = 0{,}6\ К_5К_7$	—	—	—	—	0,7	0,7	0,7	0,7
$Б_1б_1 = 0{,}25\ Т_1Т_{01}$	—	—	—	—	0,3	0,3	0,5	0,5
$У_1У_4 = Сс +$ **Пв** + **Пус** $— У_0У_2$	—	—	—	—	40,9	41,1	45,5	45,7
$Т_{02}У_{01} = е_1К_0$	—	—	—	—	—	—	—	—
$и_4$ — на перетині ліній низу								
$У_6$ — на перетині								
$У_6У_7 = Т_1Т_{01}$	—	—	—	—	1,2	1,2	1,9	1,9
$и_5$ — на перетині низу								
$и_1и_3 = и_4и_5$								

Примітки: 1. **Пт** = 4,8 *см* (прогин в талії для великих повнот).
2. **Пв** до виступу дорівнює **Пв** до ширини грудей.

Мірки довжини виробу і довжини рукава беруть по шкалі, яку затверджено художньою радою.

Мірка прогину в талії **Пт** для малої і середньої повнот дорівнює 4,4 *см*, для великої і дуже великої повнот — 4,8 *см*. Прибавки на вільне облягання **Пв** беруть з табл. 4, на усадку тканини **Пус** — з табл. 5 у графі, що відповідає групі тканин по усадочності. Якщо усадка тканини невідома, її визначають декатируванням на паровому пресі або праскою.

Після встановлення процента усадочності тканини її відносять до відповідної групи (по усадочності) і користуються встанозленими прибавками для даної групи.

Норми посадок $H_{пос}$ і розтягання у деталях беруть з табл. 6, проте завжди вони не повинні перевищувати процента спрасовуваності і розтяжності тканин, які застосовуються (табл. 1).

Побудова рисунка основи пальта (рис. 9)

Проводять вертикальну лінію і вверху ставлять точку *А*, яка відповідає положенню сьомого шийного хребця на фігурі чоловіка.

Висота основи пройми:

$$АБ = 0{,}2\,Сг + 0{,}07\;Зр + \mathbf{Пв} + \mathbf{Пус}$$ (вниз від точки *А*).

Положення лінії талії:

$$АТ_0 = Дтс + \mathbf{Пв} + \mathbf{Пус}$$ (вниз від точки *А*);

$$Т_0Т = 2\ см$$ (вниз від точки $Т_0$).

Величина $Т_0Т$ може бути зменшена або збільшена в залежності від модного силуету.

Довжина пальта:

$$АН = Дв + \mathbf{Пус} + Н_{пос}$$ (вниз від точки *А*).

Примітки: 1. Норма посадки $Н_{пос}$ складається з посадки, яку передбачено на рівні лопаток і по шлиці (табл. 6).

2. **Дв** беруть по шкалі, яку затверджено художньою радою. При відсутності шкали довжину пальта можна визначити за такою формулою:

$$АН = Д7к + \mathbf{Пус} + Н_{пос}.$$

Припуск на опуклість лопаток:

$$АС = 0{,}6\;АБ$$ (вниз від точки *А*).

Припуск на опуклість стегон:

$$ТУ = 0{,}05\,Зр + 0{,}2\,Сс \text{ (вниз від точки } Т).$$

З точок $А$, $Б$, $Т$, $У$, $Н$ проводять горизонтальні лінії вправо.

Визначення ширини рукава:

$$Шр = 0{,}6\,Опв + \textbf{Пв} + \textbf{Пус}.$$

Визначення ширини пройми:

$$Шпр = Шр - 0{,}5\,Н_{пос} - 2{,}3\ см.$$

Примітка. 2,3 *см* — конструктивна величина, яка разом з нормою посадки визначає нахил рукава по відношенню до вертикалі пройми.

Ширина спинки з прибавками:

$$ББ_2 = Шсп + \textbf{Пв} + \textbf{Пус} \text{ (вправо)}.$$

Ширина пройми з прибавками:

$$Б_2Б_3 = Шр - 0{,}5\,Н_{пос} - 2{,}3\ см \text{ (вправо)}.$$

Ширина грудей з прибавками:

$$Б_3Б_1 = Шг + \textbf{Пв} + \textbf{Пус} \text{ (вправо)}.$$

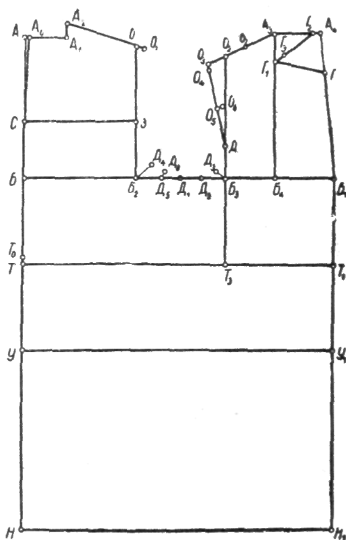

Рис. 9. Побудова рисунка основи пальта.

Ширина виробу:

$$ББ_1 = ББ_2 + Б_2Б_3 + Б_3Б_1 \text{ (вправо від точки } Б).$$

З точки $Б_1$ проводять вертикальну лінію вниз і на перетині з горизонтальними лініями, проведеними з точок $Т$, $У$, $Н$, відповідно позначають точки $Т_1$, $У_1$, $Н_1$. З точки $Б_2$ проводять вертикальну лінію вверх. З точки $Б_3$ проводять вертикальну лінію вверх і вниз і на перетині з лінією $ТТ_1$ позначають точку $Т_3$.

Скіс середньої лінії:

$$АА_0 = 0{,}3\ см \text{ (вправо від точки } А).$$

Ширина ростка:

$$А_0А_1 = 0{,}35\,Сш + \textbf{Пв} \text{ (вправо від точки } А_0).$$

Висота ростка:

$$A_1A_2 = 0{,}35\ A_0A_1 \text{ (вверх від точки } A_1\text{)}.$$

Висота пройми спинки:

$$Б_2О = 0{,}2\ Сг + 0{,}05\ Зр + \mathbf{Пв} + \mathbf{Пус} + 1\ см$$

$$\text{(вверх)}.$$

Примітка. 1 *см* додають для переведення шва (для пальта з тришовним рукавом).

На перетині вертикалі $Б_2О$ з горизонтальною лінією, проведеною з точки $С$, позначають точку $З$. Точку $А$ сполучають з точкою $О$ і лінію продовжують вправо.

Ширина плеча спинки:

$$А_2О_1 = Шп + Н_{пос} + \mathbf{Пв}.$$

Висота передньої надсічки:

$$Б_3Д = 5{,}8\ см \text{ (вверх від точки } Б_3\text{)}.$$

Визначення допоміжних точок:

$$Б_2Д_1 = 0{,}5\ Б_2Б_3;$$

$$Б_3Д_2 = 5{,}5\ см \text{ (вліво від точки } Б_3\text{)};$$

$$Б_3Д_3 = 2{,}6\ см \text{ (по бісектрисі кута } Д_2Б_3Д\text{)};$$

$$Б_2Д_4 = 0{,}25\ Б_2Б_3 - 0{,}5\ см \text{ (по бісектрисі кута } ЗБ_2Д_1\text{)};$$

$$Б_2Д_5 = 0{,}25\ Б_2Б_3 \text{ (вправо від точки } Б_2\text{)};$$

$$Д_5Д_6 = 1{,}2\ см \text{ (до точки } О_4\text{)};$$

$$Б_3Б_4 = 0{,}5\ Б_1Б_3 - 1{,}5\ см \text{ (вправо від точки } Б_3\text{)}.$$

З точки $Б_4$ проводять вертикальну лінію вверх.

Висота вершини горловини:

$$Б_4А_3 = 0{,}25\ Сг + 0{,}06\ Зр + \mathbf{Пв} + \mathbf{Пус} \text{ (вверх)}.$$

Висота пройми пілочки:

$$Б_3О_2 = 0{,}2\ Сг + 0{,}05\ Зр + \mathbf{Пв} + \mathbf{Пус} - 1\ см$$

$$\text{(для тришовного рукава)}.$$

Точку $А_3$ сполучають з точкою $О_2$ і лінію продовжують вліво.

Ширина плеча пілочки:

$$А_3О_3 = Шп + \mathbf{Пв}.$$

Точку $О_3$ сполучають з точкою $Д$.

Визначення допоміжних точок:

$$O_3O_4 = 0{,}5\ \textit{см}\ \text{(вниз до точки } Д);$$

$$O_4O_5 = 0{,}5\ ДO_4;$$

$$O_5O_6 = 1{,}1\ \textit{см}\ \text{(вправо під прямим кутом до лінії } ДO_4);$$

$$O_3O_7 = 0{,}4\ O_3A_3\ \text{(до точки } A_3).$$

Ширина горловини:

$$A_3A_4 = A_0A_1 + 0{,}6\ \textit{см}\ \text{(вправо по горизонталі)}.$$

Точку A_4 сполучають з точкою $Б_1$.

Глибина горловини:

$$A_4Г = A_3A_4 - 1\ (2)\ \textit{см}\ \text{(для демісезонних пальт)};$$

$$A_4Г = A_3A_4\ \text{(для зимових пальт)}.$$

Допоміжні точки:

$$A_3Г_1 = 0{,}3\ Сш\ \text{(вниз по вертикалі)}.$$

Точку $Г_1$ сполучають з точкою $Г$. З точки $Г_1$ проводять лінію, яка ділить пополам кут $A_3Г_1Г$, і на перетині з лінією A_3A_4 позначають точку $Г_2$.

Побудова деталей пальта на рисунку основи (рис. 10, 11, 12)

Через точки A_2 і A_0 проводять лінію ростка. Через точки O_1, $З$, $Д_4$, $Д_6$, $Д_1$, $Д_2$, $Д_3$, $Д$, O_6 і O_4 проводять лінію пройми. Через точки A_3, O_7, O_4 проводять лінію плечового зрізу пілочки.

Радіусом $Г_2A_3$ проводять дугу від точки A_3 вниз до перетину її з лінією $ГГ_1$ і на перетині з лінією $Г_1Г_2$ позначають точку $Г_3$. Лінію плечового зрізу спинки оформляють угнутою, на лінії плечового зрізу пілочки від точки O_7 також оформляють угнутість.

Побудова середньої лінії спинки:

$$СЦ = Шсп\ \text{(вправо по горизонталі)};$$

$$ЦЦ_1 = 0{,}3\ Пк\ \text{(вверх по вертикалі)}.$$

Точку $Ц_1$ сполучають з точкою $С$ прямою. З точки $С$ під прямим кутом до лінії $СЦ_1$ проводять лінію вниз і на

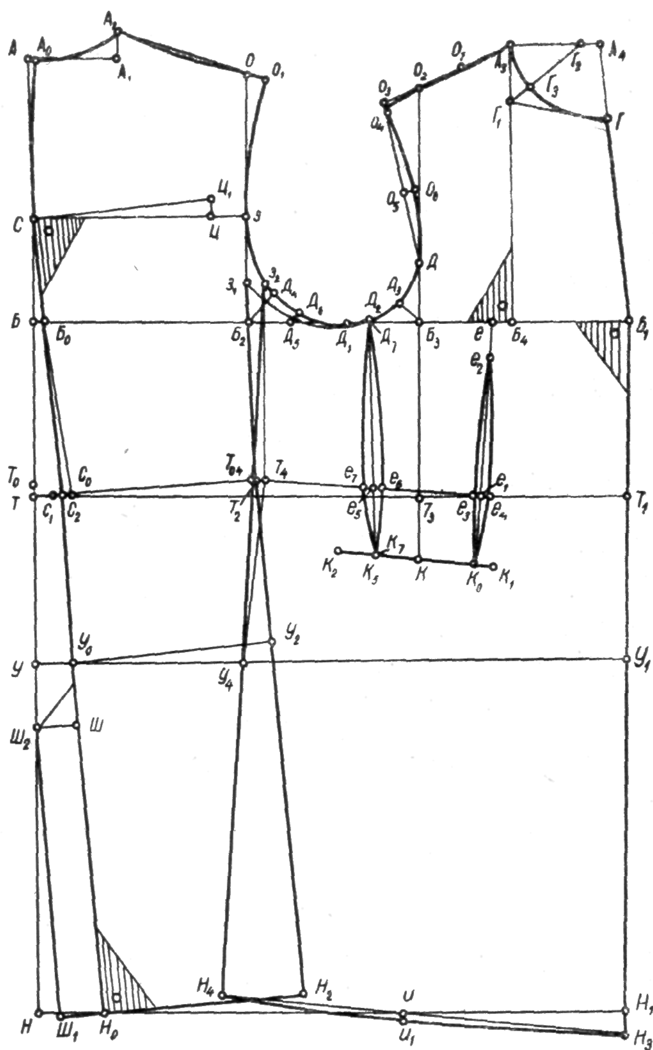

Рис. 10. Побудова рисунка пальта напівприлягаючого силуету.

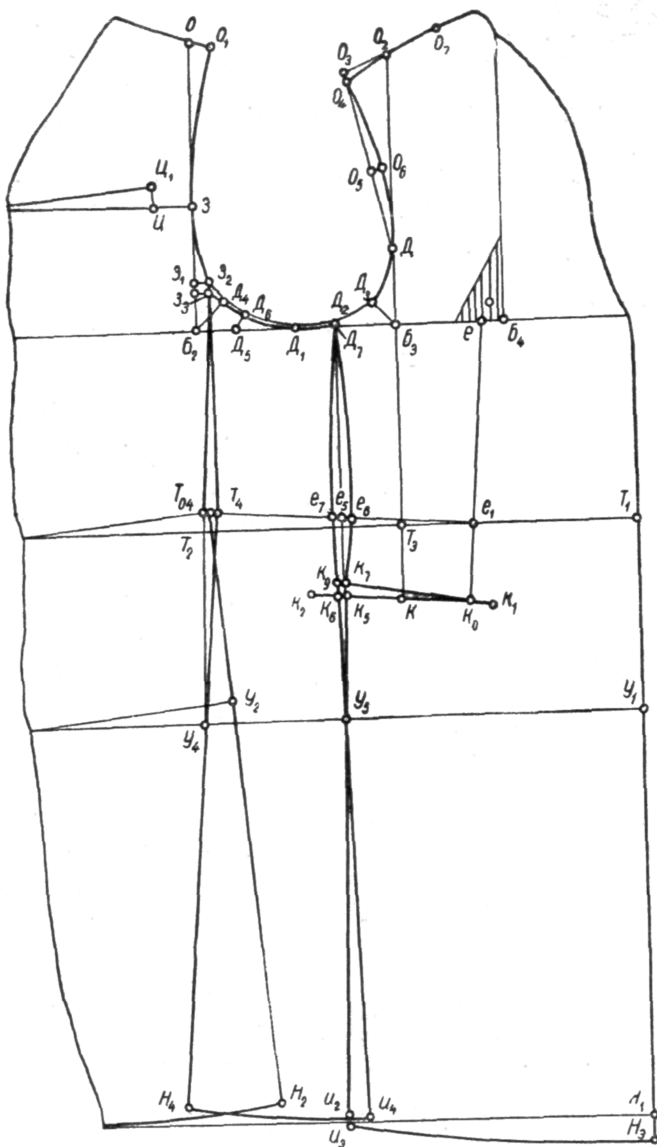

Рис. 11. Особливості побудови рисунка пальта з відрізним бочком.

перетині з лінією TT_1 позначають точку C_0:

$C_0C_1 = 1{,}2$ *см* (вліво — для прилягаючого силуету);

$C_0C_1 = 1{,}5$ *см* (вліво — для прямого силуету).

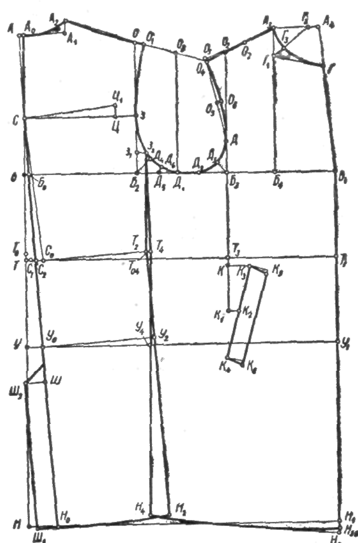

Рис. 12. Побудова рисунка пальта вільного покрою.

Через точки C, C_1 проводять похилу вниз і на перетині з лінією HH_1 позначають точку H_0:

$C_1C_2 = 0{,}8$ *см* (вправо — для напівприлягаючого силуету);

$C_1C_2 = 0{,}3$ *см* (вправо — для прямого силуету).

Точку C_2 сполучають з точками C і H_0 і на перетині з лінією $ББ_2$ позначають точку $Б_0$, а на перетині з лінією $УУ_1$ — точку $У_0$.

Точку A_0 сполучають з точкою C злегка опуклою лінією. З точок C_2, $У_0$, H_0 під прямим кутом до лінії C_2H_0 проводять похилі лінії вправо (на ширину спинки).

Висота бокового зрізу:

$Б_2З_1 = Б_2Д_4 + 1$ *см* (вверх — для пальта прилягаючого і напівприлягаючого силуету);

$Б_2З_1 = Б_2Д_4$ (вверх — для пальта вільного покрою).

З точки $З_1$ проводять горизонтальну лінію вправо і на перетині з лінією пройми позначають точкою $З_2$.

Ширина спинки в стегнах:

$У_0У_2 = 0{,}35$ *Сс* + **Пв** + **Пус.**

Ширина спинки в талії:

$C_2T_2 = У_0У_2$ (для прямого силуету);

$C_2T_2 = У_0У_2 - 0{,}8$ *см* (для напівприлягаючого силуету);

$$C_2T_2 = У_0У_2 - 1{,}5\ см \text{ (для прилягаючого силуету).}$$

Через точки $T_2У_2$ проводять вниз похилу лінію, що дорівнює C_2H_0, і позначають точку H_2. Точку H_2 сполучають з точкою H_0. Точку T_2 сполучають з точкою $З_2$ злегка угнутою лінією.

Довжина шлиці:

$$H_0Ш = 0{,}3\ AH \text{ (вверх від точки } H_0\text{).}$$

В залежності від моди довжина шлиці може бути збільшена або зменшена.

Ширина припуску для шлиці:

$$H_0Ш_1 = ШШ_2 = 5\ см.$$

Подовження пілочки спереду:

$$H_1H_3 = 0{,}06\ \ Ст \ \text{ (вниз);}$$

$$H_3H_{30} = 0{,}6\ см \text{ (вверх для пальта прямого покрою).}$$

Ширина пілочки в стегнах:

$$У_1У_4 = Сс + \textbf{Пв} + \textbf{Пус} - У_0У_2.$$

Точку $У_4$ сполучають з точкою $З_2$ і на перетині з лінією C_2T_2 або на рівні точки T_2 позначають точку T_{04}.

Виїмка по лінії талії:

$$T_{04}T_4 = 1{,}5\ см \text{ (для пальта прилягаючого силуету);}$$

$$T_{04}T_4 = 1\ см \text{ (для пальта напівприлягаючого силуету);}$$

$$T_{04}T_4 = 0{,}5\ см \text{ (для пальта прямого покрою).}$$

Точку T_4 сполучають з точкою $З_2$. Через точки $T_4,У_4$ проводять похилу лінію вниз, що дорівнює T_2H_2, і ставлять точку H_4, яку сполучають з точкою H_3 прямою.

$$H_3и = 0{,}5\ H_3H_4;$$

$$ии_1 = 0{,}5\ см \text{ (вниз для пальта прилягаючого і напівприлягаючого силуетів).}$$

Точку $и_1$ сполучають з точкою H_4 прямою, а з точкою H_3 — злегка опуклою лінією.

Для пальта прямого силуету з точки $и$ до точки H_{30} проводять злегка опуклу лінію.

Побудова кишень з клапанами. Величини входу в кишеню уніфіковані за групами розмірів:

Розмір	см
44—50	16,5
52—56	17,5
58—64	18,5

Положення бокової кишені по висоті:

$$Б_3К = 0{,}2\ Зр - 0{,}1\ Сг - 3\ см$$ (вниз від точки $Б_3$).

Лінія розрізу кишені проходить паралельно до лінії $Н_3Н_4$ (при зміні лінії низу слід змінити лінію кишені).

$КК_1 = КК_2 = 0{,}5$ величини входу в кишеню (вправо і вліво від точки $К$).

Побудова кишені з листочкою (рис. 12):

$$Т_3К = 2 \div 3\ см$$ (для пальта з поясом);

$$Т_3К = 1\ см$$ (для пальта без пояса).

Довжина листочки уніфікована за групами розмірів:

Розмір	см
44—50	18,5
52—56	19,5
58—64	20,5

$КК_1 = 0{,}5$ довжини листочки (вниз по вертикалі від точки $К$);

$К_1К_2 = 2\ см$ (вправо по горизонталі).

З точки $К_2$ проводять лінію нахилу кишені відповідно до моделі або рисунка. Якщо листочку проводять в поперечному напрямі, її довжину зменшують на $1 \div 1{,}5\ см$.

Довжина листочки:

$К_2К_3 = К_2К_4 = 0{,}5$ довжини листочки (вверх і вниз по лінії нахилу кишені).

Ширина листочки:

$К_3К_5 = К_4К_6 = 3{,}5\ см$ (вправо під прямим кутом до лінії $К_3К_4$).

Точки $К_5$ і $К_6$ сполучають прямою. Скіс верхнього і нижнього країв листочки проводять відповідно до моделі або рисунка.

Побудова передньої виточки (рис. 10):

$К_1К_0 = 2\ см$ (вліво по лінії кишені);

$Б_3е = 0{,}35\ Б_3Б_1$ (вправо від точки $Б_3$).

Точку e сполучають з точкою K_0 і на перетині з лінією T_3T_1 позначають точку e_1, яку сполучають з точкою T_4.

$$ee_2 = 3 \text{ см (вниз по похилій).}$$

$$e_1e_3 = e_1e_4 = 0{,}8 \div 1{,}0 \text{ см (вправо і вліво).}$$

Точки e_3 і e_4 сполучають з точками e_2 і K_0.

Побудова бокової виточки:

$$KK_5 = 4{,}5 \text{ см (вліво).}$$

Точку K_5 сполучають з точкою $Д_2$ і на перетині з лінією T_4T_1 позначають точку e_5.

$$K_5K_7 = 1{,}2 \text{ см (вверх);}$$

$$e_5e_6 = e_5e_7 = 0{,}6 \div 0{,}8 \text{ см (вправо і вліво).}$$

Точки e_6 і e_7 сполучають з точками $Д_2$ і K_7 злегка угнутими лініями.

$$Д_2Д_7 = 0{,}4 \text{ см (вниз).}$$

Припуск на ширину швів виточки роблять в сторону бокового зрізу, для цього від точки $З_2$ вліво відкладають 1,5 *см*, від точки T_4 вліво відкладають 1,0 *см* і проводять нову лінію бокового зрізу до точки $У_4$, нова лінія збігається з попередньою.

Лінію бокового зрізу пілочки вверху укорочують на 0,4 *см* і позначають точку $З_3$ (рис. 11).

З точки $З_3$ до точки $Д_7$ проводять нову лінію верхнього зрізу бочка.

Побудова відрізного бочка для пальта, розширеного донизу (рис. 11). З точки $Д_2$ проводять вертикальну лінію вниз і на перетині лінії T_4e_1 позначають точку e_5, на перетині з лінією кишені — точку K_5, а на перетині з лінією $У_4У_1$ — точку $У_5$.

$$K_5K_6 = 0{,}3 \div 0{,}5 \text{ см (вправо).}$$

З точки K_6 через точку $У_5$ проводять похилу лінію вниз і на перетині з лінією низу ставлять точку u_2.

$$u_2u_3 = 0{,}5 \text{ см (вниз).}$$

З точки u_3 до точки H_3 проводять злегка опуклу лінію. Розхил виточки:

$$K_5K_7 = 0{,}8 \text{ см (вверх).}$$

Точку K_7 сполучають з точкою K_0.

$$e_5e_6 = e_5e_7 = 1 \text{ см (вправо і вліво).}$$

Точку e_6 сполучають з точками $Д_2$ і K_7.

$$K_7K_9 = 0{,}3 \div 0{,}5 \text{ см (вліво)}.$$

Через точки K_9 і $У_5$ проводять похилу лінію вниз і на перетині з горизонтальною лінією точки H_1 позначають точку u_4.

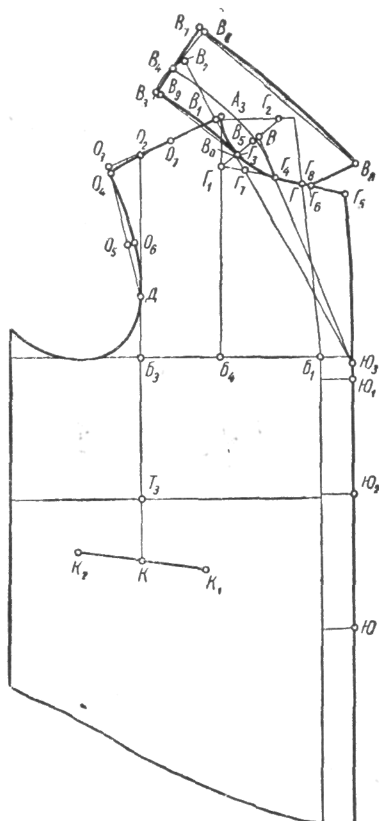

Рис. 13. Побудова рисунка борта лацкана і коміра.

Точку e_7 сполучають з точками $Д_2$ і K_9.

$$Д_2Д_7 = 0{,}5 \text{ см (вниз)};$$

$$З_2З_3 = 0{,}5 \text{ см (вниз)}.$$

Через точки $З_3$, $Д_7$ проводять нову лінію верхнього зрізу бочка.

Побудова борта і лацкана (рис. 13). Ширина півзаносу для однобортних пальт дорівнює 3,5 —4 *см*, для однобортних пальт з застібкою на гульфік — 5,5 —6 *см*. Ширину півзаносу для двобортних пальт відкладають відповідно до моделі. Вона дорівнює половині відстані між гудзиками на моделі плюс 3,5 *см*. Для демісезонних пальт — 8,0—10 *см*, для зимових — 8,5— 10,5 *см*.

Довжина, ширина і форма лацкана, а також розміщення петель і гудзиків повинні відповідати моделі або рисунку. Нижню петлю в демісезонних пальтах з застібкою на три гудзики, як правило, розміщують на рівні нижнього краю клапана, в пальті з застібкою на два гудзики — на рівні входу в кишеню.

В зимових пальтах з застібкою на три гудзики нижню петлю розміщують на 1—2 *см* нижче нижнього краю клапана, а в пальті з застібкою на два гудзики — на 1—2 *см* нижче входу в кишеню.

На лінії борта положення нижньої петлі позначають точкою $Ю$, положення верхньої петлі (не враховуючи петлі на лацкані) — точкою $Ю_1$, і середньої петлі (якщо застібка на три гудзики) — точкою $Ю_2$.

Початок згину лацкана:

$$Ю_1Ю_3 = 2 \text{ см (вверх)}.$$

Висота стойки:

$$Г_3В = 3 \text{ см (по бісектрисі кута } А_3Г_1Г).$$

Через точки $В$ і $Ю_3$ проводять лінію згину лацкана і на перетині з лінією $ГГ_1$ позначають точку $Г_4$. Після проведення лінії згину лацкана відкладають його ширину і проводять контурні лінії в суворій відповідності з моделлю. Точку зовнішнього краю лацкана позначають точкою $Г_5$, точку уступу лацкана — точкою $Г_6$.

Побудова коміра (рис. 13). З точки $Ю_3$ дотично до лінії горловини проводять пряму і на перетині з лінією $О_3А_3$ позначають точку $В_1$.

$В_1В_2$ дорівнює довжині лінії ростка мінус 0,3 *см* (лінію ростка вимірюють на кривій від $А_0$ до $А_2$ — рис. 12). Від точки $Г_4$ радіусом $Г_4В_2$ проводять дугу вліво:

$В_2В_3$ дорівнює ширині відльоту мінус ширина стойки + 2,5 *см*.

Точку $В_3$ сполучають з лінією горловини і точку дотику позначають буквою $В_0$.

$$В_3В_4 = 3,5 \text{ см (ширина стойки — вправо по дузі)};$$

$$Г_3В_5 = 2,5 \text{ см по бісектрисі кута } А_3Г_1Г.$$

Через точки $В_4$, $В_5$, $Г_4$ проводять лінію згину стойки. Через точки $В_3$ і $В_4$ проводять пряму вверх, на якій відкладають ширину коміра відповідно до моделі, і позначають точку $В_6$.

Подовження по лінії відльоту:

$В_6В_7$ дорівнює ширині відльоту мінус ширина стойки (вліво перпендикулярно до лінії $В_3В_6$). Ширина коміра на кінцях відповідає моделі, позначають її точкою $В_8$. Через точки $В_7$, $В_6$, $В_8$ проводять злегка опуклу лінію відльоту коміра.

Через точки $В_7$ і $В_4$ проводять похилу лінію вліво і на перетині з лінією $В_3В_0$ позначають точку $В_9$. З точки $В_9$ до точки $В_0$ проводять угнуту лінію пришиву коміра.

Побудова горловини кутиком:

$$Г_4Г_7 = 3 \div 3{,}5 \text{ см (до точки } Г_1).$$

Точку $Г_7$ сполучають з лінією горловини і з лінією пришиву коміра плавними лініями. Для комірів з застібкою наглухо точка $Г_6$ збігається з точкою $Г$. Від точки $Г_6$ під прямим кутом до лінії $Г_6Г_1$ відкладають 1 *см* і позначають точку $Г_8$. Точку $Г_8$ сполучають з лінією горловини плавною кривою.

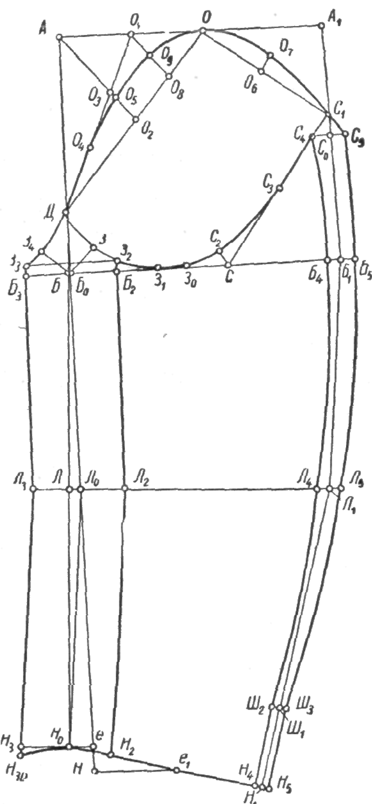

Рис. 14. Побудова рисунка рукава.

Верхній комір будують по нижньому (обкрейдованому) з припусками: по відльоту 2,2 — 2,5 *см* в залежності від товщини тканини, на кінцях від точки $Г_6$ ($Г$) припуск дорівнює 2 *см*, від точки $В_8$ припуск — 2,5 *см*.

По лініях розкепів і пришиву припуск дорівнює ширині швів (1 *см*). Якщо комір обробляють в обшивку, припуск по відльоту дорівнює 0,8 *см*, на кінцях — 1,0 *см*, від точки $Г_6$ ($Г$) — 0,3 *см*.

Примітка. При обробці коміра в обшивку, крім вказаних прибавок, дають припуски на ширину швів по відльоту і на кінцях.

Побудова рукава (рис. 14). Перед побудовою рисунка рукава визначають висоту пройми на основному рисунку (див. рис. 12), для цього вершини кутів плечових зрізів пройми спинки і пілочки ($О_1$ і $О_4$) сполучають прямою, потім відрізок ділять на дві рівні частини і позначають точку $О_8$, яку сполучають з точкою $Д_1$ прямою лінією. Висоту окату рукава визначають залежно від висоти і ширини пройми,

а також від норми посадки по окату. Довжину рукава беруть по шкалі, яку затверджено художньою радою.

Проводять вертикальну лінію і в верхній її частині позначають точку *А* (рис. 14).

Довжина рукава:

$$АН = Др + \textbf{Пус} \text{ (вниз).}$$

Висота окату:

$$АБ = О_8Д_1 \text{ (рис. 12)} — 0,25\ Шпр + 0,2\ Н_{пос} \text{ (вниз від точки } А).$$

Висота надсічки:

$$БД = 5,5\ см \text{ (вверх від точки } Б).$$

Ширина рукава внизу:

$$Шрн = 0,5\ Шр + 5,2\ см.$$

Допоміжні точки:

$$Не = 0,12\ Шрн \text{ (вверх);}$$

$$еН_0 = 2\ см \text{ (вліво по горизонталі).}$$

Точку $Н_0$ сполучають з точкою *Д* прямою лінією.

Висота ліктя:

$$ДЛ = 0,5\ ДН_0.$$

З точок *А*, *Б*, *Н* проводять горизонтальні лінії вправо.

З точки *Л* під прямим кутом до лінії $ДН_0$ проводять лінію вправо.

Виїмка переднього зрізу:

$$ЛЛ_0 = 1\ см \text{ (для драпових і камвольних тканин);}$$

$$ЛЛ_0 = 0,6\ см \text{ (для синтетичних тканин).}$$

Через точки *Д*, $Л_0$, $Н_0$ проводять лінію переднього перекату і на перетині з горизонтальною лінією *Б* позначають точку $Б_0$.

Примітка. В тому разі, коли $ЛЛ_0$ дорівнює 1 *см*, точка $Б_0$ збігається з точкою *Б*.

Ширина рукава:

$$Б_0Б_1 = 0,6\ Опв + \textbf{Пв} + \textbf{Пус} \text{ (вправо).}$$

Ширина рукава вверху:

$$АА_1 = Б_0Б_1 — 1\ см \text{ (вправо).}$$

Ширина рукава в лікті:

$Л_0Л_1 = 0,9\ Б_0Б_1$ (вправо по похилій — для шерстяних тканин);

$Л_0Л_1 = 0,9\ Б_0Б_1 + 0,4$ *см* (для синтетичних тканин).

Допоміжні точки:

$He_1 = 0,5\ Шрн - 2,2$ *см* (вправо).

Ширина рукава внизу:

$H_0H_1 = Шрн$ (вправо по похилій, через точку e_1).

Точки A_1, $Б_1$, $Л_1$, H_1 послідовно сполучають плавною лінією.

Довжина шлиці:

$H_1Ш_1 = 8$ *см* (вверх).

Залежно від моделі довжина шлиці може бути збільшена або зменшена.

Побудова окату рукава:

$AO = 0,5\ AA_1 + 0,5$ *см*;

$AO_1 = 0,5\ AO$.

Точки O і O_1 сполучають з точкою $Д$:

$OO_2 = 0,5\ ДO$.

Точку O_2 сполучають з точкою A і на перетині з лінією $O_1Д$ позначають точку O_3:

$O_3O_4 = 0,5\ ДO_3$;

$O_3O_5 = 0,5$ *см* (до точки O_2);

$Б_0C = 0,75\ Шпр + 0,5$ *см* (вправо);

$Б_1C_1 = 0,6\ Б_1A_1 + 0,8$ *см* (вверх до точки $Б_1$).

Точку C_1 сполучають з точками O і C прямими лініями:

$OO_6 = 0,5\ C_1O$;

$O_6O_7 = 0,2\ A_1C_1$ (вверх під прямим кутом до лінії OC_1);

$OO_8 = 0,5\ OO_2$;

$O_8O_9 = 0,5\ O_1O_8$;

$Б_0З = 2,8$ *см* (по бісектрисі кута $ДБ_0C$);

$Б_0З_1 = 0,3\ Б_0Б_1 - 1$ *см* (вправо від точки $Б_0$);

$Б_0З_0 = 0,5\ Б_0Б_1 - 1,5$ *см* (вправо від точки $Б_0$);

$CC_2 = 1,5$ *см* (по бісектрисі кута $C_1СБ_0$);

$CC_3 = 0,5\ CC_1 - 1$ *см* (до точки C_1).

Через точки $Д$, O_4, O_5, O_9, O, O_7, C_1, C_3, C_2, $З_0$, $З_1$, $З$, $Д$ проводять лінію окату рукава.

Побудова ліній переднього перекату:

$Б_0Б_2 = Б_0Б_3 = 3,5 \div 4$ *см* (вправо і вліво);

$Л_0Л_2 = Л_0Л_3 = 3,5 \div 4$ *см* (вправо і вліво);

$H_0H_2 = H_0H_3 = 3,5 \div 4$ *см* (вправо і вліво).

Примітка. Ширину перекату в 3,5 *см* роблять для камвольних тканин, 4 *см* — для драпових.

Через точки $Б_2$, $Л_2$, H_2 проводять лінію переднього зрізу нижньої половинки (на ділянці $Б_2Л_2$ лінія повинна бути прямою.) Точка $З_2$ — на перетині кривої лінії $ЗЗ_1$ з продовженням лінії $Б_2Л_2$.

$Б_3З_3 = Б_2З_2$ (вверх по вертикалі).

Через точки $З_3$, $Б_3$, $Л_3$, H_3 проводять лінію переднього зрізу верхньої половинки, продовжують її вниз на 0,4 *см* і позначають точку H_{30}. Точку H_{30} сполучають з точкою H_2 плавною угнутою лінією:

$Б_0З_4 = 2,8$ *см* (по бісектрисі кута $ДБ_0Б_3$).

Через точки $Д$, $З_4$, $З_3$ проводять угнуту лінію.

Побудова ліній ліктьового перекату:

$C_1C_0 = 1,8$ *см* (вниз по лінії $C_1Б_1$).

З точки C_0 проводять горизонтальну лінію вправо і вліво і на перетині з лінією C_1C_3 позначають точку C_4:

$C_0C_4 = C_0C_5$ (вліво і вправо);

$Б_1Б_4 = Б_1Б_5 = 0,8\ C_0C_4$ (вліво і вправо);

$Л_1Л_4 = Л_1Л_5 = 0,7\ C_0C_4$ (вліво і вправо);

$Ш_1Ш_2 = Ш_1Ш_3 = 0,5\ C_0C_4$ (вліво і вправо);

$H_1H_4 = H_1H_5 = 0,5\ C_0C_4$ (вліво і вправо).

Через точки C_4, $Б_4$, $Л_4$, $Ш_2$, H_4 проводять лінію ліктьового зрізу нижньої половинки. Через точки C_5, $Б_5$, $Л_5$, $Ш_3$, H_5 проводять лінію ліктьового зрізу верхньої половинки.

Припуск для підгину низу дорівнює 3,5 *см* (4 *см* — для пальт вищої якості). Припуск для шлиці дорівнює 2 *см*.

Примітки: 1. Для збільшення ширини ліктьового перекату (для драпових тканин) збільшують відстань C_1C_0.

2. Для усунення відтягання переднього зрізу верхньої половинки (для синтетичних тканин) лінію переднього зрізу нижньої половинки проводять по прямій, а лінію переднього зрізу верхньої половинки більш угнутою.

Розподіл посадки по окату рукава (рис. 15). Посадку рукава по окату розподіляють відповідно до норм посадок ($H_{пос}$), що наведені в табл. 6.

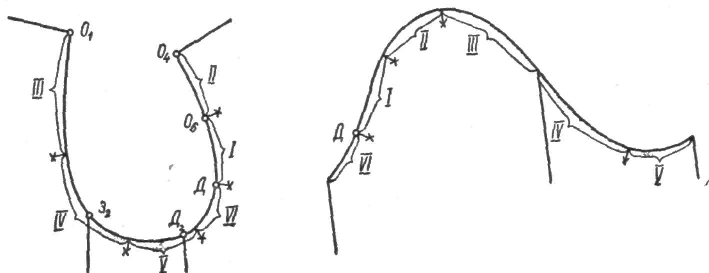

Рис. 15. Розподіл посадки по окату рукава.

Доповнення для побудови рисунка тришовного рукава (рис. 16). Побудову рисунка тришовного рукава роблять на основі двошовного. Точку верхньої надсічки позначають буквою C_6:

$$Б_0Б_6 = 0{,}5\ Б_0Б_1;$$

$$Л_0Л_6 = 0{,}5\ Л_0Л_1;$$

$$C_6C_7 = C_6C_8 = 0{,}5\ см\ \text{(вліво і вправо від точки } C_6);$$

$$Б_6Б_7 = Б_6Б_8 = 0{,}5\ см\ \text{(вправо і вліво від точки } Б_6);$$

$$Л_6Л_7 = Л_6Л_8 = 0{,}3\ см\ \text{(вправо і вліво від точки } Л_6).$$

Точку C_8 сполучають з точкою $Б_8$ прямою,

$$C_8C_9 = 0{,}25\ C_8Б_8\ \text{(вниз від точки } C_8).$$

Через точки C_7, C_9, $Б_7$, $Л_7$, e_1 проводять лінію середнього зрізу передньої половинки. Через точки C_8, C_9, $Б_8$, $Л_8$, e_1 проводять лінію середнього зрізу ліктьової половинки.

Доповнення для побудови рисунка пальта покрою реглан (рис. 17)

Рисунок пальта покрою реглан будують на основі звичайного пальта:

$Б_2Б_{20} = 2 \div 2{,}5$ *см* (вниз);

$Б_3Б_{30} = 2 \div 2{,}5$ *см* (вниз);

$Б_{30}Д_0 = 6{,}5$ *см* (вверх);

$Б_{20}Д_{10} = 0{,}5\ Б_{20}Б_{30}$;

$Б_{30}Д_{20} = 5{,}5$ *см* (вліво);

$Б_{30}Д_{30} = 2{,}8$ *см* (по бісектрисі кута $Д_0Б_{30}Д_{10}$);

$Б_{20}Д_{40} = 0{,}25\ Б_{20}Б_{30} - 0{,}5$ *см* (по бісектрисі кута $ЗБ_{20}Д_{10}$);

$Б_{20}Д_{50} = 0{,}25\ Б_{20}Б_{30}$ (вправо);

$Д_{50}Д_{60} = 1{,}2$ *см* (до точки $О_3$);

$Б_{20}З_{10} = Б_{20}Д_{40}$ (вверх).

На перетині горизонталі точки $З_{10}$ з лінією пройми позначають точку $З_{20}$

$Б_3Б_{40} = 0{,}5\ Б_1Б_3 - 1{,}0$ *см* (вправо від точки $Б_3$);

$Б_{40}А_3 = 0{,}25\ Сг + 0{,}06\ Зр +$ **Пв** $+$ **Пус**;

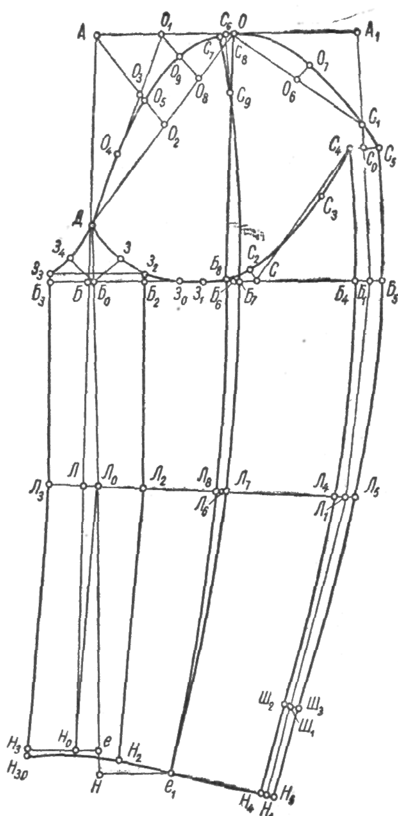

Рис. 16. Доповнення для побудови рисунка тришовного рукава.

$Б_2З_0 = 0{,}2\ Б_2О$ (вверх від точки $Б_2$);

$А_2а = 2$ *см* (вліво по лінії ростка).

Точку *а* сполучають з точкою $З_0$:

$аФ = 0{,}5\ аЗ_0$;

$ФФ_1 = 2{,}2$ *см* (вправо під прямим кутом до лінії $аЗ_0$).

Рис. 17. Доповнення для побудови рисунка пальта покрою реглан.

Залежно від моделі відстань $ФФ_1$ може бути збільшена або зменшена.

$$аФ_2 = 0{,}5\ аФ;$$

$$ФФ_3 = 0{,}5\ ФЗ_0;$$

$$Ф_2Ф_4 = 0{,}6\ ФФ_1;$$

$$Ф_3Ф_5 = 0{,}6\ ФФ_1.$$

Через точки $а$, $Ф_4$, $Ф_1$, $Ф_5$, $З_0$, $З_{20}$ проводять лінію реглан спинки і продовжують її вверх від точки $а$ на 0,5 *см*

$$аа_1 = 0{,}5\ см.$$

Точку $а_1$ сполучають з точкою $А_0$ плавною кривою: $А_3а_2 = 3$ *см* (вниз по лінії горловини).

Точку $а_2$ сполучають з точкою $Д_0$:

$$а_2Ф_6 = 0{,}5\ а_2Д_0;$$

$$Ф_6Ф_7 = ФФ_1 - 0{,}2\ см \text{ (під прямим кутом до лінії } а_2Д_0);$$

$$а_2Ф_8 = 0{,}5\ а_2Ф_6;$$

$$Ф_6Ф_9 = 0{,}5\ Ф_6Д_0;$$

$$Ф_8Ф_{10} = 0{,}6\ Ф_6Ф_7;$$

$$Ф_9Ф_{11} = 0{,}6\ Ф_6Ф_7;$$

Через точки $а_2$, $Ф_{10}$, $Ф_7$, $Ф_{11}$; $Д_0$, $Д_{30}$, $Д_{20}$, $Д_{10}$, $Д_{60}$, $Д_{40}$, $З_{20}$ проводять лінію реглан пілочки і продовжують її вверх від точки $а_2$ на 0,5 *см*

$$а_2а_3 = 0{,}5\ см.$$

Точку $а_3$ сполучають з лінією горловини плавною кривою.

Рукав покрою реглан (рис. 18). Довжину рукава беруть по шкалі, яку затверджено художньою радою для звичайних пальт:

$$АН = Др + \textbf{Пус.}$$

Висота окату:

$$АБ = О_8Д_{10} - 0{,}25\ Шпр + 0{,}2\ Н_{пос}.$$

Висота надсічки:

$$БД = 6{,}2\ см \text{ (вверх)};$$

$$Шрн = 0{,}5\ Шр + 5{,}2\ см;$$

$$Не = 0{,}12\ Шрн \text{ (вверх від точки } Н);$$

$$еН_0 = 2\ см \text{ (вліво по горизонталі від точки } е).$$

Точку H_0 сполучають з точкою $Д$ прямою.

Висота ліктя:

$$ДЛ = 0,5\ ДН_0.$$

З точок $А$, $Б$, $Н$ проводять горизонтальні лінії вправо. З точки $Л$ під прямим кутом до лінії $ДН_0$ проводять лінію вправо:

$ЛЛ_0 = 1$ *см* (для шерстяних тканин);

$ЛЛ_0 = 0,6$ *см* (для синтетичних тканин).

Точку $Л_0$ сполучають з точками $Д$ і $Н_0$. Точка $Б_0$ знаходиться на перетині лінії $Л_0Д$ з горизонталлю точки $Б$.

Примітка. Якщо $ЛЛ_0$ дорівнює 1 *см*, то точка $Б_0$ збігається з точкою $Б$.

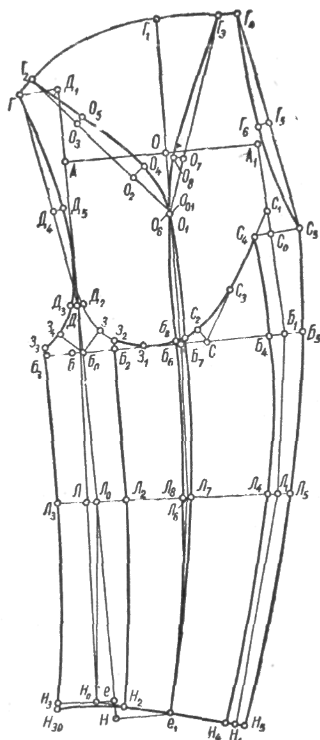

Рис. 18. Побудова рукава реглан.

Ширина рукава:

$Б_0Б_1 = 0,6\ Опв +$ **Пв** $+$ **Пус** (вправо).

Ширина рукава вверху:

$АА_1 = Б_0Б_1 - 1$ *см*.

Ширина рукава на рівні ліктя:

$Л_0Л_1 = 0,9\ Б_0Б_1$ (для шерстяних тканин);

$Л_0Л_1 = 0,9\ Б_0Б_1 + 0,4$ *см* (для синтетичних тканин);

$Не_1 = 0,5\ Шрн - 2,2$ *см* (вправо по горизонталі);

$Н_0Н_1 = Шрн$ (вправо по похилій через точку $е_1$).

Через точки $Д$, $Б_0$, $Л_0$, $Н_0$ проводять передню лінію рукава. Через точки $А_1$, $Б_1$, $Л_1$, $Н_1$ проводять ліктьову лінію рукава.

$$ДД_1 = Д_0а_3 - 0,3\ см \text{ (вверх по вертикалі).}$$

Відрізок $Д_0а_3$ вимірюють по пілочці (див. рис. 17).

Побудова верхнього зрізу нижньої половинки:

$$Б_0С = 0,75\ Шпр + 0,5\ см;$$

$$Б_1С_1 = Б_{20}З + 0,06\ Б_1А_1 \text{ (вверх від точки } Б_1).$$

Відрізок $Б_{20}З$ вимірюють по спинці (див. рис. 17). Точку $С_1$ сполучають з точкою $С$.

$$СС_2 = 1,5\ см \text{ (по бісектрисі кута } С_1СБ_0);$$

$$СС_3 = 0,5\ СС_1 - 1\ см;$$

$$ДД_2 = 0,2\ см \text{ (вправо)};$$

$$Б_0З = 2,9\ см \text{ (по бісектрисі кута } ДБ_0С);$$

$$Б_0З_1 = 0,3\ Б_0Б_1 - 1\ см \text{ (вправо)}.$$

Через точки $Д_2$, $З$, $З_1$, $С_2$, $С_3$, $С_1$ проводять лінію верхнього зрізу нижньої половинки.

Побудова ліній переднього перекату:

$$Б_0Б_2 = Б_0Б_3 = 3,5 \div 4\ см \text{ (вправо і вліво)};$$

$$Л_0Л_2 = Л_0Л_3 = 3,5 \div 4\ см \text{ (вправо і вліво)};$$

$$Н_0Н_2 = Н_0Н_3 = 3,5 \div 4\ см \text{ (вправо і вліво)}.$$

П р и м і т к а. Ширину перекату 3,5 *см* приймають для камвольних тканин, 4 *см* — для драпових.

Через точки $Б_2$, $Л_2$, $Н_2$ проводять лінію переднього зрізу нижньої половинки (на ділянці $Б_2Л_2$ лінія повинна бути прямою). На перетині продовження лінії $Б_2Л_2$ з кривою $ЗЗ_1$ позначають точку $З_2$:

$$Б_3З_3 = Б_2З_2 \text{ (вверх по вертикалі)}.$$

Через точки $З_3$, $Б_3$, $Л_3$, $Н_3$ проводять лінію переднього зрізу верхньої половинки, продовжують її вниз на 0,4 *см* і позначають точкою $Н_{30}$. Точку $Н_{30}$ сполучають з точкою $Н_2$ угнутою лінією:

$$Б_0З_4 = 2,9\ см \text{ (по бісектрисі кута } ДБ_0Б_3);$$

$$ДД_3 = 0,2\ см \text{ (вліво)}.$$

Через точки $Д_3$, $З_4$, $З_3$ проводять угнуту лінію.

Побудова ліній ліктьового перекату:

$$С_1С_0 = 3,5\ см \text{ (вниз по лінії } С_1Б_1).$$

На перетині лінії C_1C_3 з горизонтальною лінією з точки C_0 ставлять точку C_4:

$$Б_1Б_4 = 0{,}8\ C_0C_4 \text{ (вліво);}$$

$$Л_1Л_4 = 0{,}7\ C_0C_4 \text{ (вліво);}$$

$$Н_1Н_4 = 0{,}5\ C_0C_4 \text{ (вліво по похилій).}$$

Через точки C_4, $Б_4$, $Л_4$, $Н_4$ проводять лінію ліктьового зрізу нижньої половинки:

$$C_0C_5 = C_0C_4 + 1 \text{ см (вправо);}$$

$$Б_1Б_5 = Б_1Б_4 + 0{,}5 \text{ см (вправо);}$$

$$Л_1Л_5 = Л_1Л_4 \text{ (вправо);}$$

$$Н_1Н_5 = Н_1Н_4 \text{ (вправо).}$$

Через точки C_5, $Б_5$, $Л_5$, $Н_5$ проводять лінію ліктьового зрізу верхньої половинки.

Побудова верхньої частини рукава покрою реглан:

$$Б_0Б_6 = 0{,}5\ Б_0Б_1;$$

$$AO = Б_0Б_6 \text{ (вправо від точки } A\text{).}$$

Через точки $Б_6$,O проводять вертикальну лінію вверх:

$$OO_1 = 0{,}3\ OБ_6 \text{ (вниз від точки } O\text{);}$$

$$O_1O_{01} = 0{,}2\ OO_1 \text{ (вверх від точки } O_1\text{).}$$

Радіусом $ДД_1$ від точки $Д_1$ проводять дугу вліво. По дузі відкладають відстань, що дорівнює 0,1 $Сг$, і позначають точку $Г$, яку сполучають з точкою $Д$:

$$ГД_4 = 0{,}5\ ГД;$$

$$Д_4Д_5 = Ф_6Ф_7 - 0{,}2 \text{ см (відрізок } Ф_6Ф_7 \text{ вимірюють по пілочці).}$$

Від точки $Г$ радіусом $O_{01}Г$ проводять дугу вправо, а на перетині з вертикаллю точки O позначають точку $Г_1$.

$$ГГ_2 = 2{,}3 \text{ см (вправо по дузі).}$$

Точку $Г_2$ сполучають з точкою O_1:

$$Г_1Г_3 = 0{,}17\ Сг \text{ (вправо по горизонталі);}$$

$$Г_3Г_4 = 2{,}3 \text{ см (вправо по горизонталі).}$$

Точку $Г_4$ сполучають з точкою C_5 прямою:

$$Г_4Г_5 = 0{,}5\ Г_4C_5;$$

$Г_5Г_6 = ФФ_1 - 0{,}8$ *см* (відрізок $ФФ_1$ вимірюють по спинці);

$$Г_2О_2 = Шп + \textbf{Пв};$$

$$Г_2О_3 = 0{,}5\ Г_2О_2;$$

$$О_2О_4 = 0{,}3\ О_1О_2;$$

$$О_3О_5 = 0{,}6\ О_2О_4.$$

Побудова середніх ліній рукава:

$$Л_0Л_6 = 0{,}5\ Л_0Л_1;$$

$$Б_6Б_7 = Б_6Б_8 = 0{,}5\ см \text{ (вправо і вліво).}$$

$$Л_6Л_7 = Л_6Л_8 = 0{,}3\ см \text{ (вправо і вліво).}$$

Через точки $Г_2$, $О_5$, $О_4$, $О_1$, $Б_7$, $Л_7$, e_1 проводять лінію середнього зрізу передньої половинки:

$$О_1О_6 = 0{,}4\ см \text{ (вліво).}$$

Точку $О_6$ сполучають з точкою $Г_3$:

$$О_6О_7 = О_1О_2 + 0{,}3\ см;$$

$$О_7О_8 = 0{,}5\ О_2О_4 \text{ (вліво від точки } О_7\text{).}$$

Через точки $Г_3$, $О_8$, $О_6$, $Б_8$, $Л_8$, e_1 проводять лінію середнього зрізу верхньої ліктьової половинки.

Припуск для підгину низу роблять під прямим кутом до лінії $Н_0Н_1$. Ширина припуску дорівнює 3,5 *см*. Якщо в моделі передбачено шлицю, її будують за розрахунками для звичайного пальта. Шлиця може бути побудована в ліктьовому або середньому шві.

Для скорочення величини посадки по ліктьовому зрізу верхньої половинки скорочують величину перекату. Для усунення відтягання переднього зрізу верхньої половинки (для синтетичних тканин) лінію переднього зрізу нижньої половинки проводять по прямій, а лінію переднього зрізу верхньої половинки роблять більш угнутою.

Доповнення для побудови рисунків деталей пальта на фігури великих повнот (рис. 19)

Мірки виписують з табл. 3. Прибавки на вільне облягання беруть з табл. 4. Прибавки до ширини спинки і ширини рукава скорочують на 0,6 *см*. Прибавки на усадку тканини беруть з табл. 5.

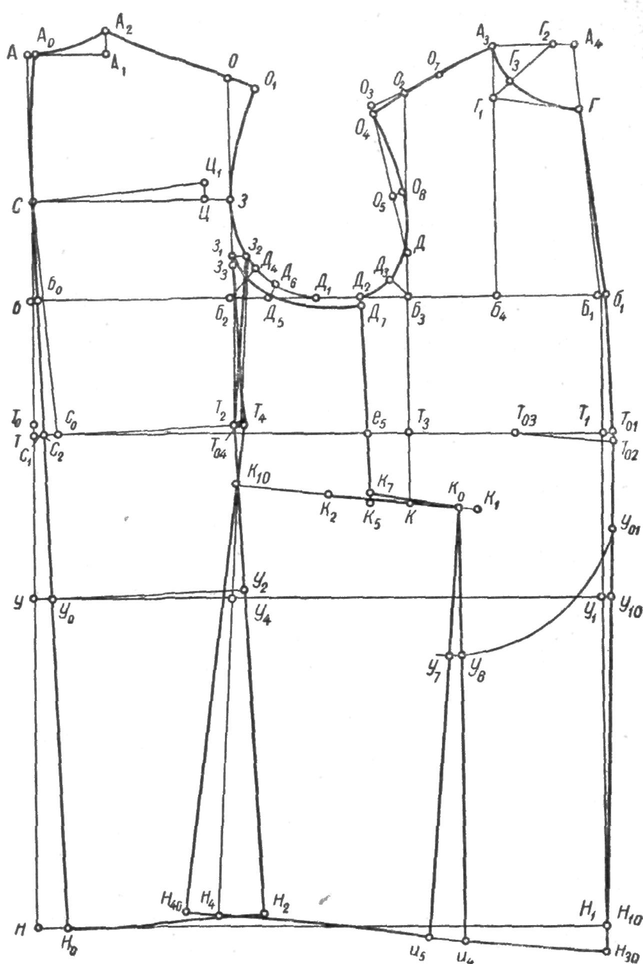

Рис. 19. Доповнення для побудови рисунків деталей пальта на фігури великих повнот.

Розрахунки роблять, як і на середню повноту, з такими оповненнями:

$$Б_3Д = 5{,}2\ см \text{ (вверх від точки } Б_3\text{)};$$

$$Б_2 = 0{,}19\ Сг + 0{,}05\ Зр + \textbf{Пв} + \textbf{Пус} + 1\ см \text{ (для переведення шва)}.$$

$$Б_3О_2 = 0{,}19\ Сг + 0{,}05\ Зр + \textbf{Пв} + \textbf{Пус} - 1\ см.$$

Побудова лінії півзаносу:

$$Т_3Т_{01} = 0{,}35\ Сг + Пт + \textbf{Пв} + \textbf{Пус}\ \text{(вправо)}.$$

Примітка. *Пт* — прогин в талії для великих повнот дорівнює 4,8 *см.*

$$Т_{01}Т_{02} = 0{,}25\ Т_1Т_{01}\ \text{(вниз від точки } Т_{01});$$

$$Т_3Т_{03} = 0{,}5\ Т_3Т_{01}.$$

Точку $Т_{03}$ сполучають з точкою $Т_{02}$. З точки $Т_{02}$ під прямим кутом до лінії $Т_{02}Т_{03}$ проводять похилу лінію вниз і на перетині з горизонталями $У_1$ і $Н_1$ відповідно позначають точки $У_{10}$ і $Н_{10}$:

$$Н_{10}Н_{30} = 0{,}6\ Ст + Т_{01}Т_{02}\ \text{(вниз по похилій лінії)};$$

$$Б_1б_1 = 0{,}2\ Т_1Т_{01}\ \text{(вправо)}.$$

Точку $б_1$ сполучають з точками $Г$ і $Т_{01}$.

Ширина пілочки в стегнах:

$$У_1У_4 = Сс + \textbf{Пв} + \textbf{Пус} - У_0У_2.$$

Лінію кишені проводять паралельно до лінії $Н_4Н_{30}$.

Побудова виточки для пальта вільного покрою:

$$КК_5 = 4{,}5\ см\ \text{(вліво від точки } К).$$

Точку $К_5$ сполучають з точкою $Д_2$ і на перетині з лінією талії позначають точку $е_5$:

$$К_1К_0 = 2\ см\ \text{(вліво по лінії кишені)};$$

$$К_5К_7 = 0{,}8\ см\ \text{(вверх від точки } К_5).$$

Точку $К_7$ сполучають з точкою $К_0$:

$$Д_2Д_7 = 0{,}8\ см\ \text{(вниз від точки } Д_2).$$

Припуск на ширину швів виточки роблять в сторону бокового зрізу, для цього від точки $З_2$ вліво відкладають 1,5 *см*, від точки $Т_4$ вліво відкладають 1 *см* і проводять нову лінію бокового зрізу.

Лінію бокового зрізу пілочки вверху укорочують на 0,5 *см* і позначають точкою $З_3$. З точки $З_3$ до точки $Д_7$ проводять нову лінію бокового зрізу бочка.

Побудова опуклості в ділянці живота. В напівприлягаючих пальтах передньої виточки не роблять. З точки $К_0$ проводять вертикальну лінію вниз і на перетині з лінією низу

позначають точку u_4:

$$T_{02}У_{01} = T_3K + 1 \text{ см вниз від точки } T_{02}.$$

З точки $У_{01}$ радіусом $K_0У_{01}$ проводять дугу вниз вліво і на перетині з лінією K_0u_4 позначають точку $У_6$:

$$У_6У_7 = T_1T_{01} \text{ (вліво по дузі).}$$

З точки K_0 через точку $У_7$ проводять похилу вниз і на перетині низу позначають точкою u_5.

Розширення пілочки внизу:

$$H_4H_{40} = u_4u_5 \text{ вліво по лінії низу.}$$

Лінію бокової кишені продовжують вліво і на перетині з боковим зрізом позначають точку K_{10}. Точку H_{40} сполучають з точкою K_{10} прямою. Після закладання виточки u_4u_5 по лінії низу дають припуск до випрямлення.

Визначення спрасування по борту. Пальта великих повнот спрасовують по бортах пілочок в ділянці живота і грудей. Приблизну величину спрасування наведено в табл. 5. Для скорочення спрасування роблять виточку в горловині і виточку в кишені; допускається виточка в сторону бокового зрізу.

ТЕХНІЧНЕ РОЗМНОЖЕННЯ ЛЕКАЛ ДЕТАЛЕЙ

Величини прирощень обчислено в процесі обробки вимірювань типових чоловічих фігур і складено на основі розрахункових формул побудови рисунків (на прикладі чоловічого костюма).

Схема розмноження лекал і величини прирощень не підрозділяються на групи розмірів і повнот, вони універсальні для всіх розмірів і повнот, що полегшує роботу конструкторів при достатньо високій точності розмноження лекал і відкриває шлях до механізації.

Технічне розмноження лекал деталей костюма за розмірами

Розмноження лекал за розмірами рекомендується провадити на III зріст (табл. 9, рис. 20, 21).

Таблиця 9

Розмноження лекал за розмірами

Позначення точок на рисунку	Величини прирощень, *см*	
	по горизонталі	по вертикалі
Спинка (рис. 20, *а*)		
$А_0$	—	0,4
$А_2$	0,2	0,45
$О_1$	0,7	0,4
$З$	0,7	0,15
$З_2$	0,7	0,1
$Т_2$	0,7	0,2
$Н_2$	0,7	0,4
$Н_0$	—	0,4
$С_2$	—	0,2
Пілочка (рис. 20, *б*)		
$О_4$	0,15	0,4
$А_3$	0,35	0,5
$Г_5$	0,65	0,25
$Б_5$	0,7	—
$Т_5$	0,7	0,2
$Н_5$	0,7	0,3
$и_1$	—	0,35
$К_6$	—	0,2
$е_7$	—	0,2
Бочок (рис. 20, *в*)		
$З_2$	0,6	0,1
$Т_4$	0,6	0,2
$Н_4$	0,6	0,4
$и_2$	—	0,35
$е_8$	—	0,2
Рукав (верхня половинка, рис. 20, *г*)		
$О$	0,35	0,25
$С_5$	0,65	0,15
$Б_5$	0,65	—
$Л_5$	0,55	0,15
$Ш_3$	0,3	0,2
$Н_5$	0,3	0,2
$Н_3$	—	0,25
$Л_3$	—	0,15
Рукав (нижня половинка, рис. 20, *д*)		
$З_0$	0,35	—
$С_4$	0,65	0,15
$Б_4$	0,65	—
$Л_4$	0,55	0,15
$Ш_2$	0,30	0,20
$Н_4$	0,30	0,20
$Н_2$	—	0,25
$Л_2$	—	0,15
Комір (рис. 20, *е*)		
$В_3В_6$	0,3	—
$Г_6В_8$	—	0,3
Підборт (рис. 20, *є*)		
$ПП_1$	—	0,3
Штани (передня половинка, рис. 21, *а*)		
$А_4$	0,6	0,5
$А_2$	0,6	0,5
$С_2$	0,6	0,15
$Б_2$	0,6	—
$К_2$	0,4	—
$М_2$	0,25	0,5
$Н_2$	0,25	0,5
$Н_0$	—	0,5
$А_5$	0,4	0,5
$А_3$	0,4	0,5
$С_1$	0,4	0,15
$Б_1$	0,6	—
$К_1$	0,4	—
$М_1$	0,25	0,5
$Н_1$	0,25	0,5

6 5674

Позначення точок на рисунку	Величини приростень, *см*		Позначення точок на рисунку	Величини приростень, *см*	
	по горизонталі	по вертикалі		по горизонталі	по вертикалі
Штани (задня половинка, рис. 21, *б*)			H_4	0,25	0,5
			H	—	0,5
			T_7	0,2	0,7
T_6	0,8	0,5	T_5	0,2	0,7
T_4	0,8	0,5	C_3	0,35	0,15
C_4	0,65	0,15	$Б_6$	0,8	—
$Б_4$	0,6	—	K_3	0,4	—
K_4	0,4	—	M_3	0,25	0,5
M_4	0,25	0,5	H_3	0,25	0,5

Примітки: 1. Точки T_4 і T_6 розмножують під прямим кутом до лінії T_4K_4.

2. Точки C_3, C_4 розмножують під прямим кутом до лінії C_3C_4.

3. Точку $Б_6$ переміщують під кутом 7°.

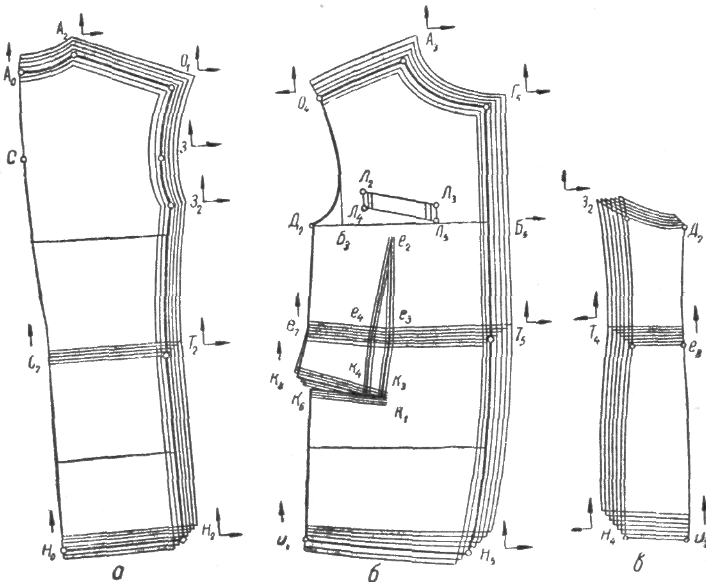

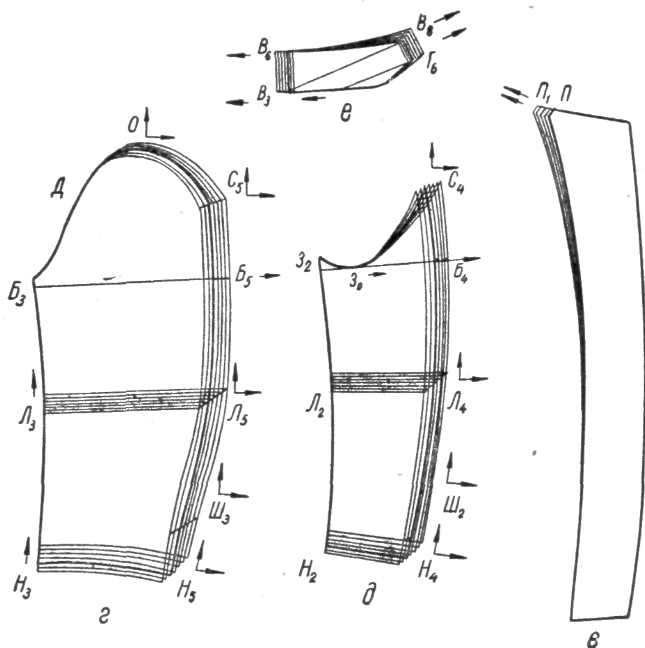
Рис. 20. Технічне розмноження лекал деталей
а — спинка; *б* — пілочка; *в* — бочок; *г* — верхня половинка рукава;

Технічне розмноження лекал деталей костюма за зростами

Розмноження лекал за зростами (табл. 10, рис. 22, 23) провадять від середнього (III) зросту. Для скорочення кількості лекал розмноження за зростами рекомендують провадити по групах на два зрости: I з II і IV з V. Довжину I зросту від II і IV від V відділяють надсічками, на лініях кишень II і V зростів роблять прорізи.

Доповнення для розмноження лекал деталей пальта за розмірами

Розмноження лекал деталей пальта за розмірами (рис. 24, *а*, *б*) провадять за розрахунками розмноження деталей піджака з такими особливостями:

піджака за розмірами:

д — нижня половинка рукава; *е* — комір; *в* — підборт.

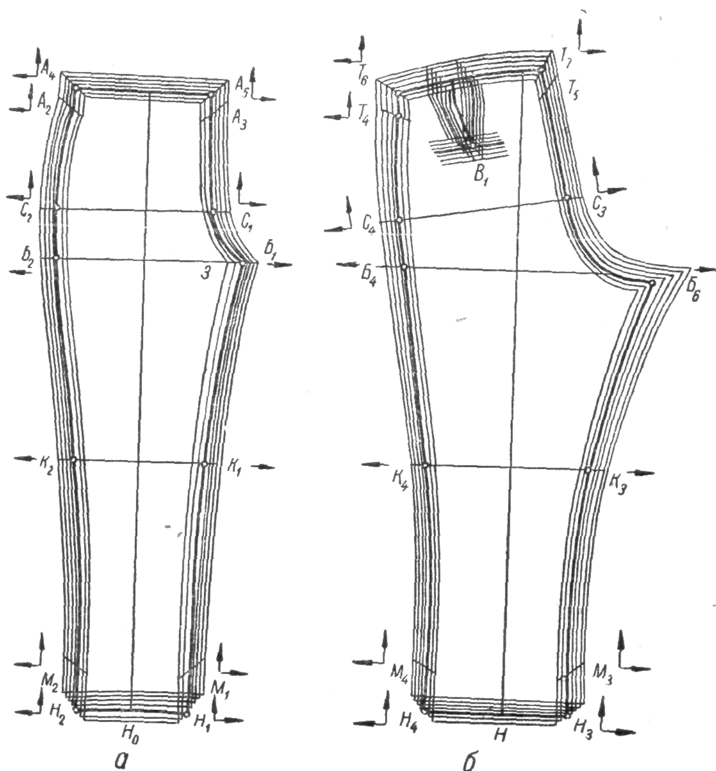

Рис. 21. Розмноження лекал штанів:
а — передня половинка; *б* — задня половинка.

а) в пальті пілочка суцільнокроєна (за винятком окремих моделей) без відрізного бочка;

б) точку $Г_5$ по горизонталі переміщують на 0,6 *см*.

Доповнення для розмноження лекал деталей пальта за зростами

Розмноження лекал деталей пальта за зростами роблять по розрахунках розмноження деталей піджака, за винятком довжини. Прирощення до довжини пальта становить до 3,5 *см* на кожний зріст.

В рисунках пальта прямого силуета роблять розмноження деталей спинки, пілочки, підборта, рукавів тільки по довжині вниз.

Таблиця 10

Розмноження лекал за зростами

Позначення на рисунку	Величини прирощень, *см*	
	по вертикалі	на два зрости
Спинка (рис. 22, *а*)		
$А_0$	0,4	0,8
$А_2$	0,4	0,8
$О_1$	0,3	0,6
$С_2$	0,8	1,6
$Т_2$	0,8	1,6
$Н_0$	1,6	3,2
$Н_2$	1,6	3,2
Пілочка (рис. 22, *б*)		
$О_4$	0,3	0,6
$А_3$	0,35	0,7
$Г_5$	0,35	0,7
$Т_5$	0,8	1,6
$Е_7$	0,8	1,6
$К_6$	1,2	2,4
$К_1$	1,2	2,4
$Н_5$	1,6	3,2
$и_1$	1,6	3,2
Бочок (рис. 22, *в*)		
$Т_4$	0,8	1,6
$Е_8$	0,8	1,6
$Н_4$	1,6	3,2
$и_2$	1,6	3,2
Рукав (верхня половинка, рис. 22, *г*)		
$О$	0,3	0,6
$С_5$	0,15	0,3
$Л_3Л_5$	0,9	1,8
$Н_3Н_5$	1,7	3,4
Рукав (нижня половинка, рис. 22, *д*)		
$С_4$	0,15	0,3
$Л_2Л_4$	0,9	1,8
$Н_2Н_4$	1,7	3,4
Підборт (рис. 22, *е*)		
$Н_5$	1,6	3,2
Штани (передня половинка, рис. 23, *а*)		
$А_2А_4$	0,5	1,0
$К_1К_2$	1,5	3,0
$Н_1Н_2$	3,5	7,0
$Н_0$	3,5	7,0
Штани (задня половинка, рис. 23, *б*)		
$Т_4Т_6$	0,5	1,0
$К_3К_4$	1,5	3,0
$Н_3Н_4$	3,5	7,0
$Н$	3,5	7,0

Примітки: 1. Ширину спинки в IV і V зростах збільшують: від точки $О_1$ на 0,2 *см*, від точок $З$ і $З_2$ — по 0,3 *см* (на два зрости), а в I і II зростах укорочують на таку ж саму величину.

2. Ширину плеча пілочки від точки $О_4$ в IV і V зростах збільшують, а в I і II зростах укорочують на 0,2 *см* (на 2 зрости).

3. Ширину штанів внизу від точок $Н_1$, $Н_2$, $Н_3$ і $Н_4$ в IV і V зростах збільшують, а в I і II зростах укорочують на 0,25 *см* з кожної сторони.

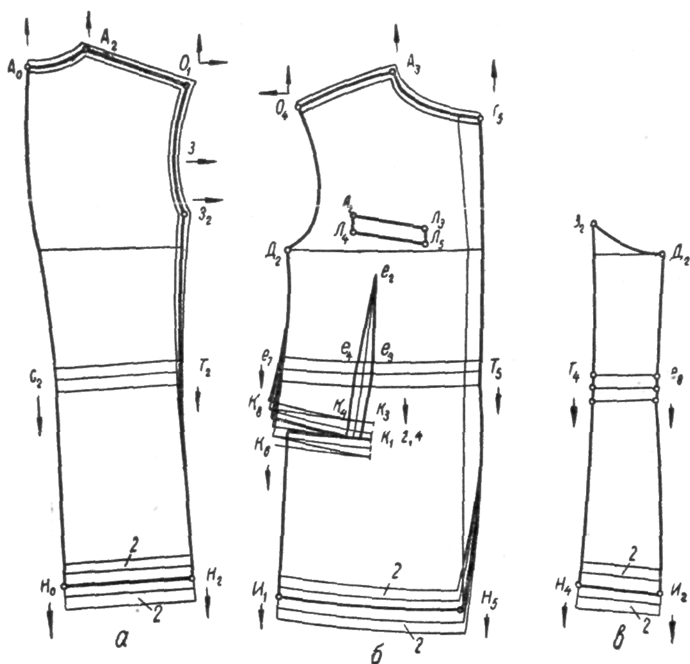
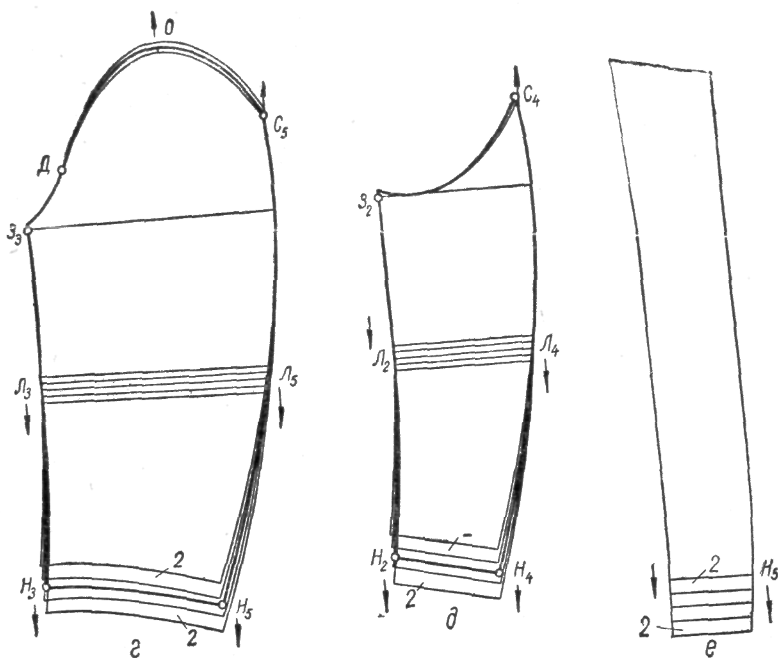

Рис. 22. Технічне розмноження лекал деталей
а — спинка; *б* — пілочка; *в* — бочок; *г* — верхня

ОСОБЛИВОСТІ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОБРОБКИ ЧОЛОВІЧОГО КОСТЮМА

Пропонується технологія обробки вузлів, що забезпечує більш високу продуктивність праці при високоякісному пошиві. Враховуючи, що в сучасних конструкціях чоловічих костюмів пілочки відносно вузькі, з невеликою опуклістю у ділянці грудей і щільно облягають фігуру, потреба у волосяній прокладці відпадає (за винятком стовпчика волосу).

У сучасних конструкціях чоловічих костюмів і пальт волосяну прокладку, яка дорого коштує, з успіхом можна замінити флізелином або другим шаром полотна арт. 7226 з клейовим (точковим) покриттям. Перший шар бортової прокладки для піджаків рекомендується робити з полотна арт. 7226 з обплетеним волосом або шерстю.

костюма за зростами:
половинка рукава; *д* — нижня половинка рукава; *е* — підборт.

Деталі костюма розкроюють по лекалах, без припусків для осноровки, що підвищує продуктивність праці, скорочує витрати тканини на одиницю виробу і підвищує рентабельність виробів. Зшивання виточок, пришивання бочка і обробку бокових кишень виконують за уніфікованою технологією.

Обробка нагрудної кишені в листочку

Клейовий пружок прокладають по ширині і формі листочки у готовому вигляді (пружок повинен бути вужчим на 1 *мм* по периметру).

Мішковина кишені складається з двох частин. До верхнього краю листочки пришивають обшивку разом з мішковиною. Кінці листочки зшивають на універсальній машині, утворюючи кант по верхньому краю шириною 0,2—0,3 *см*. Листочку вивертають на лицьову сторону, припрасовують,

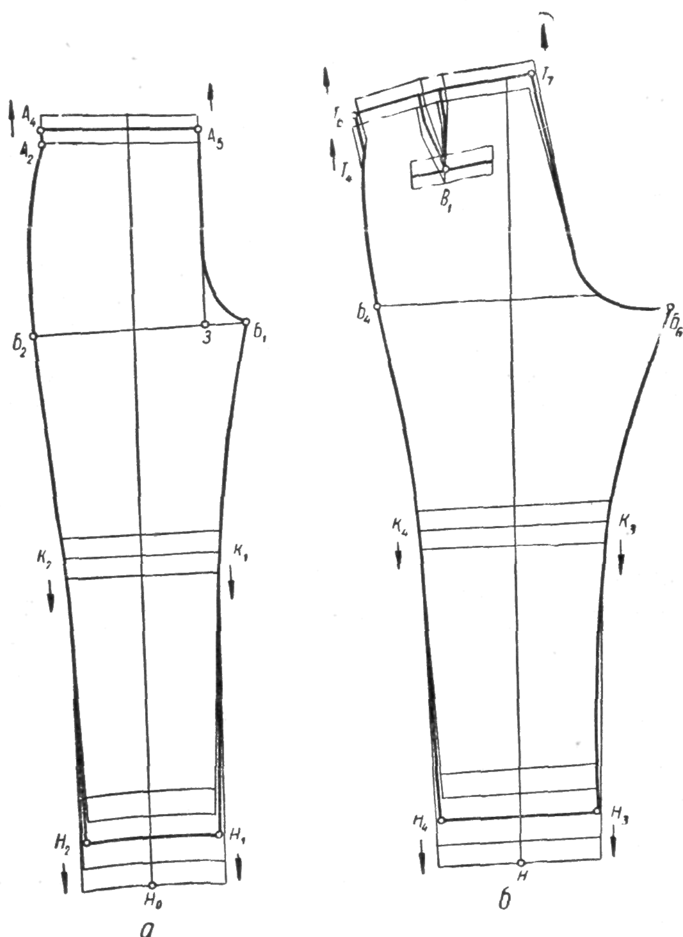

Рис. 23. Розмноження лекал штанів:
а — передня половинка; *б* — задня половинка.

утворюючи кант верху з бокових сторін, обводять крейдою її ширину і пришивають до пілочки по лініях, які обвели крейдою.

До другої частини мішковини пришивають облямівку з тканини верху, відступаючи від краю мішковини на 1,5 *см*, потім до пілочки пришивають облямівку, відступивши від шва пришивання листочки на 1,2 *см* і від бокових країв на 0,5 *см*.

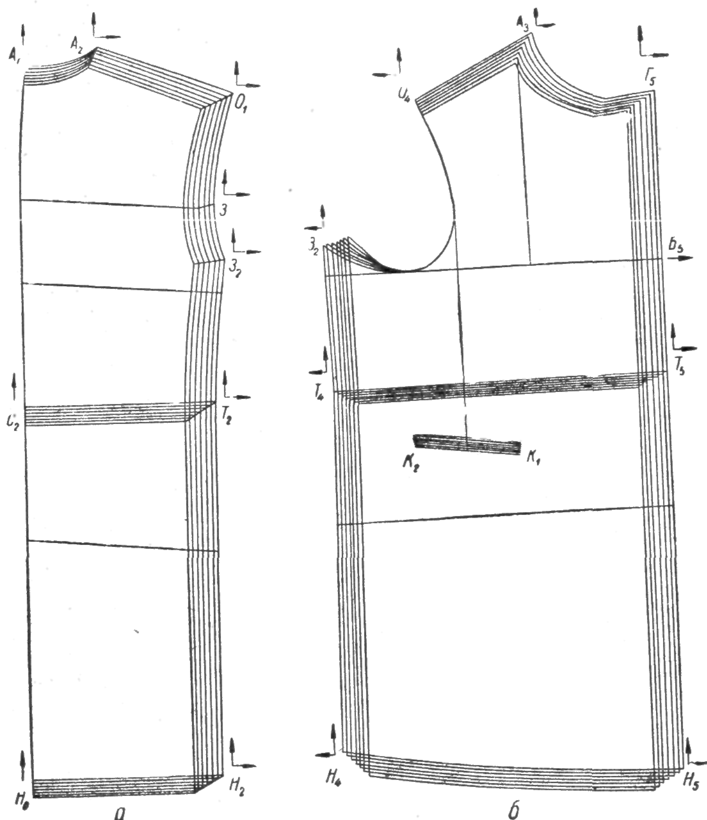

Рис. 24. Доповнення для розмноження лекал деталей пальта за розмірами:

а — спинка; *б* — пілочка.

Вхід у кишеню розрізують, роблячи надсічки в кутах в сторону кінців пришивання листочки.

Шов пришивання листочки розправляють, накривають його мішковиною разом з обшивкою і прострочують по шву, відступивши на 0,1 *см*. Мішковину з виворітної сторони розкладають так, щоб вона накривала шов пришивання облямівки, і обшивають з трьох сторін.

Листочку випрямляють з лицьової сторони і заметують ручними стібками. Кінці листочки настрочують після з'єднання пілочки з бортовою прокладкою на універсальній

машині на відстані 0,1 *см* від країв, або настрочують на машині 331 кл. «Зигзаг» дрібними стібками.

По проймі пілочки прокладають клейовий пружок з невеликим натягом, ширина пружка дорівнює 0,5 *см*. По лінії бочка прокладають підкрійний пружок.

З'єднання пілочки з бортовою прокладкою (за 1-м способом — із застосуванням клейового полотна)

Бортову прокладку викроюють по точних лекалах без наступної осноровки. По довжині в лекалах передбачають припуск на усадку. В бортовій прокладці є виріз проти лацкана і виточка. Другий шар прокладки викроюють з полотна з клейовим точковим покриттям.

Лінії пройми, плечових зрізів, а також горловини пілочки і прокладки (перший шар) суміщують і прострочують на машині 63 кл. «Топ-топ» або на універсальній машині, відступаючи від краю на 0,5 *см*.

Пілочку кладуть на прасувальну дошку виворітною стороною вверх, бортовим зрізом — до себе, розпрямляють так, щоб нитки основи, а в візерунчастих тканинах смужки проходили суворо по прямій лінії. В ділянці залишають надлишок бортової прокладки.

По лінії борта прокладка не доходить до краю на 0,7 *см*. У костюмах з синтетичних тканин зрізи верхньої тканини і прокладки суміщують.

Замість пружка прокладають смужку клейової тканини (бязь), яку вирізують по косому зрізу. Посадку по борту не роблять, проте смужка повинна мати невеликий натяг. По лінії лацкана, де передбачено покриття клейовим полотном, пружок можна не прокладати. В костюмах з синтетичних тканин пружок не прокладають, а борт обшивають разом з бортовою прокладкою.

Бокову кишеню прикріплюють до бортової прокладки клейовою плівкою або тканиною з суцільним клейовим покриттям розміром 4,5 × 3 *см*. Пілочку, яку з'єднують з основним шаром бортової прокладки, кладуть на опуклу подушку преса бортовкою вверх. Другий шар бортової прокладки з клейовим покриттям накладають так, щоб він по плечовій лінії не доходив до зрізу на 2,0 *см*, а по лінії лацкана — на 0,6 *см*, лінії зрізів пройми суміщують і запресовують.

Обробка бортової прокладки
і з'єднання її з пілочкою
(за 2-м способом — без клейового полотна)

Бортову прокладку викроюють по точних лекалах так, щоб по лінії лацкана вона не доходила до зрізу на 0,5 *см*, а по лінії борта — на 0,8 *см*. По довжині бортовки роблять припуск на усадку. У костюмах з синтетичних тканин по лінії борта зрізи прокладки і верху суміщують. Другий шар розкроюють так, щоб нитка основи проходила паралельно лінії згину лацкана, другий шар може бути з флізелину.

Після зшивання виточок на основну прокладку накладають другий шар так, щоб лінії зрізів пройми збігалися, до лінії плечового зрізу другий шар не доходить на 2 *см*, до згину лацкана — на 1 *см*. Настрочують другий шар на машині 26 кл. «Зигзаг». Першу строчку прокладають посередині вздовж деталі від плечового зрізу вниз, одночасно закладають виточку, потім прострочують паралельними строчками по всій площі. Лінії пройми, плечових зрізів і горловини пілочки і прокладки суміщують і прострочують на універсальній машині або на машині 63 кл., відступаючи від краю на 0,5 *см*.

Пілочку кладуть на прасувальну дошку бортовим зрізом до себе, розпрямляють так, щоб нитки основи, а у візерунчастих тканинах — смужки проходили суворо по прямій лінії.

В ділянці талії залишають надлишок бортової прокладки. По лінії борта прокладка не доходить до краю на 0,7—0,8 *см*, а по лінії лацкана — 0,6 *см*, проти лацкана утворюється надлишок бортової прокладки. У костюмах з синтетичних тканин бортові зрізи верху і прокладки суміщують. Замість пружка прокладають смужку клейової тканини, яку вирізують по косому зрізу. Посадку по борту не роблять, проте смужка повинна бути злегка натягнутою. У костюмах з синтетичних тканин пружок не прокладають.

Бокову кишеню прикріплюють до бортової прокладки клейовою плівкою або тканиною з суцільним клейовим покриттям розміром 4,5 × 3 *см*.

Підборти з'єднують з пілочками за уніфікованою технологією, виконуючи передбачені посадки, які наведені в табл. 6. У виробах з синтетичних тканин борти обшивають разом з бортовою прокладкою без пружка.

Плечові шви зшивають разом з полотном, зі сторони спинки підкладають смужку бязі, яку вирізають по нитці утоку або косому зрізу.

Обробка і з'єднання коміра

Горловину і комір будують кутиком. Нижній комір викроюють з двох частин по точкових лекалах. Середній шов коміра зшивають шириною 1 *см*. Клейове полотно накладають так, щоб воно відступало від зрізів по лінії пришивання на 0,2 *см*, по лінії розкепів — по 1,1 *см*, і в кінцях — по 0,6 *см*. Після з'єднання коміра з полотном його перевіряють по лекалу, наносять крейдою знаки і, якщо є нерівності, підрівнюють.

По лінії відльоту комір зшивають швом 0,5 *см*, злегка припосаджуючи на кінцях, потім шов розправляють і настрочують по верхньому коміру шириною 0,15 *см*. Кінці коміра складають навиворіт і зшивають швом 0,5 *см*, злегка припосаджуючи по верхньому коміру, потім розпрасовують.

Одночасно з вшиванням коміра зшивають шви розкепів, суворо додержуючись збігу швів зшивання коміра в кінцях і лацкана, вшивають комір тільки до кінця кутів горловини. Шви вшивання коміра в кінцях розправляють і комір настрочують на горловину на універсальній машині, суворо суміщуючи крейдяні знаки з плечовими швами, після чого прострочують на машині «Зигзаг» дрібними стібками. Для полегшення роботи горловину можна обвести крейдою по лекалу, відступивши від зрізу горловини на 1 *см*.

Виконання окремих операцій

Борти, комір і низ виметують після вшивання коміра. Лінію низу виметують без попереднього обведення крейдою, підгинають низ рівно за допомогою спеціальної лінійки на машині. Борти, комір і низ запрасовують один раз — до пришивання підкладки або після.

Підкладку пришивають по низу, суміщуючи шви верху і підкладки, потім до підбортів, суміщуючи надсічки і роблячи припуск внизу. Для прикріплення підгину внизу під час пришивання підкладки проти швів підкладають смужки клейової тканини розміром 4 × 1 *см*.

Для прикріплення підбортів до бортової прокладки над нагрудними кишенями під час пришивання підкладки підкладають смужки клейової тканини розміром 8 × 2 *см*. Смужки клейової тканини прикріплюють під час прасування (якщо останню виконують після пришивання підкладки) або праскою в процесі остаточного прасування.

Шов пришивання верхнього коміра до шва пришивання стойки прикріплюють на універсальній машині по всій довжині шва, між розкепами. Причому зі сторони нижнього коміра строчка повинна проходити по лінії зигзага, відхилення може бути тільки в сторону стойки.

Прикріплення підбортів нижче нагрудних кишень забезпечується за рахунок петельок і пришивання гудзиків. По лінії низу рукавів рекомендується прокладати флізелинову смужку шириною в 5 *см*, причому смужку пришивають одночасно з пришиванням підкладки.

Щоб товщина підгину і смужки флізелину не закінчувалась на одній лінії, флізелин слід випускати на 2 *см*.

Обробка окатів і підокатників

Для красивого окату і правильного розподілення посадки в рукавах передбачено підокатник з двох шарів.

Перший шар вирізують з полотна або бязі підкрійним до окату, але з меншою кривиною заокруглення. Надсічки на підокатники такі ж самі, як і надсічки по окату, проте враховують посадку останнього. Другий шар підокатника вирізують з ватину. При настрочуванні підокатників по окату рукава шар з полотна (або бязі) накладають, відступивши від зрізу окату на 0,2 *см*, суміщуючи надсічки. Другий шар з ватину (вирізують смужкою) кладуть між верхом і полотном і настрочують шириною 0,5 *см* (від зрізу полотна), припосаджуючи верхню тканину відповідно до норм посадки, наведеної в табл. 6.

Підокатник заходить нижче передньої надсічки на 2—3 *см*, і нижче ліктьового зрізу на 7—8 *см* (до бокового шва). Рукава вшивають разом з підокатниками і бортовою прокладкою.

Всі операції, що не подані у даній брошурі, виконують за уніфікованою технологією ЦНДІшвейпрому.

Зміст

Григорий Абрамович Шварцбург, инж.,
Михаил Иванович Смирнов

Конструирование мужской одежды в зависимости от вида ткани

(На украинском языке)

Редактор видавництва *З. Б. Богданова*
Обкладинка художника *В. М. Флакса*
Художні редактори *І. Й. Анікін, Б. В. Валуєнко*
Технічний редактор *С. В. Аннєнков*
Коректор *Ж. О. Вільшанська*

28 коп.

